

RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND V 21
OSLO 6

Returadresse:
Norsk Sjakkblad,
Boks 9149 Vaterland,
OSLO 1.

RRA 1 AB Bates

Frank og Alf: - "ingen drikk kan erstatte melk"!

Frank og Alf Hansen - gullguttene i roing - vet hvor viktig det er å bygge formen på et sunt kosthold. Med melk til brødmåltidene utnyttes proteinet i brødet bedre. Melk inneholder dessuten viktige stoffer som vitaminer, kalsium og andre mineraler. Melk er ett av våre mest allsidige sammensatte produkter. Dette er spesielt viktig for enhver idrettsmann som vil holde formen og trene mot nye mål.

Bare naturen kan lage melk.

NORSK Sjakkblad

Nr. 2 - 3 mai 1979

Det store Mosse-året?

Moss Schakklub har markert seg riktig solid denne sesongen. Finaleplass i både NM for klubblag (inkludert seier over Oslo Schakselskap) og NM for juniorlag. Og i Norges Grand Prix er det omtrent «Moss mot resten av verden». På bildet fire av de mest aktive: Fred Ellingsen, Petter Haugli, Paul Johansen og (nærmest brettet) klubbformann Jahn Hanssen.

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo l

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør: Øystein Brekke

Sentralredaksjon:

Tor Arne Hauge
Johs. R. Kjeiken
Dag H. Sødtholt

Medarbeidere:

Knut Jøran Helmers IM
Henning Wadd Hermansen
Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Svein G. Myreng
Per Ofstad
Bo Olsson
Svein Rishovd
Øystein Sande
Petter Stigar
Nils G.G. van Dijk

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementspris for ikke
medlemmer: kr.50 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo l

Tlf. 02/20 29 33

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 7050.20.02595

President: Arnold J. Eikrem
Briskebyvn. 48 v.409 Oslo 2
Tlf. 02/56 79 10

Medlemsskap i NSF inklu-
derer Norsk Sjakkblad fritt
tilsendt.

Sjakkens vesen

Det sies at sjakkspillet oppdrar sine utøvere til fornuftig logisk tenkning. Sjakk modner og kultiverer tankene, lærer vi. Sjakkspilleren lærer om viktigheten av krefters konstruktive samspill, at feil og svakheter ikke må bagatelliseres og hardnakkede angrep ikke igangsettes når de posisjonelle forutsetningene ikke er til stede. Man vet at det oftest slår tilbake som en boomerang å sette seg utover disse fornuftens lover.

Alt dette høres bra og riktig ut. Har det ikke noe med selve sjakkens vesen å gjøre?

Etter å ha fulgt norsk sjakkkliv, og i særdeleshet norsk sjakkpresse, på nært hold en tid, kan man begynne å lure. Hvor blir det av den gode vilje og evne til nøktern stillingsbedømmelse og planlegging av sunn strategi? Hvor blir det av saklighet, ridderlighet og samarbeidsvilje? Er det virkelig ikke slik at sjakkspillere har evner til å se sak i forhold til person, objektivitet i forhold til subjektivitet?

Vi vet ikke, men har fremdeles noen illusjoner i behold. Ting kan gjøres bedre. Kanskje burde det vi kaller sjakkens vesen få bedre innpass også utenfor selve spillebrettet.

INNHold

I eggets tid	3
Kommunikasjon	7
Elo-komiteen melder	15
Debatt	18
Litteratur	27
Cupbomben i (M)OSS	28
Avgjort på førstebord	30
"Førsteraden"	
Postsjakk	31
Problemisten	39
Sekundstrid på Lillehammer	41
Norges Grand Prix	42
Da tyskerne ble Bergtatt	47
Nytt i grannelanda	48
Saksespalten	51
Syv timer sjakk på åpen linje	52
Husker du juleøttene?	55
100-kronerstrilling til junior-VM ...	57
Turneringsinformasjon	58

I eggets tid

ved SGM

UTTAGNINGSTURNERING TIL JUNIOR-VM 1979

7-13/4

1	Michael Wiedenkeller, Elverum	2193	½	½	1	½	1	½	1	1	1	7
2	Johan Berg, Namsos	2087	½	0	½	1	1	½	1	1	1	6½
3	Petter Stigar, Stjernen	1966	½	1	½	½	0	1	½	½	1	5½
4	Svein Gustav Myreng, Stjernen	1993	0	½	½	½	1	½	1	½	1	5½
5	Jøran Jansson, Asker	1958	½	0	½	½	0	1	1	½	½	4½
6	Arild Lauvsnes, Stavanger	2015	0	0	1	0	1	½	1	½	½	4½
7	Jon Olav Fivelstad, Volda	1956	½	½	0	½	0	½	½	1	½	4
8	Ole Jørn Gyldenås, Lillehammer	1913	0	0	½	0	0	0	½	1	1	3
9	Bjørn Asle Valde, Bergen	1856	0	0	½	½	½	½	0	0	½	2½
10	Tor K Schølseth, Kirkenes	1865	0	0	0	0	½	½	½	0	½	2

Etter at enkelte fremtredende administratører lenge hadde vist en imponerende uthalingsteknikk, måtte spillerne selv gå til aksjon. Litt moderat press gjorde underverker, og 7. april kunne man ønske velkommen til den sterkeste norske juniorturnering på flere år. Eneste ulempe ved påsken som spilletid var avismangelen, men da det for tiden kan virke som om sjakkpolitikk blir holdt for bedre stoff enn sjakk, var tapet kanskje ikke så enormt...

Ganske tidlig i turneringen viste det seg at ikke alle hadde reelle muligheter til å kjempe for VM-plass, og omtrent halvveis så det ut til at det hele skulle bli en kamp mellom Berg, Wiedenkeller og NSBs penneførende.

Turneringsvinneren i aksjon med penn og brikker.

Det hele ble avgjort i 7. runde, da jeg satte bort en fordelaktig stilling mot Wiedenkeller. Dermed kunne Berg og Wiedenkeller sikre VM-billettene med en remis i neste runde, og da førstnevnte tapte i siste runde, ble turneringens yngste deltager også dens vinner! Hans seier var først og fremst resultat av en imponerende kampvilje (tre hengepartisere på en dag!) og en glimrende uttelling - det henger som kjent gjerne sammen.

Favoritten Berg ledet det meste av turneringen, og spilte godt, men ble sendt ned av en liten katastrofe i sisterunden (fredag 13.), hvor hans kanskje største svakhet - åpningsspillet - gav utslag for alvor. Noen tilfældighet var det neppe at det skjedde nettopp mot Petter Stigar som dermed tok tredjeplassen etter en imponerende sluttspurt. Han viser betydelige kunnskaper, men ville ikke ha vondt av litt mere selvtillit. Om min egen innsats var jeg uhyre fristet til å bruke et gammelt Bent Larsensitat: "Bortsett fra noen grove feil var jeg etter min mening den som spilte best", men alt falt sammen etter 7. runde. Heller ikke Jøran Jansson var visstnok fornøyd, men hadde da gleden av å sette et par originale rekorder: flest trekk med g- og h-bøndene, og kortest tid sittende ved brettet! På samme poengsum endte Arild Lauvsnes, forhåndsratet som nr. 3 og vel turneringens største skuffelse. Det er neppe noen trøst at han sto for flere av de beste tappspartiene? Jon Olav Fivelstad ble dyttet under 50%-merket av

Johan Berg hvit mot Svein G. Myrøng. Interessant parti, så lenge det varte.

noen tvilsomme åpninger og en litt for stor fredsøhet, mens en forkjølelse må ta sin del av skylden for Gyldenås' lange og korte rokade. Om de to siste kan man kanskje si at Valde ikke vil ha vondt av å drive med annet enn åpningsteori en stund, mens Schølseths problem er det motsatte: åpningene hans trenger sårt noen timers arbeide. (Schølseth handicapet forresten seg selv ved å komme for sent til partiet mot Stigar - ufor-skammet nok begynte runden 11 istedenfor 2!)

Men uansett om man har spilt åtte eller ni partier, vil jeg da tro at turneringen har gitt en glimrende trening for alle, noe som ikke var helt av veien. Man må nok innrømme at partikvaliteten ikke var så høy som den burde - det vil nok noen flere turneringer av denne sorten rette mye på. Helt verdiløst er det heller ikke å få bygget opp et juniormiljø. Det hjalp denne turneringen godt til - ikke minst pga. turneringsledertrioen Øystein Brekke, Johs R. Kjekken og Henning Wadd Hermansen som gjorde en ypperlig jobb (lengste forsinkelse: 3 minutter). Utmerkede spillelokaler var utlånt fra Sjakklubben Stjernen, og Sjakkutsalget bidro med bokpremier til alle deltagerne.

Tidlig en søndag morgen

Av en eller annen grunn ble tre av de mest serverdige partiene spilt i annen runde, grytidlig om morgenen (kl.10) og uten en eneste tilskuer til stede. Desto større er derved gleden over å bringe dem nå...

Hvit: Michael Wiedenkeller
Svart: Bjørn Asle Valde
SICILIANSK (SVESJNIKOV)
1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 e5 6 Sdb5 d6 7 Lg5 a6 8 Sa3 b5 9 Sd5 Da5+?! I strid med åpningens natur innbyr svart til remis ved trekkjentagelse. 10 Ld2 Dd8 11 Sxf6+ Dxf6 12 c4 Dg6 13 f3 Le7 14 Le3 Ifølge Sicilian:Lasker-Pelikan kan hvit gjerne motta offeret (14 cxb5 Lh4+ 15 g3 Lxg3+ osv.), men livet er jo ingen teoriartikkel... 14 - b4?! 14 - 0-0 eller 14 - s4 angis som uklart. 15 Sc2 0-0 16 Dd2 a5 17 Ld3 Le6 18 0-0 Tfb8? Innleder en feilaktig plan. 19 b3 a4? Foruten å tape tid, skaper dette bare en ny svekkelse (b4). 20 Kh1 a3 21 Tad1 Kh8 22 De1 Tb7 Alt er ganske trøstesløst, men f. eks. 22 - Lg5 har iallefall en ide bak seg. Nå blir svart bare stående der. 23 f4! exf4 24 Lxf4 Dh5 Kanskje heller 24 - se5? 25 Le2 Dc5 26 Dg3 Td8 26 - se5. 27 Lg4! Lxg4 Etter 27 - se5 28 Lxe6 fxe6 29 Sd4 Dc8 30 Dh3 faller e-bonden, men også etter teksttrekket er det temmelig enkelt. 28 Dxc4 Lf8 29 Td5 Db6 30 Tfd1 Df2 31 T5d2 Dc5 32 Dg3 Se7 33 e5 Tbd7 35 Td5 Db6 36 c5 Db5 1-0

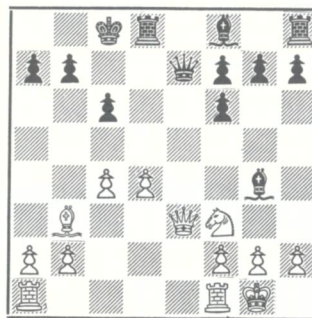
Hvit: Johan Berg
Svart: Arild Lauvsnes

CARO-KANN
1 e4 c6 2 d4 d5 3 Sc3 dxe4 4 Sxe4 Sf6 5 Sxf6+ exf6?! 6 Lc4 De7+ 7 De2 Le6 8 Lb3! Sd7 9 Le3 Sb6 10 Sf3 Sd5? Taper tid og lar hvit spille c4 med tempovinst. Kongefløyen må vel også utvikles? 11 0-0 0-0-0 Etter f. eks. 11 - Dc7 12 c4 Sxe3 13 Dxe3 Le7 14 d5 har

Petter Stigar (t.v.) mot Arild Lauvsnes i 1. runde. Senere snudde det seg.

svarts konge det hett i sentrum. 12 c4 Sxe3 13 Dxe3 Lg4?

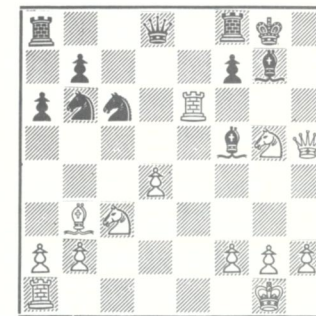
14 c5! Dd7 14 - Dxe3 15 fxe3 gir hvit et godt sluttspill, mens dobbeltbonden etter 14 - Lxf3 15 gxf3 ikke er å frykte da svart mangler spill. 15 Tad1 Le6 16 Lxe6 Dxe6 17 Dc3 Td5 Etter 17 - Le7 18 Tfel Dd7 19 d5! cxd5 20 Sd4 være ubehagelig nok. 18 Tfel Dd7 19 b4 Le7 20 a4 Ld8 21 Tb1 g5 Dette blir en ensom soldat, men det er i alle tilfelle vanskelig å se hvordan svart skal unngå å bli løpt ned. Til alt overmål begynner Lauvsnes å få problemer med tiden. 22 b5! g4 23 Sd2 Lc7 på 23 - Txd4 kan det følge 24 bxc6 bxc6 25 se4. 24 bxc6 Dxc6 25 Sc4 Thd8 26 Se3 Th5 26 - Txd4 27 Sf5. 27 g3 Dxa4 "En døende mann spiser alt." 28 Db2 b6 29 cxb6 axb6 30 d5 Te5 Beinhard tidspnød! 31 Tec1 Kd7 32 d6 Lxd6 33 Sc4 Og klaffen befridde svart for videre pin-sler. 1-0

"Gjør fremfor alt ingen feil." (Sig.H)

Hvit: Svein Gustav Myrøng
Svart: Tor Kristian Schølseth

ENGELSK

1 Sf3 c5 2 c4 Sf6 3 Sc3 d5 4 cxd5 Sxd5 5 e3 a6?! 6 d4 cxd4 7 exd4!? g6 8 Lc4 Sb6 9 Lb3 Lg7 10 0-0 0-0 11 Te1 Sc6 12 Lg5 Mer solid er 12 h3, men jeg ville spille skarperer. 12 - h6(?) En tvilsom idé, men etter 12 - Lg4 13 d5 Se5 14 h3 Lxf3 (14 - Sxf3+ 15 gxf3 Lxh3 16 Lxe7) 15 gxf3 med truselen f4 står hvit bra. 13 Lh4!? g5? Nå kunne hvit visstnok fått klar fordel med 14 Lg3 g4 15 d5, men det var vår i luften, så: 14 Lxg5!? hxg5 15 Sxg5 Offeret er neppe helt korrekt, men da hadde det vel heller ikke vært så gøy? 15 - Lf5 Alternativet 15 - Dd6 kan besvares med det uklare 16 Dh5 Dh6 17 Lxf7 Kh8!, eller muligens ned 16 Te6!? fxe6 (16 - Lxe6? 17 Dh5 Lf5 18 Lxf7+ Txf7 19 Dxf7+ Kh8 20 Dxf5) 17 Dh5 Tf6 18 De8+ Tf8 (18 - Lf8 19 Dh5) 19 Dh5 som ser ut til å gi remis ved trekkjentagelse. 16 Dh5 e6 17 Txe6!

Antagelig det eneste som holder angre-

pet i gang. Nå taper både 17 - fxe6?
18 Lxe6+, 17 - Lxe6?? 18 Dh7#, 17 -
Se7 18 Tael Sbc8 19 g4 Ld3 20 Tle3 Dxd4
21 T6e4 (Helmers) og 17 - Lf6 18 Txc6
bxc6 19 Sxf7, men etter 17 - Dwg5! 18
Dwg5 fxe6 19 d5 Sd4 20 dxe6 Sxb3 21
axb3 Tae8 (21 - Lxe6?? 22 De3) 22 e7,
er stillingen uklar, da 22 - Tf6 23
Tel Te6 24 Txe6 Lxe6 (Bøckman) faller
på 25 Se4! 17 - Sxd4 Ser godt ut,
men... 18 Tg6!! 1-0

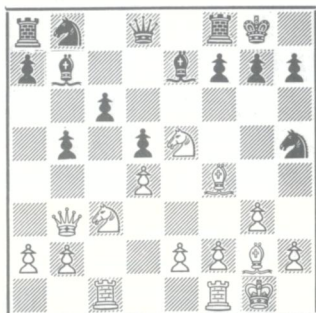
Det følgende partiet ble spilt i siste
runde, og bærer kanskje preg av at VM-
plassene allerede var fordelt. Bergs
spill viser iallfall en for avslappet
optimisme, uten at det forringer hvits
bidrag til sluttproduktet.

Hvit: Petter Stigar
Svart: Johan Berg

DRONNINGINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 b6 4 g3 Lb7 5
Lg2 Le7 6 0-0 0-0 7 Sc3 d5 8 Se5 Sbd7?
Vanligst er for tiden 8 - Sa6. Tekst-
trekket svekker c6. 9 cxd5(?) Mer nøy-
aktig er 9 Da4, da svart etter 9 -

Sxd5 10 Sxd5 exd5 har fått byttet ut
et springerpar. 9 - exd5(?) 10 Da4 Sb8
Ikke noe hyggelig trekk, men faktisk
det beste. 11 Lf4 c6 12 Tac1 b5? For
optimistisk. Helmers påpekte etter
partiet at det riktige er 12 - a5 for
å utvikle tårnet over a7, som iallfall
gav forsvarsmuligheter. 13 Db3! Sh5?

14 Sxb5! Dermed er alt over. 14 - cxb5
15 Dxb5 Sxf4 16 gxf4 Db6 16 - La6 17
Dxd5 og Ta8 kan ikke reddes. 17 Dxb6
axb6 18 Tc7 Lf6 19 Txb7 Lxe5 20 fxe5
Txa2 21 Txb6 1-0

Jostein Westberg

100 åpningsfeller i sjakk

Den fjerde sjakkboken

Forfatteren har lagt hoved-
vekt på åpninger som er
brukt i dag, som siciliansk,
spansk og dronning-
gambit.

Uvalg og oversettelse
ved Thor Støre.

Gyldendals Nøkkel-bøker

Hft. 39.00

70

GYLDENDAL NORSK FORLAG
Bokhandelen har boken

kommunikasjon

Agder

Kretsformann: Gunnar Østerhus, 4660
Evje. Tlf. (043) 58100, nr.1139 (p) -
nr.1052 (j).
Landsrådsrepresentant: Jan Erik Lund,
Riggen 11a, 4950 Risør. Tlf. (041)
52100, nr.261 (j).

Vi har mottatt årsmeldinga for Risør
Sjakkklubb 1978, som forteller om et
godt og aktivt år både ute og hjemme.
Klubbens store navn har igjen vært Ei-
nar Lauritzen - Risørmester, nr.2 i
Grenland Open (etter Trolldalen, som
han slo) og nr.5 i klasse 1 i NM.
Høstturneringa ble avsluttet etter
årsberetningen, og med nokså "tradi-
sjonelle" resultater: Kl.1: 1 Einar
Lauritzen 10½/11 2 Frode Antonsen 8½
3 Jan Erik Lund 8 4 Knut Moen 8 Kl.2:
1 Roar Antonsen 2 Inge Moen 3 Lars
Gunnar Skogli Kl.3: 1 Kjell Egestad 2
Randy Walsh 3 Anders Kittelsaa

Buskerud

Kretsformann: Karl Andersen, Flata 15,
3000 Drammen. Tlf. (03) 821397 (p).
Landsrådsrepresentant: Karl H Lund,
Sandsværsveien 71, 3600 Kongsberg.

Buskerudmesterskapet i hurtigsjakk ble
arrangert på Konnerud 31/3-1/4. 9 run-
der Monrad og 45 minutter pr. spiller
pr. parti. Kretsformannen gikk overbe-
visende gjennom turneringen uten tap.
Ikke mindre suveren var Jon Rørvik i
juniorklassen: 9 strake seiere!
Senior: 1 Karl Andersen, Tempo 7½ 2
Vidar Taksrud, Tempo 6½ 3 Alf Gud-
brandsen, Eiker 6 4 Ragnar Edvardsen,
Konnerud 6 5 Rolf Nyborg, Konnerud 5 6
Leif Edvardsen, Drammen 5 Junior: 1
Jon Rørvik, Tempo 9 2 Gustav Gudbrand-
sen, Eiker 6½ 3 Ulf Henriksen, Tempo
5½ 4 Geir Henriksen, Tempo 5½ 5 Tevje
Ulsbøl, Tempo 5

Det åpne Ringeriksmesterskapet i hur-
tigsjakk ble spilt på Hønefoss i rom-
jula og vunnet av en kjent postsjakk-
spiller fra Vikersund (og styremedlem
i Norges Fotballforbund).

1 Odd Flattum 5½ 2 Ole Smeby 5½ 3 Arn-
bjørn Dyrdal 5 4 Karl Andersen 5 5
Helge Simonsen 4½ 6 Gunnar Vamraak 4½

Resultater fra Drammens SK's høsttur-
nering over 9 runder Monrad: 1 B.Ler-
stad 6½ 2-3 A.Westhagen og E.Hamre 6½
4 S.Haugjord 6 5 A.Johansen 5½

Drammens Schakkklub ble stiftet 28. ja-
nuar 1904 - forøvrig etter initiativ
fra bl.a. fotograf H.C.Christoffersen,
den senere tredobbelte norgesmester,
olympiaspiller etc. 19-21 januar ble
75 års jubileumsturneringen avholdt i
klubbens lokale i Rosemålestua. Man
spilte 9 runder hurtigsjakk, og Bjørn
Lerstad - formann i jubileumsåret! -
sikret seg en knepen seier blant 25
spillere fra Drammen og omegn.
1 Bjørn Lerstad 7 2 Einar Hamre 7 3
Alf Øverås 7 4 Jon Rørvik 6 5 Knut
Martinsen 6 6 Alf Gudbrandsen 6 7 Rag-
nar Edvardsen 5 8 Sverre Haugjord 5
Det meldes at jubileumsfest og premie-
utdeling fant sted i Rosemålestua lør-
dag 27. januar.

Bjørn Hamborg er utnevnt til æresmed-
lem i Kongsberg & Våpenfabrikken SK.
Hamborg var hovedperson da Kongsbergs
sjakkkliv ble restituert i 1949, og har
hele tiden deretter vært aktivt med i
styre og stell. Ikke minst har han
sørget for trivsel og miljø i klubben
gjennom sitt utrettelige arbeid på lo-
kalplanet.

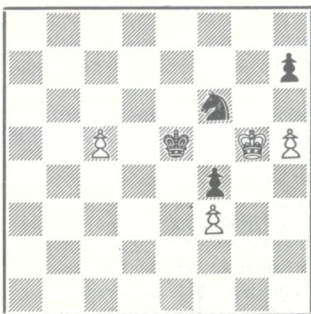
Den tradisjonelle lagkampen Hønefoss -
Kongsberg ble i år vunnet av først-
nevnte med 5½-4½: 1 A.Dyrdal(H)-K.H.
Lund 0-1 2 M.Røine-M.Netland 0-1 3 O.
Sandum-J.E.Hagen 1-0 4 H.H.Nilsen-K.
Aaserud ½-½ 5 O.Jørgensen-K.Krokan 1-0
6 T.Bjørneng-R.Rasmussen 0-1 7 H.San-
dum-T.Selmer 1-0 8 I.Edvardsen-W.
Schjødt 1-0 9 F.W.Larsen-F.B.Thorsen
1-0 10 R.Granum-M.Gjestemoen 0-1

Hønefoss Schakkklubbs høstturnering ga følgende resultater for de beste blant 21 spillere: 1 T.Edvardsen 5½ 2 H.Haavik Nilsen 5½ 3 I.Edvardsen 5 4 L.Galaaen 5

Hønefoss Schakkklubbs nyvalgte formann Morten Røine melder at klubben generelt er inne i en aktiv periode. I det nylig avsluttede klubbmesterskapet for 1979 deltok 22 spillere. I tillegg møter det opp en del skuelystne (spillelystne?) ungdommer som man snart håper å "fange inn". En ganske "fersk" hønefossing ble årets klubbmester: Gunnar Vamraak, som av yrke er lærer i ungdomsskolen og kom til Hønefoss etter noen års virke på Svalbard. Vamraak tok ikke mindre enn 8 poeng av 9 - av ga kun to remiser.

I sjettede møttes regjerende mester og den kommende. I tidsnødbataljen gjorde begge noen svake trekk, og svart (Røine) kom ut med springer for bonde i sluttspillet.

(Vamraak - Røine) I diagramstillingen overså svart gevinstsjansen 56 - Se4+! og spilte i stedet 56 - Sg8? Svart regner med å gi bort f-bonden mens han selv henter c-bonden. Så gjelder det bare å hindre at hvits konge kommer til til e6! 57 c6 Kd6 58 Kf5! Hvit er klar over hva feltet e6 betyr. 58 - Se7+ Her hadde svart bare regnet med 59 Kf6, og da vinner svart etter 59 - Sxc6 60 Kg7 Ke6! 61 Kxh7 Sd4 62 Kg7 Sxf3 63 h6 Se5 64 h7 Sf7! Hvit spiller imidlertid 59 Kxf4! På 59 - Sxc6 følger nå 60 Kg5 og hvit henter h-bonden med remis. Røine mener at 59 - Ke6 ennå hadde gitt vinst til svart, men etter 60 Kg5 Sg8 61 c7 Kd7 62 Kf5 Kxc7 63 Ke6 skulle det være duket for poengdeling. Partiet fortsatte: 59 - Kxc6 60 Ke5 Kd7 61 Kf6 Ke8 62 Kg7 Sf5+ 63 Kxh7 Kf7 64 Kh8 ½ - ½ (Kommentarer etter M.Røine.)

Konnerud SK-damegruppa

Nei, nei! Det er ikke slik at Konnerud Sjakklubb ved Drammen plutselig har fått så mange kvinnelige turneringsdeltagere. I klubbavisa "Konnerudsjakk" (11. årgang!, desember 1978) forklarer damegruppas formann(!) Elsa Tollefsen om hva saken gjelder: "Konnerud SK's Damegruppe ble startet mandag 2. oktober 1978, vi var da 6 stykker, men er idag 8 stykker. Vi har begynt å selge kaffe, kaker og mineralvann til våre sjakk gutter hver torsdag, noe vi håper smaker dem. Hvis du har en dame som har lyst til å være med i Damegruppa, så er hun velkommen. Vi arbeider jo for gutta våre." Av en annonse i samme nummer framgår det forøvrig at Damegruppa holdt fest 23. februar, med "litt underholdning og mye dans". Hva skal vi si?? Gakk hen og gjør likeså!?

Resultater fra klubbmesterskapet i Hønefoss 1979: 1 G.Vamraak 8 2 M.Røine 7 3 A.Frydenlund 6 4 R.Granum 5½ 5 F.W. Larsen 5½ 6 H.H.Nilsen 5½

Sesongens klubbturneringer i Konnerud SK har hatt fin oppslutning. Høstturneringen gikk over 9 runder Monrad: 1 Ragnar Edvardsen 7 2 Knut Martinsen 6½ 3 Per Tollefsen 6½ 4 Kristian Larsen 6½ 5 Asbjørn Tolpinrud 6

Klubbmesterskapet var klassedelt, og særlig jevnspillt ble klasse 1. Mester: 1 R.Edvardsen 7½/9 2 Rolf Nyborg 6½ 3 K.Martinsen 6 4 A.Tolpinrud 6 Kl.1: 1 Birger Johansen 5/8 2 Håkon Haveraaen 5 3 Pål Thjømmøe 4½ Junior: 1 Truls Klausen 8½/10 2 Arve Johansen 7½

Finnmark

Kretsformann: Karl Hojem, Boks 111, 9912 Hesseng. Tlf. (085) 98644 (p). Landsrådsrepresentant: Kjell Johannessen, Boks 278, 9601 Hammerfest. Tlf. (084) 11948 (j) - 12430 (p).

Styret i Finnmark Sjakkregion (krets?) hadde begått den lille genistreken å legge årets Finnmarksmesterskap 17-18. mars til det sentralt beliggende Banak Hotell i Lakselv. Til tross for at ingen klubb fikk hjemmebane, ble det deltagerrekord med 89 spillere! Som vanlig var det Monrad (6 runder) og 1 times hurtigsjakk. Noen resultater: Mester: 1 Gudmund Farstad, Vardø 5 2 Ole Smeby, Honningsvåg 4½ 3 Leif Bjørnstad, Kirkenes 4 4 Svein Harald Johnsen, Vadsø 4 5 Svein Baardsen, Hammerfest 4 Kl.1: 1 Harald Oldernes, Vadsø 5 2 Martin Schølseth, Kirkenes 4½ 3 Sverre Andersen, Vardø 4 4 Thorleif Larsen, Kirkenes 4 Kl.2: 1 Jostein Risan, Kirkenes 5½ 2 Arne Larsen, Kirkenes 5 3 Karl Hojem, Kirkenes 4 Junior: 1 Leif Morten Kofoed, Vardø 5½ 2 Georg Krohg, Vadsø 4½ 3 Ulf Eirik Larsen, Kirkenes 4 4 Trond Romsdal, Alta 4 5 Lars Arne Oldernes, Vadsø 4 Lilleputt: 1 Runar Johansen, Honningsvåg 5 2 Øystein Fløtten, Kirkenes 4½ 3 Tore Morten Larsen, Kirkenes 4½ 4 Ronny Røtvold, Kirkenes 4½ Lagmesterskapet: 1 Kirkenes 43½ 2 Hammerfest 30½ 3 Vadsø 23 4 Alta 19 5 Vardø og Honningsvåg 17 7 Øksfjord 10 8 Tana 7½

Regionens årsmøte ble holdt 17/3, i forbindelse med Finnmarksmesterskapet. Årsberetningen meldte om stor aktivitet, men noe sviktende registrering. Styrets forslag om å innstille formannen til landsrådsrepresentant med viseformannen som varamann, ble enstemmig vedtatt. Kirkenesstyret med formann Karl Hojem i spissen ble gjenvalgt. Styrets forslag om utvidelse av styret fra tre til fire medlemmer (pga. økende arbeidsmengde) ble vedtatt, og Erling Fløtten innvalgt som viseformann.

Klubbmesterskapet i Kirkenes SK var inndelt i ikke mindre enn fem klasser. Mester: 1 Tor K. Schølseth 5½/6 2-3 Bengt Eriksen og Leif Bjørnstad 4½ Kl.1: 1-2 Martin Schølseth og Trygve

Røtvold 4½/7 Kl.2: 1 Thorleif Larsen 5½ 2-3 Brede Sæther og Knut Pettersen 4 Kl.3: 1 Jostein Risan 7/7 2 Fred Gornitshni 6 Kl.4: 1 Bjørn Kristoffersen 6/7 2 Bjørn Fløtten 5

Hammerfest SK arrangerte en hurtigsjakkturnering i romjula, og klubbens egen formann var ubeskjeden nok til å vinne samtlige partier. 1 Børge Svanholm 5 2 Alf-Ole Berglund 3 3 Geir M. Lorentsen 3

30 spillere deltok i Hammerfest SK's bymesterskap. Mester: 1 Børge Svanholm 4½ 2 Paul Risvaag 3 Kl.1: 1 Frank Westsel 6 2 Harald Heggelund 5 Kl.2: 1 Kjell-Åge Svane 5 2 Tor-G Bang Larsen 5 3 Edal Durhuus 5 Lilleputt: 1 Tor Arne Paulsen 5½ 2 Gunnar Røe 5

Etter rundt ett års dvaletilstand fikk Alta Sjakklubb i gang igjen aktiviteten sist høst, med Nils Martin Aslaksen som formann og drivkraft. 15 spillere deltok i høstturneringen - derav 9 juniorer. Resultater Kl.1: 1 Finn Erik Øverlie 5/5 2 Nils Martin Aslaksen 4 3 Arvid Konst 3 Junior: 1 Trond Walseth 8/8 2 Trond Romsdal 6 3 Geir Saraksen 6

RU

eller NSF's Reglementsutvalg, finst! RU er valgt av kongressen og har mandatet sitt gitt i § 17 i NSF's lover. RU står til disposisjon for kretsar, klubbar og den enkelte medlem, og skal fortolke NSF's reglement og regler, og avgjøre tvistar og disiplinær-saker.

Har turneringsleiaren behandla deg urettferdig, har du vanskar med å forstå eit avsnitt i FIDE's regler, eller kanskje du er turneringsleiar og det er oppstått ein tvist som er vanskeleg å løyse. Da kan du vende deg til RU!

Adressa er:
NSF's Reglementsutvalg
Boks 9149 Vaterland
Oslo 1

jrk.

Vertskapet i Alta bød sine gjester fra Hammerfest god motstand i en lagkamp over 13 bord 27-28 januar. Men med 14-12 kunne Hammerfests lag reise hjem med sitt annet napp i vandrepokalen. En kamp har endt uavgjort. Resultater med hjemmelagets folk nevnt først:

1 Finn Haug - Børge Svanholm 1½-½ 2 Øystein Boland - Kyrre Markussen ½-1½ 3 Nils M Aslaksen - Svein Bårdsen ½-1½ 4 Tor Johansen - Alf O Berglund 0-2 5 Ole Petter Haugen - Paul Risvaag 1-1 6 Trond Walseth - Knut Haugen 0-2 7 Trond Romsdal - Kjell M Karlstad 0-2 8 Geir Saraksen - Bjørn R Albrigtsen 0-2 9 Nils Birger Hatlen - Geir Olsen 1½-½ 10 Jens Dølvør - Tor-Georg Bang Larsen 1-1 11 Steinar Mathisen - Per A Dahl 2-0 12 Odd Arne Fosli - John Heggelund 2-0 13 Dag Steinar Heitmann - Edel Durhuus 2-0

På hjemmebane har Vadsø vunnet 13½-8½ i en pokalkamp mot Vardø. De første bordene: 1 Svein H Johnsen (Vadsø) - Gudmund Farstad 1-1 2 Hans F Esbensen - Are Rønning ½-1½ 3 Tor Nilssen - Leif M Kofoed 2-0 4 Georg Krohg - B.A. Sundsfjord 1-1

Hedmark og Oppland

Kretsformann og landsrådsrepresentant: Per Bjørn Bakke, Asleia, 2080 Eidsvoll. Tlf. (02) 768151 (j).

Kretsmesterskapet individuelt gikk av stabelen 2-4 mars på Tranberg, Gjøvik med noe skuffende deltagelse - 43 spillere og få av kretsens fremste kort. Turneringsleder var Per Bjørn Bakke, som også har overtatt kretsformannsposten etter at Jarle M. Urdal deserterte til FN-styrken i Libanon! Mester: 1 Michael Wiedenkiller, Elverum 5/5 2 Vegard Steen, Gjøvik 3½ 2 Rune Stenvold, Gjøvik 3 4 Roar Elseth, Hamar 2½ 5 Knut Baadshaug, Eidsvoll 2½ Kl.A: 1 Jan Magne Stubrud, Lillehammer 4 2 Arne Mannerud, Eidsvoll 4 3 Gunnar Bahus, Stange 3 Kl.B: 1 Kjetil Bergersen, Gjøvik 4½ 2 Tarald Andersen, Hamar 3½ 3 Svenn Aasgaard, Eidsvoll 3 Junior: 1-2 Bjørn Nyborg, Lillehammer og Carl Einar Amundsen, Elverum 4½ 3 Vidar Doknes, Eidsvoll 3½ 4 Geir Morten Stubrud, Lillehammer 3

Klubbformann Jens Øvergaard vant høstturneringa i Løten SK med 6 poeng, fulgt av Leif Nordstrøm og 16 år gamle Per M. Svingen - begge 5½.

I høstturneringen i Elverum SK viste det seg for en gangs skyld at den yngste ikke var eldst...

1 Cato Nabseth 8½/9 2 Michael Wiedenkiller 7 3 Adolf Halvorsen 7 4 Arne G. Bekk 5½ 5 Carl H. Amundsen 5½ 6 Erik Skårås 5½ (26 deltakere)

Tor Hoff vant en oppsiktsvekkende seier i Hamar Sjakkelskaps klubbmesterskap for 1978.

Mester: 1 Tor Hoff 9 2 Trond Nilsen 8½ 3 Daan de Lange 8½ 4 Odd Rennemo 8 5 Odd Ormåsen 6½ Kl.A: 1 Terje Rennemo 9 2 Espen Backe 9 3 Odd Løberg 8 Kl.B: 1 Johs. Glorud og Geir Brobakken 6 3 Henrik Backe 4

Det var som vanlig stor deltagelse i Vålerturneringen før jul, som ble spilt på Sentrum Kafe og Grill i Våler. Kjell M. Haug knep seieren og dermed et napp i vandrepremien. Det er også han som leder i kampen om 5-års-pokalen.

Mester: K.M.Haug, Våler 5 2 Trond Olsen, Løten 5 3 Steinar Posaasen, Våler 4½ 4 Ivar Uggerud, Kongsvinger 4½ 5 Roar Elseth, Hamar 4½ 6 Trond Nilsen, Hamar 4½ Kl.A: 1 Reidar Kristiansen, Stange 5 2 Olaf Eriksfallet, Sørumsund 4½ 3 Per Bryhn, Våler 4½ Junior A: 1 Jan H. Alnes, Elverum 5½ 2 Kjell Sjøbrend, Elverum 5½ 3 Per Svingen, Løten 4½ Junior B: 1 Jon Haug, Åsnes 5 2 Odd E. Dalen, Våler 4

De tre mjøsbyklubbene har begynt med trekantkamper etter det såkalte "Østfoldsystemet", dvs. at man på annet hvert bord møter spillere fra hver av de andre klubbene. Det første møtet fant sted på Lillehammer i februar. Hjemmelaget dominerte med 10 poeng (av 12), mens Hamar og Gjøvik tok 4 hver. 3. mai møttes man på Hamar. Hjemmelaget tok nå 9 poeng, Lillehammer 8 og Gjøvik 1. Spillested til høsten er Gjøvik.

Ole Morten Skogheim har vunnet begge vinterens to store klubbturneringer i Lillehammer SS. I jubileumturneringen vant han mesterklassen med 8½ av 10, foran Arild Larsen 7 og Trygve Plukkerud 6½. Junioren Harald Smestad vant klasse 1. Klubbmesterskapet for 1979 vinnes av Skogheim med hele 7½ av 8.

FLASKE OG METALL SENTRALEN A/s

Inneh.: Brødr. Andersen
ALT I JERN OG METALLER

1500 Moss - Tlf. (032) 53 725

KONTAKT OSS
når det gjelder
MUSIKKINSTRUMENTER

VI GJØR HVA VI KAN
OG KAN HVA VI GJØR

Fredrikstad
Tlf. (032) 12 464

Sarpsborg
Tlf. (031) 53 655

Hjemforsikring

gumalut PPA B

GJENSIDIGE-gruppen kan tilby deg en ny og utvidet Hjemforsikring som omfatter skader som tidligere ikke var med. Kontakt oss.

GJENSIDIGE
forsikring

**VANSJØBYGDENES
BRANNKASSE**

Tlf. Moss 55525 – Tlf. Råde 74168

ATHEN tur-retur ..... KR. **1380,-**
NON-STOP OSLO - ATHEN/ATHEN -
OSLO

LONDON tur-retur ..... KR. **795,-**
NON-STOP OSLO - LONDON/LONDON - OSLO

Ferieskatt i tillegg ved utreise fra Norge.

USA én vei ..... FRA KR. **1225,-**
CHICAGO - LOS ANGELES - NEW YORK - SEATTLE

Flytransporter for studerende ungdom.
Med forbehold om prisendringer.

UNIVERSITETENES REISEBYRÅ

Universitetssentret, Blindern, Oslo 3

Tlf. (02) 46 68 80 - Telex 11 906

Byråer i også i Bergen, Trondheim, As og Stavanger

Hordaland

Kretsformann og landsrådsrepresentant:
Håkon Eiken, Helgeplassen 18, 5033
Fyllingsdalen. Tlf. (05) 162826 (p).

Med den oppblomstringen som har vært såvel i Bergens sjakkliv som i distriktene omkring de siste åra, var det bare naturlig at NSF gjorde forsøk på å påvirke til en formell dannelselse av Hordaland Sjakkrets. Hordaland Barne- og Ungdomssjakkrets av NSFU under Johnny Pettersens ledelse har vært realitet en stund allerede og driver stort. Men også på "seniorfronten" begynner det å bli mange klubber, og 23. februar kom representanter for en del av dem sammen for å gjøre ord til handling. Dannelsen av Hordaland Sjakkrets ble enstemmig vedtatt. Til styre ble valgt Håkon Eiken, BS (formann), Aksel Nikolaysen, Løperen (sekretær) og Alv Leiknes, Askøy (kasserer). Varamenn Hooshang Banay, Kvam, Ivar Bjordal, Stord og Johnny Pedersen, Os.

Kretsen tar sikte på bl.a. å hjelpe til ved dannelselse av nye klubber, gi impulser til de eksisterende, arrangere turneringer, kurs og i det hele hjelpe til med å øke interessen for sjakk. Til høsten tar man sikte på flere turneringer, spesielt lagturneringer. Ordinært årsmøte vil bli holdt ved årsskiftet. Gratulerer og lykke til!

Erling Iversland var utilnærmelig i Bergens Schakkklubs klubbmesterskap sist høst. Mester: 1 E.Iversland 8/9 2 Øystein Sande 7 3 Magne Følling 7 4 Hallstein Vårdal 6 5 Rolf Henriksen 4½ Kl.1,gr.A: 1 Øyvinn Strand 6/7 2-3 Hans Erik Eriksson og Tore Brekke 4½ Kl.1, gr.B: 1 Bjørn A. Valde, Ola Hansen og Ronny Nielsen 5½/8 Kl.2,gr.A: 1 Arne Ringstad 5½ Kl.2,gr.B: 1 Morten Eide 6½ Kl.3,gr.A: 1 Geir Nævdal 7½ Kl.3,gr.B: 1 K.Fridestad 6/6 2 Ove Sævareid 5

Etter ca. 40 år i sine gamle lokaler i Haakonsgaten har Bergens Schakkklub skiftet oppholdssted. Årsakene var for høy husleie og at stor tilstrømming til turneringene førte til plassproblemer. Klubbens nye adresse er: Haugeveien 23, 5011 Nordnes, der man har fått et koselig og hensiktsmessig tilholdssted 8-10 minutters gange fra sentrum.

Blader i vest

"Stor aktivitet og fremadstormende ungdom er kjennetegnende for Bergens Schakkklubs virksomhet i 1978". Ordene tilhører ingen annen enn Oluf Kavlie-Jørgensen, i innledningen til julenummeret av "Sjakksnakk". Atter en gang er OKJ ansvarlig for klubbens tradisjonsrike medlemsblad - som kanskje er bedre enn noensinne. Flere av Bergens kjente sjakknavn bidrar med lesverdige innlegg.

En blå blomst i vår karrige sjakk-sjakkbladflora er "Hordasjakken" - nyutsprunget organ for "Hordaland Barne- og Ungdomssjakkrets" og i løpet av vinteren(!) funnet i hele tre pene eksemplarer.

Tre unge menn har æren for dette - José H. Polo, Bjørn Asle Valde og Per Manne, som er samarbeidende redaktører og hovedansvarlige etter tur. En flott arbeidsdeling når det finnes flere med evner og interesse. Innholdet har et fint lokalt preg, samtidig som det viser redaktørens sans også for det rent sjakklike. Lesestoff og partianalyser i skjønn forening! Send en bagatell av kr.12,50 til: Hordasjakken, Domkirkegt. 6a, 5000 Bergen, bankgiro 9521.2019829 og få tilsendt alle blader i løpet av et år. Faktisk et kupp.

Det meldes om rekorddeltagelse i Bergens Schakkklubs vårturnering. Foreløpig har vi kun resultater fra de to øverste klassene. Mester A: 1-2 E. Iversland og M.Følling 7/9 (stikkamp!) 3 H.Gundersen 6 4 E.Stensholt 5½ Mester B: 1-2 Tore Geir Kristiansen og Asbjørn Nordanger 6½

TROSS ALT

Medlemstallet i NSF går den rette veien - fra 2332 pr. 26/10-78 til 2474 pr. 30/4-79. Enda har vi noen klubber "til gode"... Nåvel, vi forsøker klubbvis oversikt i neste nummer - da sammenlignet med tallene for i fjor.

Møre og Romsdal

Kretsformann og landsrådsrepresentant: Harald Isachsen, Moldelivn 26, 6400 Molde. Tlf. (072) 51295 (p) - 53822 (j).

Kretsmesterskapet for lag ble avviklet før jul som weekendturnering i Molde. Oppslutningen må karakteriseres som skuffende. Det lyktes Kristiansund SK (Torger Strand, Karl W. Strand, Per Hjulstad, Eilif Odde og Tore Kallset) å bryte Volda SK's seiersrekke. Etter at noen partier var avgjort ved bedømmelse i Norges Sjakkforbund, ble resultatene: 1 Kristiansund 13 2 Volda 11 3 Molde I 4½ 4 Molde II 1½ Torger Strand og Eivind Poulsson tok hver 2½ poeng av 3 på førstebord.

Resultater fra klubbturnering i Surnadal Sjakkklubb 1978/79: 1 Hans P. Opdahl 7½/8 2 Ragnvald Skjermø 7 3 Lars Nybrott 5½

Eivind Poulsson viste gryende form i Volda SK's vårturnering: 1 E.Poulsson 8½/9 2-3 Øystein Sande og Jon Olav Fivelstad 7 4 Lieuwe Cnossen

I NM-byen

En frisk sjakkvind feier over rose- og jazzbyen Molde. Klubbens medlemstall går opp, aktiviteten øker, og alle ser fram til sommerens store mesterskap.

Klubben har også fått seg medlemsblad: "Sjakksjokk" - Bladet som tør der andre tier. I nr.1 av 1. årgang røper den eneveldige redaktør Øyvind Brunvoll bl.a. at "formann Isac" i høst gikk til topps i sin femte klubbturnering på rad, men at det denne gang bare var såvidt ikke en junior ble klubbmester. Resultater fra høstturneringen: Kl.A: 1 Harald Isachsen 6½/9 2 Kurt Hafskjær 6 3 Jan Stavik 6 4 Øyvind Brunvoll 6 Kl.B: 1-2 Per Hauge og Geir Seljeseth 8½/11 3 Ove Nilsen 7½ Kl.C: 1 Anders Dedekam 14/16 2 Steinar Vestad 13½ 3 Geir Skotheim 13

Følgende saksess rett fra "Sjakksjokk":
I sitt bare å dille!

- Forbaska greier, altså! I sitt å dille å tenke på toskete varianta heilt te klaffen dett. Det går ikkje an ta veit du. I håll no på på å tape

kvær einaste kamp på tid! I neste turnering ska i sette opp tidsskjema for kvært 5.trekk, å da ska i ikkje tape en eneste kamp!

Det skulle være liten tvil om hvem som kommer med disse selvslaktende ord, da det bare er en eneste spiller i Molde som presterer å tape på tid: Harald Isachsen. I høstturneringen gikk to partier tapt i tidssnøden, og flere kamper holdt på å ende likedan.

I det partiet vi viser her har han i midlertid klokka under oppsikt, og da får han samtidig vist at han er en verdig klubbmester. Til tross for prinsipielle motforestillinger går vi med på å offentliggjøre denne sjakklike massakre.

Hvit: Harald Isachsen
Svart: Øyvind Brunvoll

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sd2 c5 4 Sgf3 Sc6 5 Lb5 a6 6 Lxc6+ bxc6 7 0-0 Sf6 8 e5 Sd7 9 Te1 cxd4 10 Sxd4 Dc7 11 Dh5 g6 12 Dg5 Lg7 13 S2f3 0-0 14 Lf4 Sc5 15 Dh4 Se4 16 Lh6 Lb7 17 Lxg7 Kxg7 18 Sg5 En interessant fortsettelse er her 18 Txe4!?! dxe4 19 Sg5 Tfe8 20 Dxx7+ Kf8 21 Dh8+ Ke7 22 Df6+ Kd7 23 Tdl Kc8 24 Dxf7. (Og enda mer interessant er i grunnen 21 Sxe6!... NSb-anm.) 18 -

Molde Sjakkklubs formann, NM-general Harald Isachsen i aksjon med å løse tekniske problemer... (Bildet er tatt under forsøk på hjemreise fra Gausdal og har ingenting med årets NM-arrangement å gjøre. Det er i trykke hender.)

Sxg5 19 Dxx5 Dd8 Sort ser ingen mulighet til å få med seg hele poenget og tilbyr remis. Formann Isac har imidlertid andre planer og avslår blankt. 20 Df4 Tc8 21 Te3 c5 Nytt remistilbud avslås, og Isac begynner nå å forme et avgjørende angrep. Derfor ofres springeren på d4: 22 Th3! g5 23 Dg4 cxd4 24 Dh5 Th8 25 Dh6+ Kg8 26 Tg3 f6 27 exf6 Kf7 28 Dg7+ 1-0

Nå vil jeg ikke mer! Resten er slakting, og egner seg ikke i et seriøst blad som Sjakksjokk.

Nordland

Kretsformann: Ernst Lockertsen, Stormyrveien 24, 8500 Narvik.
Landsrådsrepresentant: Kjetil Vollan, Hunstadveien 139a, 8015 Hunstad.

Det 2. Nordlandsmesterskapet for lag ble spilt på Fauske hotell 20-21/1 med 12 deltagende lag fra 7 klubber. Det spilles 5 runder Monrad, og parallelt med lagmesterskapet løper det en individuell turnering for hvert bord.

1 Narvik 15½ (Kjell Ole Kristensen, Dag Svedenborg, Palmer Salomonsen, Arthur Jarhelle) 2 Narvik II 14 3 Bodø I 13 4 Mosjøen 11 5 Fauske I 10 6 Bodø II 10 7 Brønnøysund 10 8 Grane 8½ 9 Fauske II 8½ 10 Bodø III 7 11 Fauske III 5½ 12 Ballangen 6

På 1.bord tok Kjell Ole Kristensen, Arne Andreassen jr., Brønnøysund, Gudmund Hoseth, Bodø II og Anton Thorstensen, Ballangen 3½ poeng hver. På 2.bord Dag Svedenborg og Stein Indregard, Narvik II 4½, på 3.bord Rune Borøy, Fauske 4½, på 4.bord Olaf Widnes, Bodø I og Arthur Jarhelle 4 p.

Det første ordinære individuelle Nordlandsmesterskapet ble holdt på Grand hotell i Bodø 17-18. mars. I tilknytning til arrangementet ble årstinget for 1979 i Nordland Sjakkrets avholdt. Årsberetning og regnskap ble godkjent uten større anmerkninger. Til ny formann ble valgt Ernst Lockertsen, Narvik, viseformann Steinar Jenssen og forretningsfører Kjell Ole Kristensen, begge Narvik. De resterende styremedlemmene var godt fordelt innen fylket: Leif Jacobsen, Fauske, Oluf Gaustad, Bodø, Kåre Nygren, Mo og Odd A. Vedal, Brønnøysund. Formann i Nordland Sjakkrets Ungdom ble Steinar Jenssen.

Kjetil Vollan, Bodø.

Turneringen ble en trivelig dyst for de frammøtte, men dessverre hadde bare 30 deltakere funnet veien til Bodø denne gang. Det må nevnes at turneringslederen Oluf Gaustad gjorde en flott jobb og at man spilte 5 runder. Mester: 1 Ernst Lockertsen, Narvik 4½ 2 Kjetil Vollan, Bodø 3½ 3 Per Holmen, Bodø 3 4 Frank Simonsen, Bodø 3 5 Ivar Brede Lie, Grane 3 Kl.1: 1 Haldor Erikson, Bodø 4 2 Rune Borøy, Fauske 3½ 3 Erik Holm, Bodø 3 4 Otto Jørgensen, Mo 3 Kl.2: 1 Karl Abrahamsen, Bodø 4½ 2

Elo-

komiteen melder at frist for innsending av turneringer som skal med på neste liste er 1. juni. Dessutan må vi minne om dei krav vi set til turneringsrapportar, sjå NSb nr. 7-8/78. Særleg er det mange som gløymer å oppgi betenkningstida. Turneringsrapportane skal sendast:

NSF's Elo-komite
Boks 9149 Vaterland
Oslo 1

Betalinga er framleis kr. 5,- pr. spelar og turnering, og skal innbetalast til postgiro 2 11 04 01 eller bankgiro 7050.30.59949, same adresse som over.

Sørg for å få klubbturneringa sendt til rating!

Tom-A. Lorentzen, Fauske 3 3 Torbjørn Hjellvik, Fauske 3

Fauske SK arrangerte en åpen vårturering 31/3-1/4, med 19 deltakere. 1 Palmer Salomonsen, Narvik 4½/5 2 Leif Jacobsen, Fauske 4 3 Olav Hanssen, Fauske 3½ 4 Anton Thorstensen, Fauske 3½ 5 Anders Fiva, Fauske 3

På Grane Sjakklubb's årsmøte 14/1 ble Magnor Kolberg valgt til formann etter Øystein Valberg som hadde frasagt seg gjenvalg. Lover ble vedtatt og et regnskap som vitner om trygg økonomi, godkjent. Bl.a. hadde man i året 1978 14.600 kroner i overskudd på avvikling av fester, dessuten noe på Bingo!

Nord-Trøndelag

Kretsformann: Øystein Skar, Boks 86, 7651 Verdal. Tlf. (076) 78837 (j). Landsrådsrepresentant: Olaf Brendhaug, Brendhaug, 7530 Meråker. Tlf. (076) 98024 (p).

Steinkjer vant kretsfinalen mot Meråker i desember med hele 4-0. 1 Frank Hovde(S) - J.Ericsson(M) 1-0 2 Arne O. Trana - Odd Barroch 1-0 3 Trygve Iversen - Kjell Selbekk 1-0 4 Oddvar Høe - Edv. Røen 1-0

Lørdag 31. mars holdt Nord-Trøndelag Sjakkrets sitt årsting på Stjørdal gymnas. Årsberetning og referat fra tinget vitner om at kretsen er inne i en solid oppbyggingsperiode. Øystein Skar, som ble gjenvalgt som formann, ledet tinget. Dessverre var kun fem personer til stede, men viktige saker ble diskutert, bl.a. kretsmesterskapet for klubber. Man konstaterte at klubbmatcher er populære og miljøskapende, men vedtok å øke fra 4- til 5-mannslag for å aktivisere flere av medlemmene.

Kretsmesterskapet i hurtigsjakk ble spilt i Stjørdal dagen etter kretstinget. Betenkningsstida var en halvtime pr. spillerparti. Ialt 37 deltakere. Mester: 1 Frank Hovde, Steinkjer 5½/6 2 Johan Berg, Namsos 5 3 Arne Trana, Steinkjer 4 4 Arne Midjo, Steinkjer 4 5 Ivar Viken, Namsos 3½ Kl.1: 1 Arne Midjo, Steinkjer 4 2 John Sannes, Levanger 3 Eldre junior: 1 Svein Endresen, Levanger 7/7 2 Magnar Nermann, Verdal 5 3 Ketil Strømberg, Levanger

4½ 4 Ola Viken, Namsos 4½ Yngre junior: 1 Torkil Williksen, Stjørdal 3 2 Stig Viken, Namsos 2½

Frank Hovde blir visst stadig mer suveren innen Steinkjer Sjakklag. I høstens Steinkjermesterskap ble resultatene som følger: 1 Frank Hovde 8½/9 2 Brynjar Høgsnes 7 3 Arne O. Trana 6 4 Oddvar Høe 5½ 5 Olav A. Moen 5½

Verdal Sjakklag har avholdt årsmøte med godt fremmøte og gjenvalgt Øystein Skar til formann. Klubben har jevnt god aktivitet og vil nå satse på undervisning, både blant unge og voksne, som en viktig oppgave. Resultater fra klubbmesterskapet. Kl.A: 1 Øystein Skar 7½/8 2 Arild Haugan 6½ 3 Carl L Lerfeld 5½ Kl.B: 1 Knut Svensson 9 2 Sverre Langnes 6 3 Bjørn Hallem 6 (80-årige Sverre Langnes rykker opp sammen med Knut Svensson.) Kl.C: 1 Bjørn Sandsaunet 6 2 Harald Thomassen 6

Oslo og omegn

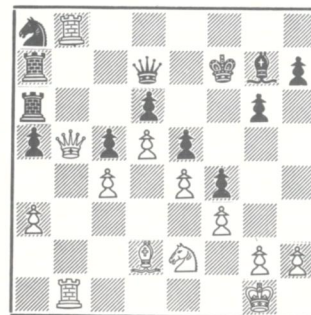
Kretsformann: Erling Jarsve, Løkkevn 1, 1472 Fjellhamar. Tlf. (02) 701769 (p) - 255250 (j). Landsrådsrepresentanter: Per A Bergersen, Aslivn 17, 1320 Stabekk. Tlf. (02) 418050 (j) - 533461 (p). Gunnar Hellem, Herregårdsveien 8a, Oslo 11. Tlf. (02) 334113 (j).

Oslomesterskapet individuelt samler heller beskjedne interesse for tida. 63 deltakere er egentlig for dårlig. Kanskje har det noe med arrangementet å gjøre, i år ble det f.eks. ulikt antall spillere i de to øverste klassene! I en 15-manns Monrad mesterklasse tok Einar Hatlebakk som ventet sitt tredje mesterskap.

Mester: 1 Einar Hatlebakk, ASKO 7/9 2 Richard Bjerke, Stabekk 6½ 3 Lars Kjølberg, Stjernen 5½ 4 Jøran Jansson, Asker 5½ 5 Sjur Nørve, Stjernen 5 6 Svein Rishovd, ASKO 5 Kl.1: 1 Janos Szalai, ASKO 7½ 2 Kjell Juul, Stjernen 6 3 Ole K. Tollersrud, ASKO 6 4 Arnt N. Esbensen, ASKO 5½ 5 Bjørn Bjørnsen, Stjernen 5 Kl.2: 1 Olaf Eriksfallet, Sørums 7 2 Rudolf Michelsen, OSS 6½ 3 Oddvar U. Voll, OSS 6½ 4 Oddmund Kvernuld, ASKO 6½ 5 Svein Fredriksen, Strømmen 5½ 6 Knut Valle, ASKO 5½ Junior: 1 Frode Christiansen, Strømmen 8 2 Øystein Grasmø, Strømmen 7½ 3 Kristian Skarsvåg, Strømmen 7

Hvit: Einar Hatlebakk, ASKO Svart: Petter Haugli, ASKO

KONGEINDISK
1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 f3 Sämischvarianten gir hvit et meget solid sentrum, og er kanskje hvits beste svar mot kongeindisk. 5 - c6 Svart satser på angrep på dronningfløyen. 6 Le3 a6 7 Ld3 0-0 8 Sge2 Hvit kunne hindre 8 - b5 med 8 a4, men svart svarer da 8 - a5, og hvit får et hull på b4. 8 - b5 9 b3! Holder bondekjeden intakt. 9 - Sbd7 10 0-0 e5 11 d5! bxc4(?) Dårlig var også 11 - b4 12 dxc6 bxc3 13 cxd7 og hvit vinner bonde, men teorien anbefaler her 11 - cxd5 12 cxd5 Sh5 13 Tc1 f5 14 exf5 gxf5 15 Dd2 med noe bedre spill for hvit. 12 Lxc4 c5 Svart vil holde stillingen lukket. 13 Tb1 Tb8 Hindrer 14 b4. 14 Dd3 a5 15 Ld2 sikter mot svarts svake a-bonde. 15 - Se8 16 Sb5 Med hensikten Sa7 og Sc6. 16 - Ta8 17 Dc2 f5 18 Ld3 f4 signaliserer kongeangrep, men svarts brikker har problemer med å understøtte det. 19 Sa3 Sb6 Hindrer 20 Sc4. 20 Lb5 Tf7 21 Sc4 Sxc4 22 bxc4 B-linja gir hvit klar fordel. 22 - Sc7 23 Lc6 Ta7 24 a3 Ld7 25 Da4 Lxc6 26 Dxc6 Sa8 27 Tb2 Tfc7 28 Db5 Dc8 29 Tfb1 Hvit har avgjørende posisjonsfordel. Svart kom aldri i gang på konge-fløyen. 29 - Ta6 30 Da4 Dd7 31 Tb8+ Kf7 32 Db5 Tca7

33 Txa8! 1-0
Et fint posisjonsparti av Hatlebakk. Kommentarer av Leif Øgaard i "Vårt Land".

Resultater fra Ski Sjakklubb's høstturnering: Kl.A: 1 Harald Thorstensen og Sven Fagerstrøm 8/10 3 Terje Christoffersen 7 Kl.B: 1 Trond Solem 8½/10 (14 år gammel, nå fylt 15) 2 Leif Nagell 8 Kl.C: 1 Arild Rygge 6½/7 2 Jan Otto Reberg 5

Richard Bjerke er gjenvalgt som formann i Stabekk Sjakklubb, men vant ikke klubbens høstturnering: Mester: 1 Øystein Johnsen 6½/7 2 Richard Bjerke 5½ 3 Henrik L Walther 5 Kl.1: 1 Gudmund Solberg 3½/5 2 Ottar Akre 3½ Beste skoleelev: Svein Aleksandersen.

SK Stjernen har holdt årsmøte i gjenvalgenes tegn. Formann Bjørn Øverland har med seg et solid mannskap, vi nevner likevel spesielt turneringslederne Egil Stubberud og Johan Andreassen. Av vedtakene kan nevnes innføring av røykeforbud i ett av lokalene.

Rutinerte Yngvar Barda gikk til topps i Stjernens vårturering over 9 runder. Det deltok 84 spillere alt i alt. Mester: 1 Yngvar Barda 7½ 2 Leif Kverndal 7 3 Odd Flater 6½ 4 Kjell Juul 6 5 Ole Lepperød 5½ Kl.A: 1 Lars Th. Monsen 8 2 Dag Ø. Nøding 7½ 3 Bernt Kirkebø 6 4 Lars Bergh-Christensen 5½ 5 Bjørn Øverland 5½ Kl.B: 1 Tore Reppen 7 2 Thoralf Nilsen Barstad 7 3 Hans O. Paulsen 6½ 4 Arvid Aage Skaar 6 5 Thor Vidar Lyngmo 6

Frode Eidem var på en utmerket måte både teknisk og sportslig turneringsleder i Strømmen SK's høstmesterskap. Det ryktes at samme Eidem nå har mistet oversikt over alle mesterskapene sine. Det deltok forøvrig 43 spillere fordelt på tre klasser. I vårmesterskapet er tallet hele 56, så sjakkinteressen er tydeligvis i framgang på nedre Romerike. Skolesjakk, TV-sjakk, ypperlige spillelokaler og god avisomtale regnes som viktige årsaker. Mester: 1 Frode Eidem 7/9 2 Aage Mella 6½ 3 Sverre Hellum 5½ 4 Sverre Olsen 5 Kl.1: 1 Frode Christiansen 7 2 Erling Jarsve 6½ 3 Jostein Skeide 6½ Kl.2: 1 Arne Heien 8½ 2 Olaf Eriksfallet 8

Bedriftsserien "Osloalliansen" 78/79 ble vunnet av Aftenposten 47½, Oslo Sporveier 46½, Tiedemann 42, Postverket 41, Oslo Lysverker 38, IBM/EB 35, Sjøtrygd 34, Veritas 31½, Norgas 29 og Oslo Telefonanlegg 15½.

HER SLUTTER

kommunikasjonsspalten for denne gang. Det var ikke mer plass. Fylkene i siste del av alfabetet kommer desto sterkere tilbake i nr.4 sammen med nytt også fra resten av landet.

FRA MØRE OG ROMSDAL

I Norsk Sjakkblad 1/79 bringes et referat fra Møre og Romsdalmesterskapet som er egnet til misforståelser når det gjelder de sjakkhistoriske fakta om det sjakklige liv i fylket! Det heter i referatet at "det var noe skuffende deltakelse i det første Møre og Romsdalmesterskapet som er arrangert". Og det er her referert ikke kan være orientert om tidligere sjakkbegivenheter i fylket.

Allerede i 20-årene (og kanskje før det?) ble det kåret "Møre-mestere" i sjakk. (Vi var ikke så nøye om vi forkortet fylkesnavnet dengang!) Fra midten av 30-årene dabbet sjakkinteressen av idet mange av våre beste sjakkspillere gikk over til bridge, men under krigen blomstret sjakken opp igjen, og det ble arrangert lagkamper hvor lag både fra de tre byene og Åndalsnes deltok. Sporadisk var også Spjelkavik med. Undertegnede deltok bl.a. i "Møremesterskapet" som ble arrangert i Molde i 1945. Mesterskapene ble arrangert som lagkamper, slik at den beste spiller på l.bord ble tildelt tittelen "Møremester". I 1945 fikk undertegnede æren av å vinne denne tittel. Siden har det kanskje ikke vært arrangert mesterskapsturnering før i år? Turneringene ble arrangert på en annen måte den gang, men mestertittelen ble utdelt, og derfor må en ha lov til å hevde at mesterskapsturneringer har vært arrangert tidligere år. Av navn på gamle Møremestere husker jeg tre fra Kristiansund som forlenget er døde: Herman Fischer, Øivind Simonson og Jon Kjøl og fra Ålesund: Voldsether. Kanskje andre i fylket som husker bedre, kan hjelpe til å supplere listen?

med vennlig hilsen
Bjarne Blikeng
Kristiansund N

SKAL PROBLEMSJAKKEN FORTSATT DISKRIMINERES?

Dette spørsmål melder seg uvilkårlig når en ser den måte problemsjakken blir behandlet på her til lands idag.

Et par eksempler: Dagbladets daglige sjakkspalte hvor Roald Buknes problemoppsett stadig må vike plassen for lange diskusjonsartikler som, etter min mening, absolutt ikke hører hjemme i en sjakkspalte - eller Arbeiderbladet hvor Helmers hver lørdag får en hel spalte til rådighet uten en eneste sjakkoppgave. (Sistnevnte er vel kanskje unnskyldt da han nok ikke har greie på sjakkens poesi.) Og enda et eksempel, som nok er det verste: Norsk Sjakkblad, det eneste sjakkblad i verden som i lang tid har kommet ut uten problemavdeling, lar problemsjakken slippe til med en - 1 - side i hvert hefte! Vi som kjenner til den massestilstrømming av stoff fra allverdens kanter som kommer til en problemavdeling for sjakk, forstår godt de vanskeligheter en problemredaktør må få når han blir tildelt en side med 6 diagrammer. Kravet må være minimum 2 sider hver gang, og dette krav er beskjedent!

La oss ikke oppleve tiden i 1953 da styret i Norges Sjakkforbund ga daværende redaktør og ildsjel Olav Åvitsland "sparken" fordi han sammen med undertegnede tillot seg å trykke bladet Problemlisten sammen med Norsk Sjakkblad! "Problemlisten" er da det skrift når det gjelder norsk sjakkliteratur som har greid å leve lengst, tross vanskeligheter, fra starten i 1944 som eget organ til og med 1950 og siden i Postsjakk og Norsk Sjakkblad. Det er i denne forbindelse også nødvendig å minne om at utøvere av norsk sjakk aldri har nådd lengre enn våre problemister har gjort i internasjonal målestokk. Noen navn kan nevnes: Olaf Barda, Johan Scheel, Nils G.G. van Dijk, Erling Myhre, Andre Fossum m.fl. Navn som for alltid har fått internasjonal ry i norsk sjakk, i motsetning til våre spillere som her ligger langt etter, selv om vi også viser fremgang på dette område av sjakkens vidunderlige verden.

Bjarne Blikeng

TAKK TIL BLIKENG

for to nyttige innlegg.

1) Riktig historikk er et problem mange steder i norsk sjakk. Organisert kretsarbeid i Møre og Romsdal har nok vært et ganske beskjedent kapittel. I NSF's jubileumbok 1914-64 omtales en rekke tidlige lagkamper mellom byene.

Om Møre og Romsdals Sjakkrets står det omtrent bare at den ble konstituert 5. juni 1949. Hvilke opplysninger finnes om 30-årsjubilanten?

2) Norsk Sjakkblad vil gjerne være med og hjelpe problemsjakken i Norge ut av dødvannet og inn i nye glansdager. Den nåværende spalten kom istand etter undertegnede initiativ overfor Nils G. G. van Dijk, som jeg underhånden fikk vite måtte være aller beste mann på plassen. Om vi kom sent (grunnet van Dijks husbygging...), har vi forhåpentligvis kommet desto bedre. Omfanget vil det være delte meninger om. Vi har vært enige om én side pr. gang, med mulighet for utvidelse ved turneringsdom (dette nummeret!) og andre særlige anledninger. Interessen for spalten kan komme til å presse fram to sider som "norm"! At alle sjakkblader i verden har egen problemavdeling, er forresten ikke helt riktig. Eksempel: Det utmerkede svenske "Schacknytt".

ØB

NORDLAND SJAKKRETS- ET MISFOSTER MED ELEFANTSYKE

Nordland Sjakkrets har en utstrekning som er større enn avstanden mellom Oslo og Namsos. De som har etablert denne giganten, burde tenke over at kommunikasjonsforholdene er verre og reisekostnadene større for sjakkaktiviteter i kretsens regi enn i et område som omfatter hele Norge sør for Dovre. Dette gjør at en stor del eller kanskje de fleste klubber som regel ikke med rimelig kostnad og tid kan delta i kretsens arrangementer. Dermed blir kretsens en hindring for den sjakkaktivitet som kan utfolde seg i sjakkretser som ikke er større enn at alle klubber med rimelighet kan delta, og direkte drepende for den interesse og stimulans som skapes gjennom konkurranse mellom klubbene.

Siste år foreslo Sandnessjøen et Helgelandmesterskap for lag for de her-
værende 8 lag. Dessverre var elefant-
syken i Nordland Sjakkrets så dominerende at det ikke var mulig å få plassert et slikt arrangement på terminlisten!

Stort sett er det vel de samme lag som tidligere deltok i Nord-Norges Sjakkforbund som mønstrer i Nordland

Sjakkrets' arrangementer og som har hatt og fortsetter å ha en slik avstand til perifere klubber at de verken blir tiltrukket eller inspirert til å delta i de kostbare arrangementer sjakkretsen innbyr til. Skal mindre klubber og sjakkinteressene i perifere strøk blomstre opp, må Nordland Sjakkrets opphøre og flere sjakkretser opprettes i stedet, som hver for seg kan rekke og dekke behovet for "samspill" innen sitt område. Norges Sjakkforbund må innse at det ikke bør organisere sjakkretser som ved sin størrelse og aktivitet virker som "kvelematt" på de fleste eller nærpå alle klubber i utkantstrøk. La så heller for Nord-Norges vedkommende, Nord-Norges Sjakkforbund fortsette som regionorgan for samtlige arrangementer innen landsdelen. Norges Sjakkforbund bør på gjørlig vis bidra til spredning av sjakkinteresse og sjakkaktivitet i stedet for å hindre dette ved meningsløse kretsinnstillinger.

Elling Greger.

Vi har bedt om kommentar til Gregers innlegg fra drivkraften bak Nordland Sjakkrets til nå, Ivar Brede Lie, som nylig gikk av etter en aktiv og oppbyggende formannsperiode.

Dette var en kraftig salve!

- Jo, men det er en kjensgjerning at kretsen er tungrodd. Men hvis klubbene hadde fungert bedre, så kunne man også fått til sonedelingen, som er kretsens intensjoner: I. Ofoten, II. Vesterålen og Lofoten, III. Salten og IV. Helgeland. Kretsstyret har forresten fått liten eller ingen respons fra Sandnessjøen Sjakkklubb. I fjor ble sonemesterskapene for lag utlyst fra styret, slik loven sier. Vi fikk en uformell henvendelse fra Elling Greger om at Sandnessjøen var interessert i arrangementet, men ingen av de andre klubbene var interessert i å delta.

Hva med selve kretsdannelsen?

- Kretsinnstillingen er jo Norges Sjakkforbunds intensjon om en krets i hvert fylke. Jeg synes forbundet er inne på det rette, bl.a. med tanke på den offentlige støtteordningen i fylkene.

Richard Wicklund-Hansen (45) har en mangesidig fortid i norsk sjakk. Han var forbundsstyremedlem i perioden 1957-58 (Eikrems første presidentår), primus motor bak Landsturneringen i Bodø 1966 og redaktør av Norsk Sjakkblad i to perioder 1966-69. I henholdsvis Stokmarknes, Bodø og Svolvær var han på 60-tallet drivkraften bak kraftige lokale oppbluss i sjakkaktiviteten. Samtidig hadde han sjakkspalter i flere nordnorske aviser og fikk ut boka "Skolesjakk" samt en beskjeden, men for lite påaktet norsk oversettelse av Nimzowitsch' "Mein System"! Fra 1970 flyttet Wicklund-Hansen ut av norsk sjakk - nærmere bestemt til Danmark, for i 1977 å vende hjemover igjen og i 1979 å bli medlem av Oslo Schakselkap og derigjennom Norges Sjakkforbund.

"Come back" gjorde han i Dagbladet 6/4 og Nord-Norsk Sjakk 2/79 med et etter vår mening malplassert leserinnlegg. Det er dog ikke riktig at Wicklund-Hansen fikk samme innlegg i retur fra NSb. Derimot har han selv senere bedt om å få det erstattet med nedenstående.

FØLG SPILLEREGLENE!

Alle har anledning til å gi uttrykk for tilfredshet eller utilfredshet i et demokratisk samfunn (jeg ser da bort fra folkedemokratiene hvor ytringsfriheten kun eksisterer som et slogan), men man bør ikke glemme at det er visse spilleregler som skal følges.

Redaktøren av Norsk Sjakkblad, Øystein Brekke, vil jeg forsvare til siste pust for at han benytter denne rett til å kritisere visse sider ved norsk sjakkadministrasjon, personifisert den sittende president. Men mitt forsvor forplikter meg ikke til å være enig!

Det Brekke etter min mening har glemt, er å følge spillereglene. Hvis disse var blitt fulgt, kunne vi muligens funnet støtte til hverandre i en kritisk holdning til mangt og meget i norsk sjakkadministrasjon. "Norsk Sjakkblad" er i motsetning til f.eks. "Nord-Norsk Sjakk" et offisielt organ for Norges Sjakkforbund. Som Brekke burde vite, betyr det at bladet redaksjonelt skal følge sentralstyrets

linje. I denne sammenheng henviser jeg til redaktørskiftet i f.eks. Nordlands Framtid, hvor redaktøren avvek for meget fra avisens status som partiorgan. Selv kravet til en fri presse og henvisning til redaktørplakaten måtte ikke for hensynet til avisens profil.

Som medlem av Eikrems styre har Brekke inntatt en negativ holdning overfor presidenten offentlig. Spillereglene er klare: Man forlater styret før man går over til opposisjonen. Det har andre gjort før Brekke.

Som redaktør av "Norsk Sjakkblad" har Brekke utført en god jobb så lenge han begrenset seg til det sjakklige. Desembernumret 1978 var i så måte et godt eksempel.

Hvis Brekke har handlet utfra reelle motiver, men brukt uheldige midler, kan mye rettes opp. Brekke behøver ikke å forandre mening om Eikrem som president, men han bør beklage måten han har gått frem på. Norsk sjakk behøver menn som vil noe og som er villig til å ta en administrativ tårn. Jeg håper Brekke vil rette opp det inntrykket som flertallet i norsk sjakk synes å ha om personen Brekke, så forbundet fortsatt kan nyttiggjøre seg hans entusiasme og arbeidskraft.

Rich. Wicklund-Hansen

Alle til lags...

"Brekke søker konsekvent å bruke Norsk Sjakkblad til å tjene sine egne interesser. Samme hva man mener om de impliserte, er det oss ubegripelig at en ansatt redaktør, blant annet gjennom sitt stoffvalg, skal kunne drive regelrett organisasjonspolitisk påvirkning."

THOR STØRE, Dagbladet 18/4-79.

"Lite eller ingenting er blitt debattert i "Norsk Sjakkblad". Bladet har vært kjemisk renset for klar tale enn si konstruktive innlegg med klare retningslinjer for hva som bør skje. Redaksjonen innen "Norsk Sjakkblad" har aldri syntes det var viktig nok å stake ut nye retningslinjer når noe har vært galt."

KJELL JOHANNESSEN,
Nord-Norsk Sjakk nr.2/1979.

EN KORT KOMMENTAR

Wicklund-Hansen og jeg tolker nok spillereglene noe forskjellig. Skulle noen forlate et kongressvalg styre pga. uenighet? Som rimelig kan være, forekommer det uenighet i det nåværende sentralstyret, men uten at jeg vanligvis har tilhørt mindretallet eller at noen har ment at et hvilket som helst mindretall skulle trekke seg.

Norges Sjakkforbund har ikke på samme måte som Nordlands Framtid en offisiell linje. Når Wicklund-Hansen får sturdert Norsk Sjakkblad 1975-78, vil han finne ut at vi ved en del anledninger har forsøkt å komme med konstruktiv kritikk uten navns nevning. Kan det ha vært galt? Forøvrig tillater jeg meg å tro at Wicklund-Hansen i denne sammenheng feilvurderer "flertallet i norsk sjakk".

ØB

QUO VADIS NSF?

Jeg synes dette er et berettiget spørsmål spesielt etter å ha deltatt i landsrådsmøtet på Hamar der man unnløst å komme med sur kritikk til fordel for konstruktiv debatt. Alt syntes å være på rett vei, men hva opplever man så at sentralstyret sysler med? Lite konstruktivt synes jeg.

Innen sentralstyret synes man i disse dager å være lite interessert i forbundets ve og vel. Man synes å være mer opptatt av egen prestisje og posisjoner. Nå vil enkelte mene at dette er "tåkeprat" og ikke vanlig fra dette hold. Imidlertid sier det vel noe at tre av mine motstandere i sentralstyret skriver brev til meg som jeg ikke får referere til. Likevel vil jeg våge påstanden at et par av dem har gått med "en liten president i maven." Nå ja, jeg går inn for at abort innvilges pr. omgående!

Før kongressen trer sammen i Molde burde leserne vite litt om sentralstyret og hva den enkelte står for. Dette blir meget vanskelig når meningsvekslinger og avstemninger skal være hemmelige. Valgkomite eller ikke, vi må vite litt om alternative personer på forhånd. Et program må eventuelt kunne fremlegges og vedtas i skjønn forening med de personer som velges. Hvorfor er man så redde for å vise farge og synspunkter før kongressen?

Et av sentralstyremedlemmene har pri-

vat bedyret at presidenten i praksis er fratatt det meste av sin funksjon. Dette medfører dessverre riktighet, for flere av de vedtak som er gjennomført har presidenten nektet å sette sitt navn under. Som eksempel kan nevnes at presidenten var sterkt i mot oppsigelsen av forbundets faste annonseakkvisitør rett før Junior-VM med tilhørende program.

Vår reelt sett svake økonomiske stilling burde tilså styret gikk inn for krisetiltak, men innkomne forslag er blitt nedstemt, uvisst av hvilken grunn. Annonseinntekter har man liten tro på og handler deretter. I det hele tatt mener jeg at sentalstyret har vist liten sans for hvordan økonomien skal bedres. Hva er grunnen? Majoriteten har nok sans for sjakk, men økonomi?, nei, ikke tale om.

Landsrådets medlemmer vil huske at undertegnede fikk i oppdrag å komme fram til avtaleutkast for annonseakkvisitørene samt et purings- og regnskapssystem a la det "Nord-Norsk Sjakk" benytter med slik suksess.

Jeg har nå jobbet med dette og kommet med skriftlig forslag samtidig som jeg fant det overordentlig viktig at annonseakkvisitøren holdt frem med sitt arbeide. Det var meningen at ennå en annonseakkvisitør skulle trekkes inn i arbeidet med "Sjakk i Norge", og hans "prøvesoner" var bestemt. Den endelige avgjørelsen skulle kongressen i Molde ha etter at systemet var prøvd.

Hva skjer så? Plutselig en dag får jeg rede på at sentralstyret har gjort et vedtak som innebærer oppsigelse av vår faste annonseakkvisitør til fordel for en annen.

Sentralstyret har i alle år vist udugelighet m.h.t. å inngå fornuftige økonomiske avtaler enn si komme med konstruktive forslag. Bladet "Nord-Norsk Sjakk" tatt i betraktning må jeg sies å være kvalifisert til å ta meg av liknende saker innen forbundet. Hvilke beveggrunner kan ha fått sentralstyret til fullstendig å se bort fra landsrådets mening i saken?

Hvor skal inntektene komme fra nå?

Forstå det den som kan.

Men uansett vedtak et styre måtte fatte, så plikter det i alle fall å følge vanlig sakspraksis. Det vil si at utvalg får komme med sin innstilling, at denne i sin tur blir kjent for de som skal fatte vedtak. Dette er langt fra praksis i dag og resultatet blir der-

for ofte smertelig. Spesielt uheldig i dagens situasjon må det sies at de personer som har erklært presidenten lite skikket, selv ikke, på langt nær, klarer jobben. Som en følge av dette overveier presidenten å trekke seg pr. omgående, for han må nemlig stå ansvarlig uansett. Imidlertid står det helt klart at presidenten må stille til valg i Molde da jeg ikke kan se noe klart alternativ. En annen ting er at generalsekretær må ansettes, men det spørsmål skal jeg få komme tilbake til.

Kjell Johannessen
Hammerfest

KJÆRE KJELL!

Siden du i ditt innlegg kritiserer bl. a. undertegnede for å ha sendt deg brev privat, skal jeg denne gang offentliggjøre mitt brev direkte, så sparer jeg deg for bryet.

Du skal ha fått, påstår du i dagens innlegg, i oppdrag av landsrådet å komme til avtale med annonseakkvisitørene samt å fremlegge et purrings- og regnskapssystem a la "Nord-Norsk Sjakk". I nr.2 1979 av "Nord-Norsk Sjakk" skriver du at rådet fattet vedtak om det samme.

Her MÅ din hukommelse ha sviktet deg fullstendig. Det understrekes av det faktum at intet om dette er inntatt i referatet fra landsrådsmøtet. Meg bekjent har ingen andre av de tilstedeværende bekreftet dette heller. Du må ha misforstått fullstendig.

Det du påtok deg å gjøre, og som ikke er referert verken i landsrådsreferatet eller i sentralstyrereferatet, var å være kontaktperson vis a vis den ene annonseakkvisitør. Du skulle påse at han overholdt de gitte frister, du skulle "bestille" annonsesalg fra han og avtale frister for levering etter hvert som styret fant å utgi sine publikasjoner. Men, det er et langt skritt fra slike praktiske gjøremål og til å være nærmest ansvarshavende for driften som du nå påstår du fikk i oppdrag.

Det som jeg personlig finner merkverdig nå når du setter i gang dine skrivelser i øst og vest og påstår du er blitt spilt ut over sidelinjen m.v., er at du overhodet ikke har gjort noe i sakens anledning. Du har ikke gjort noe som helst verken med

det oppdrag du trodde du fikk, eller med det (praktiske) oppdrag som du virkelig fikk.

Du skulle bl. a. påse at publikasjonene kom ut i tide, dvs. at akkvisitørene leverte sine manus m.v. innen de avtalte tider. Begge de publikasjoner forbundet har gitt ut etter Hamar ble sterkt forsinket fra akkvisitørenes side. Det var jo nettopp dette du skulle ordne opp i. Heller ikke har du fremlagt noe forslag til avtale med akkvisitørene. Du kan umulig mene at ditt brev av 28.mars er et forslag. Det inneholder intet nytt utover det styret ble enige om lenge før jul. Det er også pussig at brevet kommer fra deg etter at annonseakkvisitøren ble sagt opp. Du har heller ikke vært i kontakt med den andre annonseakkvisitøren. Og det forekommer meg merkelig dersom du skulle forhandle med dem begge.

Noe forslag til purre- og regnskapssystem, som du også hevder du ble pålagt å komme med, har ihvertfall ikke jeg sett til dags dato. Men dersom du sender inn forslag til purre-system, så skal jeg love deg at jeg skal purre både på regnskapssystemet og avtaleforslaget.

På Hamar ble Arnold Eikrem, du og jeg enige om å forsøke å få gitt ut ett eller to nummer av "Sjakk i Norge" utover de soner styret allerede hadde fastsatt. Vi skulle kun arbeide med ekstraavgifter utover NSF's ordinære utgivelser. Du kritiserer styret nå for at det ikke har ventet på vår innstilling. Alvorlig talt, Kjell, det kan du ikke mene. Ingen av oss tre har gjort noe som helst med saken. Jeg skal ta selvkritikk på dette felt, men det får du også gjøre.

Det bør du forøvrig gjøre også på det andre du ikke har gjort. Det er mulig at sentralstyret ikke klarer jobben sin, som du skriver, men det er ikke stort du har fått til heller i denne saken. Ikke stort annet enn å gjøre forbundets situasjon ekstra vanskelig, i og med at du etter at styret har sagt opp den ene av akkvisitørene, bare ber han om å fortsette å selge og sper på med en økonomisk garanti. Verken du eller andre medlemmer kan sette seg utover sentralstyrevedtak på den måten. Egentlig er din fremgangsmåte her ytterst klanderverdig og bør bli påtalt sterkt.

Du skriver at du gjennom ditt blad har

LØPER – SPRINGER
OG
TREKKER TIL

SKO
FINSRUD

FOR SKOENE OG FOTTENES SKYLD

SARPSBORG - HALDEN - FREDRIKSTAD

Radio - TV

Salg

og

Service

Fellesantenner

AIS MOSS
RADIO-VERKSTED

VESTRE KANALGATE 6
TELEFON 52 620 - 55 315

Bruk Bedre Brød og Bakverk

UTSALG:

Krossern Kolonial
Framnes Matsenter
Leirung
Orkerød
Grimsrød
Refsneshallen
Haugen
Tronvik
Ertnes
Myhre
Leif Bakke
Torvhallen
Rebne's Dagligvare
Mads Haugen
Lund

H. P. Gudesens Sønner

TELEFON (032) 14 971 – 1650 Sellebakk

F. Anderssons Eftf.

BLOMSTERFORRETNING

A. DAGSLOTT

Dronningensgt. 12, 1500 Moss
Telefon (032) 51 193/53 725

HVOR FØDES SJAKK FOLK ?

RØDTVEDT SUPER A/S

SANDÅSVEIEN 8 – OSLO 9
TELEFON 25 30 72

HVOR SJAKK FOLK FØDES

bevist hvordan sjakkblader skal drives og gies ut. La meg her få lov å påpeke at det er Norges Sjakkforbund som har vist deg veien å gå, dvs. at man er nødt til å bruke profesjonelle salgskrefter. Og NSF har i sin tid lært dette fra Øystein Johnsen igjen. Du garanterte på kongressen i Oslo i 1975 at du skulle selge annonser for kr. 30.000 til Norsk Sjakkblad på ett år. Ditt salg den gang begrenset seg stort sett til salg til Tannlege Kjell Johannessen i Hammerfest. Dessuten redet Johs Kjekken noe av din ære ved å personlig selge annonser for kr.10.000 Styret nøyde seg senere med å motta kr.10.000 fra din hånd, av ren velvilje over at du på kongressen hadde tatt deg vann over hodet. Etter din misere det året, var det at NSF tok kontakt med profesjonelle krefter, og da gikk det langt greiere. Du bør ikke glemme at Norsk Sjakkblad har kommet trutt og jevnt siden 1975, dvs. før du satte i gang, dessuten at du også benytter forbundets akkvisitør. Du skriver i "Nord-Norsk Sjakk" nr.2 1979: "I det hele tatt vil jeg håpe at intrigemakerne fjerner seg fra sjakken og ikke påtar seg verv andre ville klare bedre". På bakgrunn av dine skriverier og framgangsmåte, dine oppdrag (både de faktiske og de du trodde du hadde fått) som du ikke har gjort noe som helst med, dine gjøremål vis a vis annonseakkvisitøren etter at han var sagt opp, din fullstendig forglemmelse over at det var forbundet som viste deg veien å gå med ditt blad og din påstand at presidenten nærmest er fratatt sin funksjon, tillater jeg meg å håpe at du legger deg dine egne ord på sinne og trekker den konsekvens du selv nevner. Du sier også at du skal sørge for at flere blir innvilget abort. For ordens skyld, Kjell, det er heldigvis ikke tannleger som foretar slike inngrep. Men kanskje en omskolering er på sin plass?

Tom J Johanssen

NSF OG NSb

Vi hører ofte fra sjakkforbundet om dets dårlige økonomi. Vi oppfordres til kronerulling og Sjakkens Venner osv. En skulle tro at det er vi vanlige medlemmer som har skylden for forbundets økonomiske fadese. Personlig blir jeg like rørt av denne

sytingen som jeg blir av visse skribenters orgier i svada i Dagbladet og Nord-Norsk Sjakk. Det eneste vi vanlige medlemmer rundt om i utkant-Norge får for vår medlemsavgift, er Norsk Sjakkblad, og det ser ut til at det blir lenge mellom hver gang vi får det også.

Etter min mening er Norsk Sjakkblad en vesentlig del av norsk sjakk, samtidig som det er det eneste argument en har til å verve nye medlemmer til forbundet. Er det i forbundets interesse å beholde sine medlemmer, bør det snu på prioritetslista og sette Norsk Sjakkblad høyest.

Med hilsen
Martin Schølseth
Kirkenes

STRID I NORSK SJAKK

Bakgrunnen for striden er kort fortalt og så langt jeg vet, denne: Etter at Tom J. Johanssen overtok som kasserer i Norges Sjakkforbund i fjor høst, ble det avslørt uoverensstemmelser og rot i regnskapet 1977/78. Dette regnskapet ble revidert før kongressen i Risør i fjor sommer. Ifølge revisjonsberetningen var alt i orden med regnskapene som viste et overskudd på vel 32.000 kroner før avsetning til fondet. Etter at ny kasserer tok over og avslørte uoverensstemmelsene, ble regnskapene revidert på nytt, og nå var overskuddet med ett blitt til underskudd på over 15.000 kroner (etter avsetning til fondet). Videre viser den nye revisjonsberetningen at det mangler bilag for store utbetalinger, medlemslister ble ikke sjekket mot innbetalt kontingent, medlemskontingenten til FIDE ble betalt dobbelt, og regnefeil på 8.100 kroner ble oppdaget!

Listen kan gjøres enda lenger, men det har ingen hensikt.

Forholdet er så ille at det måtte få konsekvenser for dem som var ansvarlige for det. De nye revisorer retter sterk kritikk til de gamle revisorene og finner ikke å kunne godkjenne regnskapet for 1977/78. Presidenten i NSF, Arnold J. Eikrem, har erklært seg skyldig i at regnskapet ble dårlig ført. Den tidligere kassereren hadde i mindre grad befatning med regnskapet. Dette skulle etter min mening være faktiske opplysninger. Sentralstyrets og særlig presidentens ansvar kan ikke bortforklares.

Så opplever man at presidentens venner, først og fremst Thor Støre i Dagbladet, bagatelliserer dette og i stedet kaster skitt på redaktøren av Norsk Sjakkblad, Øystein Brekke. Brekke skal ha sagt til Sigurd Heiestad at presidenten bør gå. (Hvilken forbrytelse!) Dette ble sagt i fortrolighet, men Heiestad slo det opp i et leserinnlegg i Hamar Arbeiderblad i januar i år. Dermed brøt uværet løs. Flere har rost presidenten, og det er ingen tvil om at han har utrettet mye for norsk sjakk, bl.a. i sitt arbeid i NTB og med sine mange store internasjonale turneringer. Men trenger denne støtten komme sammen med usaklige angrep på redaktøren av Norsk Sjakkblad? Jeg vil tro at en slik støtte heller vil føles hyrdefull for Eikrem. Thor Støres uhemmede angrep på Brekke er helt uforståelig og har ingen offentlig interesse! Dagbladets sjakkspalte er best når den kun handler om sjakkspill. Norsk sjakk er avhengig av at alle gode krefter samarbeider i stedet for at "fortidens skygger" skal skape splid og uvennskap de fleste sjakkinteresserte her i landet ikke tørstår noe

av og ikke vil være delaktig i. En skulle tro at den demokratiseringsprosess som nå synes å være i gang i Norges Sjakkforbund, er til alles beste. Da får en heller tåle å tie med at forandringer og maktreduksjon føles smertefullt slik de ubeherskede og stygge utbrudd viser.

Kjell Vålerhaugen
Elverum

PÅ ET ANNET PLAN

Hvis noen tror vi tenker å (gjen)oppta noen "debatt" med Dagbladets sjakkmedarbeider Thor Støre, så tar de feil.

Derimot har Pressens Faglige Utvalg mottatt en klagesak fra undertegnede overfor Dagbladet. Den omfatter sjakkspaltene 12/1, 16/1, 24/3, 4/4, 5/4, 6/4, 18/4, 23/4, 24/4 og 25/4, og er inndelt i følgende punkter:

1. Rendyrket personforfølgelse.
2. Personlige insinuasjoner og påstander uten saklig dekning.
3. Ufin behandling av leserinnlegg.

Dette til underretning.

ØB

Merket for gode yrkesklær

LITTERATUR

SAMLERENS FORLAG (København)
Novrups spillebøger

Svend Novrup er profesjonell i å skrive om spill - bl.a. daglig i Politiken. Sjakkjournalistorganisasjonen AIPE's president skriver rimeligvis aller mest om sjakk. I en serie spillebøker har han foreløpig utgitt 10 hendige trykksaker til under 20 kroner stykket. Fem av dem interesserer oss: Nr.1 om Karpov, nr.5 "Skakkens top 10 1976", nr.7 om Korchnoi og til sist:

Nr.9 VESTERHAVSTURNERINGEN 1978
Om stormesterturneringen i Esbjerg med Bent Larsen i hovedrollen og Øgaard midt i feltet. Underholdende skrevet, alle partier (unntatt ett) - en del av dem med kommentarer av spillerne.

Nr.10 VM-MATCHEN 1978 KARPOV - KORCHNOI
En skandinavisk originalbok fra Baguio! Novrup var der sammen med Thorbjørn Rosenlund. Sistnevnte besørger partikommentarene. Særlig som dokumentarbok og balansert framstilling tåler denne i høy grad sammenligning med bøkene på det internasjonale marked. Bør leses av alle som fulgte litt med og fortsatt lurer på hva som "egentlig skjedde".

ØB

BATSFORD

QUEEN V ROOK/MINOR PIECE ENDINGS
Yuri Averbach, V.Chekov, V.Henkim

Det 7. bandet i stormeister Averbachs sluttspillserie. Boka er på 171 sider og inneholdt 323 diagram, den faglege standarden er naturlegvis høg, så som sluttspellelskar må vi berre seie: Kjøp og studér! Eit lite minus: Det er brukt beskrivande notasjon. jrk.

Complete Games of Mikhail Tal 1960-66
Hilary Thomas

Mikhail Talj er populær hos de fleste sjakkspillere, og en bok med samlede partier fra hans tidlige glansdager skulle ha alle muligheter til å bli ettertraktet. Riktignok er kommentare-

ne ordløse (Informator-prinsipp) og meget korte, men, men... Inneholder dessuten alle tabeller fra Taljs turneringer i tidsrommet, samt utførlig åpnings- og motstanderregister.

SGM

Bokforlaget Spektra, Halmstad
SCHACKLEXIKON
Theo Schuster

Første sjakkleksikon på skandinavisk språk, riktignok oversatt fra tysk. Stikkordene er nesten bare generelle: Fällor, Forgåva, Förseglingsdrag osv., så nytteverdien blir begrenset. Navne-registeret røper at spillere som Fine, Boleslavskij, Gligorič, Uhlmann, Hort, Mecking og Timman overhodet ikke nevnes! Sveriges Schackförbunds eminente riksinstruktør Lars Bäckström har arbeidet og ajourført den svenske utgaven, bl.a. med et interessant kapittel om "Schack i Sverige".

Skakcentralens Forlag

KARPOV - KORCHNOI 1979
Raymond Keene
Oversatt av Bjørn Brinck-Claussen
d.kr.44,90

Med misunnelse kan vi konstatere at det i nabolandene stadig utkommer seriøs sjakkliteratur. At ikke engang VM-kampen førte til ei bok på norsk, må nesten være en tabbe fra et eller annet hold. I den foreliggende situasjon må bokhandlerne bare intensivere importen!

Keenes originalutgave er omtalt tidligere. Den danske versjonen er utvidet med forfatterens uavkortede innledning om VM-kampenes historie og kombattantenes resultater og spillestil. En ideell bok for dem som ikke allerede har hyllene fulle med Karpov- og Korchnoi-stoff. Prisen er rimelig for 192 sider sjakk.

ØB

Norsk-amerikaneren Walter D Morris (21), Iowa og Oslo Schakskeskap, gjorde stor suksess i Lone Pine-turneringen i California, med bl.a. seier over USA-mesteren Walter Browne. 5½ poeng av 9 i superfeltet holdt fint til hans andre IM-napp. Tittelen klarer han kanskje ved en av neste korsveiene - f.eks. Gausdaltturneringen i august!?

Cupbomben i MOSS

Med glede kan det fastslås at årets NM for klubbtag aktiviserer flere klubber og spillere enn noen gang.

79-mesterskapet spilles etter en overgangsordning foreslått av den kongressvalgte komiteen som skal legge fram forslag til utviklingen i framtida. Økningen fra 4- til 6-mannslag, fra 4 til 6 lag i finalen og inndelingen av landet i to soner er foreløpige resultater av komitéens arbeid.

Nytt av året var også at fjorårsmesteren (Oslo Schakselkap) ikke hadde walk over til finalen, men måtte delta i kvalifiseringen som andre lag. Lett match? Vel, liksom de fleste andre lagene fikk OSS walk over i 1. runde. I 2. runde trakk de bortekamp mot Moss Schakklub - et av de sterkere og mest kampvillige lagene som deltar. "Sel-

skapet" hadde som så ofte før problemer med å få av gårde sine sterkeste folk, og dro til Moss med en blanding av A- og B-lag. Likevel burde det vel holde med bra margin? En nærliggende tanke, men ikke vanntett. OSS-formann Knut Bøckman håpet i det lengste det var en stygg spøk da Bjørn Tiller kom tilbake fra Moss og entret klubblokale med den lakoniske beskjeden: Vi tapte 3-3, og jeg tapte mot en som het Paul... Meldingen var ramme alvor! I all stillhet hadde mossingene sørget for innmelding av den "gamle" norgesmester Paul Svedenborg, tidligere klubbkamerat av Fred Ellingsen i Narvik og nå bosatt på Vestlandet som lærer. Med han som trumfkort på førstebord gikk mossingene til verket med liv og lyst og en kanskje noe paralyserert motstander. Bl.a. fikk Tiller store problemer med Svedenborgs litt ukonvensjonelle spill. Da kampen ble hevet som 3-3 og seier til Moss, hadde Ellingsen i bakhånd et klart fordelaktig sluttspill, som ble tatt remis.

Kampens viktigste parti må vises:

1 RUNDE	
Gjøvik - Moss	1 - 5
Rune Stenvold - Petter Haugli	0 - 1
Kjetil Bergersen - Fred Ellingsen	0 - 1
Vegard Steen - Paul Johansen	4 - 4
Reidar Wængen - Jahn Hanssen	0 - 1
Arne Nundal - Øyvind Jensen	4 - 4
Aasbj. Paalshaugen - Lars Onstad	0 - 1

2 RUNDE	
Moss - OSS	3 - 3
Paul Svedenborg - Bjørn Tiller	1 - 0
Petter Haugli - E.Kristiansen	4 - 4
Paul Johansen - Bjørn Hegheim	4 - 4
Jahn Hanssen - Aleks Semakoff	0 - 1
Fred Ellingsen - Per Lindblom	4 - 4
Svein Rishovd - Stein Sollid	4 - 4

Drammen - Eidsvoll	
Bjørn Lerstad - Odd M Kvile	4 - 4
Alf Øverås - Johan Harmens	0 - 1
Einar Hamre - Ralph H Harris	1 - 0
Sverre Haugjord - Knut Baadshaug	0 - 1
Johnny Hansen - Herfinn Karlsen	0 - 1
Leif Edvardsen - Bjørn Edvardsen	0 - 1

Fnaft - Stjernen	
Arne Danielson - Thomas Heiberg	4 - 4
Jon Wiik - Svein Berg	1 - 0
Håkon Lillebe - Lars Kjelberg	0 - 1
Per-Arne Rindalsholt - Odd Platser	0 - 1
Olav Fredriksen - Svein G Myreng	0 - 1
Ragnar Hoel - Sigmund Svendsen	4 - 4

ASKO - Brugata	
Einar Hatlebakk - Tor Arne Hauge	1 - 0
Tor Kristiansen - Øystein Brekke	1 - 0
Runar Mathisen - Reidar Jenssen	0 - 1
Arne Schjønby - Dag Sødtholt	1 - 0
Arnold Mundal - Bo Olsson	1 - 0
Henning Hermansen - Geir Nesheim	0 - 1

Elverum - Horten	
Michael Wiedenkiller - Arne Heien	1 - 0
Cato Nabseth - Reidar Weierød	4 - 4
Adolf Halvorsen - Jan Berg	4 - 4
C.H. Amundsen - Fridtjof Andersen	1 - 0
K. Vålerhaugen - O.J.Kristiansen	4 - 4
Erik Lie - Vidar Johansen	1 - 0

Stabekk - Ski	
Ivar M Dahl - Otto Ibenfeldt	1 - 0
Øystein Johnsen - Gaute Lindgard	0 - 1
Richard Bjerke - Rolf Kvassheim	4 - 4
Henrik Walther - Per Søndresen	1 - 0
Per A Bergersen - Sverre Haug	1 - 0
Arne Underland - T.Christoffersen	0 - 1

Fredrikstad - Kongsberg	
Bernt Nordby - Karl H Lund	4 - 4
Olavi Koski - Sten Bjertnes	0 - 1
Svein Bjørnland - Magnus Netland	1 - 0
Bjørn Larsen - Magnus Edvardsen	0 - 1
Odd Johansen - Bjørn Hakavik	1 - 0
Ellif Hansen - Jan Erik Hagen	4 - 4

Sarpsborg - Tønsberg	
Per Omtvedt - Gunnar Moe	0 - 1
Erik Høidahl - Kjell M Haug	1 - 0
Jan Forsberg - Martin Bogen	4 - 4
John Magnussen - Gunnar Bue	1 - 0
Freddy Aamodt - W.Hvald-Hansen	1 - 0
Bjørn Minge - Arne Larsen	0 - 1

SONE 2	
Kristiansund - Arbeidernes	1 1/2 - 4 1/2
Torger Strand - Ewald Berg	0 - 1
Karl W Strand - Sigmund Olafsen	4 - 4
Per Hjulstad - Ulf Tiller	4 - 4
Åge Olsen - Gunnar Toven	0 - 1
Tore Kallset - Helge Sannes	4 - 4
Thomas Gregersen - Fredrik Larsen	0 - 1

Bergen - Stavanger	
Erling Iversland - Thor GHarestad	4 - 4
Magne Følling - Arild Lauvsnes	4 - 4
Helge Gundersen - Kjell Nilssen	1 - 0
Eivind Stensholt - Arne Nybø	1 - 0
Dag Orseth - Tor Kjetil Larsen	1 - 0
Hallstein Vårdal - Oddmund Sande	0 - 1

Molde - Volda	
Harald Isachsen - Eivind Poulsson	0 - 1
Maurice Goddard - Øystein Sande	0 - 1
Idar Tøllås - Jon Olav Fivelstad	4 - 4
Arid Monsøy - Lieuwe Cnossen	0 - 1
Ivar Kosberg - Erling Sørheim	0 - 1
Ole Nerland - Svein Dale	0 - 1

3 RUNDE	
Eidsvoll - ASKO	0 - 6
Odd M Kvile - Einar Hatlebakk	0 - 1
Odd Habberstad - Tor Kristiansen	0 - 1
Ralph H Harris - Runar Mathisen	0 - 1
Johan C Harmens - Arne Schjønby	0 - 1
Kristian Fosshaug - Arnold Mundal	0 - 1
Herfinn Karlsen - Eivind Kveinen	0 - 1

Stjernen - Sarpsborg	
Thomas Heiberg - Per Omtvedt	4 - 4
Svein Berg - Erik Høidahl	1 - 0
Lars Kjelberg - Jan Forsberg	1 - 0
Yngvar Barda - John Magnussen	4 - 4
Svein G Myreng - Freddy Aamodt	4 - 4
Petter Stigar - Bjørn Minge	1 - 0

Kongsberg - Stabekk	
Bjørn Hakavik - Ivar M Dahl	0 - 1
Magnus Netland - Øystein Johnsen	4 - 4
Sten Bjertnes - Richard Bjerke	0 - 1
Jan Erik Hagen - Per A Bergersen	4 - 4
Magnus Edvardsen - Stig Akeren	0 - 1
Ove Halvorsen - Gudmund Solberg	1 - 0

Moss - Elverum	
Petter Haugli - Cato Nabseth	1 - 0
Torger Ellingsen - C.H. Amundsen	1 - 0
Paul Johansen - K.Vålerhaugen	1 - 0
Svein Rishovd - Erik Skårås	1 - 0
Lars Onstad - Kjell Sjøbrend	4 - 4
Jahn Hanssen - Jan H Aines	1 - 0

SONE 2	
Volva - Bergen	1 - 5
E.Poulsen - Erling Iversland	4 - 4
Øystein Sande - Arild Følling	0 - 1
Jon O Fivelstad - H.Gundersen	0 - 1
Lieuwe Cnossen - Eivind Stensholt	1 - 0
Erling Sørheim - Dag Orseth	4 - 4
Egil A Standal - Hallstein Vårdal	0 - 1

Arbeidernes - Florø	
Gerhard Meyer - Øystein Hjertenes	4 - 4
Ulf Tiller - Svein Åge Johansen	0 - 1
Gunnar Toven - Bjarte Sindre	4 - 4
Sigmund Olafsen - Per O Solheim	1 - 0
Pål Østgaard - Bjarne Eriksen	1 - 0
Fredrik A Larsen - Guttorm Sindre	0 - 1

Hvit: Paul Svedenborg, Moss
Svart: Bjørn Tiller, OSS
RICHTER-VERESSOV
1 d4 Sf6 2 Sc3?! Ifølge Ulf Andersson tvilsomt, da det sperrer for c-bonden.
2 - d5 3 Lg5 g6 4 f3 Lg7 Ifølge Aljechin skal uvanlige trekk gjendrivs med uvanlige trekk. Derfor kom også 4 - c6 5 e4 Db6 6 e5 Sfd7 7 Tbl?! f6! eller 4 - c5 5 dxc5! d4! i betraktning. 5 e4 c6? Svært passivt. 5 - c5! ser ut til å gi svart godt spill. F. eks. 6 e5! cxd4! 7 exf6 exf6 8 Dxd4 Sc6 9 Lb5 0-0 10 Lxc6 fxf5! 6 e5! Sfd7 7 f4 f6 8 Lh4 0-0 9 Sf3 b5 Dette er svarts beste sjanse, da 9 - g5 besvares med 10 exf6! 10 a3 Sb6 11 Ld3 Sc4 12 Dc1? Lg4! 13 0-0?! Db6! 14 Lf2 Lxf3 15 gxf3 Svart har nå en trang stilling, men gode motsjanser mot hvits svekkede kongefløy. Hvit har på sin side kongangrepssjanser gjennom h4-h5 eller f4-f5. Det er derfor ufattelig at Tiller ikke prøver å motvirke presset med fxe5 eller f6-f5. På den annen side har hvit også visse sjanser på dronningfløyen. 15 - Lh6!? Svært ambisiøst. 15 - f5 er mer solid. 16 Se2 Sa6? Dette må være dårlig. Poenget med

Lh6 var vel 16 - fxe5! som ville gitt uklart spill. 17 b3 Sa5 18 De3!Tae8? 19 h4! Svart har ingenting å forsvare kongefløyen med. Tårnene står bare i veien, og ansamlingen i a-linja er et trist skue. 19 - Sc7 20 h5 gxh5 21 Sg3 Se6 22 Sxh5 Kh8 23 Lf5! c5? En bukk som forkorter pinen. 24 dxc5 Tg8+ 25 Kh1 Dc6 Bonden er tabu pga. gaffelen b3-b4. 26 exf6 exf6 27 Sxf6 Lxf4 28 Dd3 Sxc5 29 Dd4 Le5 30 Dh4 Tg7 31 Sxe8 1 - 0

Kommentarer: Knut Helmers.
(Forkortet etter hans utmerkede spalte i Arbeiderbladet.)

De andre kampene har gått mer etter programmet. En liten hyggelig overraskelse var det likevel at en trofast deltager som Eidsvoll SK kunne beseire mer seiersvante Drammens SK.

I sone 2 har Bergens Schakklub vunnet overbevisende over sine to antatt farligste konkurrenter, og dermed unngått fjorårets forsmadelige skjebne. Også Florø nådde finalen, men med atskillig større problemer.

9 av 10 mossinger leser	9 av 10 mossinger leser	9 av 10 mossinger leser
<i>Moss Avis</i>	<i>Moss Avis</i>	<i>Moss Avis</i>
9 av 10 mossinger leser	9 av 10 mossinger leser	9 av 10 mossinger leser
<i>Moss Avis</i>	<i>Moss Avis</i>	<i>Moss Avis</i>

Avgjort på førstebord

Det er lite som skal til for at en cup-kamp over fire bord skifter vinner. Særlig kritisk er partiet på førstebord, siden det eventuelt avgjør ved 2-2.

Flere av favorittene i årets NM for juniorlag har røket ut nettopp fordi førstebordspilleren sviktet.
- Anført av Michael Wiedenkeller var Elverum favoritter mot OSS. Men så gikk det galt på førstebord...
- To antatt sterke lag som Stjernen og ASKO ble trukket mot hverandre. Altså måtte ett av dem ut. Hvilket, ble avgjort i det dramatiske partiet Myreng -

Liabøtrø.

- Bergen var skyhøye favoritter mot Molde. Men da Per Manne sviktet på 1. bord, fikk det avgjørende følger. Over og ut.

- Stjernen var kanskje mesterskapets hovedfavoritt, men mot Moss hadde plutselig Svein G. Myreng en svart dag...

Ytterligere fire kamper kunne skiftet vinner med et annet resultat på førstebord.

Dette verken som kritikk eller meningsytring, men som en enkel iakttagelse. Det skal jo sies at lotterier også har sin sjarm. Finalen bør vel derimot bli rettferdig nok. Skal vi utnevne Asker til favoritt foran Nordstrand, selv om Moss slo favoritten og OSS overrasker hver gang?

1 RUNDE

OSS - Elverum 2½ - 1½
David Elboth - M Wiedenkeller 1-0
Geir Glorvigen - Jan H Alnes 0-1
Jan Erik Braathen - C E Amundsen ½-½
Oddvar U Voll - Kjell Sjøbrend 1-0

2 RUNDE

Hinna - Nordstrand 1½ - 2½
Gisle Skjold - Lars Eckhardt 0-1
Jon Rørosgaard - Tor Gulbrandsen ½-½
Geir Wærland - B A Christensen 0-1
Tom Rob - Per Kristian Vigdal 1-0
Fredrikstad - Eidsvoll ½ - 3½
Ø. Rognerudengen - Knut Baadshaug ½-½
Ø K Jørgensen - Bjørn Edvardsen 0-1
Ragnar Heksem - Vidar Doknes 0-1
Arne Roger Fjeld - L S Mauseth 0-1
Stjernen - ASKO 2-2
Svein G Myreng - Pål O Liabøtrø 1-0
Petter Stigar - Tor Egil Førland 0-1
Dag Henning Larsen - Einar Thorsen 1-0
Thomas Tangen - Arnbjørn Dyrdal 0-1

Sarpsborg - Asker ½ - 3½
Erik Høidahl - Jøran Jansson ½-½
Geir Afdal - Jostein Aanderaa 0-1
Dag Gundersen - Erik Austreng 0-1
Terje Høidahl - Per Ødegaard 0-1
Molde - Bergen 2-2
Kurt Hafskjær - Per Manne 1-0
Jan Stavik - Bjørn Asle Valde 0-1
Øyvind Brunvoll - Jose H Polo ½-½
Bjørn Brunvoll - Tore Brekke ½-½
Moss - Horten 3-1
Øyvind Jensen - Erik Høivold 0-1
Geir Meum Olsen - Stig Guribye 1-0
Knut E Johansen - O.J. Kristiansen 1-0
Dan Bendixen - Vidar Johansen 1-0
Asnes - OSS 0-4
Erlend Sæteren - Jan E Braathen 0-1
Per Haug - Erik Gausel 0-1
Jon Haug - Oddvar U Voll 0-1
Egil Husom - Dag Lønning 0-1
Stavanger - Florø 3-1
Arild Lauvnes - Guttorm Sindre 1-0
Arne Nybø - Erlend Wefring 1-0
Tor K Larsen - Per O Solheim ½-½
Roald Lauvnes - Bjarne Eriksen ½-½

3 RUNDE

Eidsvoll - Nordstrand 1½ - 2½
Leif S Mauseth - Lars Eckhardt ½-½
Knut Baadshaug - Tor Gulbrandsen 0-1
Bjørn Edvardsen - B A Christensen 1-0
Vidar Doknes - Per K Vigdal 0-1
Stavanger - OSS 2-2
Arild Lauvnes - David Elboth ½-½
Arne Nybø - Jan Erik Braathen 0-1
Tor Kjetil Larsen - Sven Marti 1-0
Roald Lauvnes - Erik Gausel ½-½
Moss - Stjernen 2-2
Øyvind Jensen - Svein G Myreng 1-0
Hans I Kongevold - Petter Stigar 0-1
Geir M Olsen - Dag H Larsen 0-1
Knut E Johansen - Eskil Slungård 1-0
Asker - Molde 3½ - ½
Jøran Jansson - Kurt Hafskjær 1-0
Jostein Aanderaa - Øyvind Brunvoll 1-0
Erik Austreng - Jan Stavik ½-½
Per Ødegaard - Bjørn Brunvoll 1-0

VELKOMMEN TIL SOMMERLEIR I SKIEN!

Samtidig med junior-VM arrangerer NSFU sommerleir i Skien! I en uke kan du lære sjakk av våre fremste lærere og spillere, drive idrettslige aktiviteter til avveksling og hygge, følge innspurten av jr.-VM 1979 på nært hold og koble av og ha det moro sammen med sjakkvenner og andre! Kort sagt, en uke i topp sjakkmiljø. Leiren vil passe for alle mellom 12 og 18 år. Sæd: Gjerpen, like ved Skien. Tid: 2.-9. august.

Kursavgift: Kr. 360. Dette dekker kost, losji, kursmatriell og adgang jr.-VM i 7 dager. P.g.a. større honorar til instruktørene betaler deltagerne på høyeste nivå 30 kr. mer. Påmelding bør skje snarest mulig, senest 15. juli (under NM i Molde). Alle henvendelser rettes til NSFU, PB 9149 Vaterland OSLO 1. Tlf. 02/20 29 33 innen 30. juni.

NB! Alle deltagere bør søke sin klubb og krets om økonomisk støtte. Deltagere fra våre tre nordligste fylker kan søke NSFU om reisestøtte.

BENYTT SJANSEN - REIS TIL SKIEN!

Førsteråden

ORGAN FOR NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

②

1979

SJAKKVENNER!

Sjakkliteratur – såvel for begynneren som for mesteren finner du i vår spesialavdeling på Blindern. Stadig noe nytt. Engelsk, tysk og skandinavisk.

UB Universitets
bokhandelen

Postboks 307 Blindern, Oslo 3. Tlf. (02) 46 68 80

SJAKK-UR

Vi har de billigste sjakk-urene på markedet! Kr. 93,-
Kvantumsrabatt ved bestilling til klubber.

v/min. 5 ur, 5 % rabatt

v/min. 10 ur, 8 % rabatt

v/min. 15 ur, 12 % rabatt

v/min. 20 ur, 15 % rabatt

Hvis uret går i stykker etter ett år, bytter vi Deres gamle mot ett nytt for kr. 53,-.

Bestilling direkte fra

DEN NORSKE UR-IMPORT A/S

Akersgt. 39 - Tlf. 33 36 80 - Oslo 1

FØRSTETRÅD

MEDLEMSRAD FOR
NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Redaktør
Henning Wadd Hermansen

Medarbeidere denne gang
Anders Hauge
Øystein Sande
Morten Tefre

Postboks 9149, Vaterland, Oslo 1

Listig sjakkbok

Altfor sjelden utkommer sjakkbøker på norske forlag. Så når de først ser dags lys, bør vi vel rope tittelen på vinnermelodien i Grand Prix, takke og bukke.

Forleden kom noen av Jostein Westbergs åpningsfeller ut på norsk. Westberg har gitt ut 4 små, billige hefter i Sverige med utvalgte kortpartier. Til sammen er det blitt 425 partier, hvorav Thor Støre har valgt ut 100 for det norske publikum. Støre hevder at alle de 425 eksemplene er like gode, og at valget av de 100 har vært vanskelig. Han har da prioritert: 1) de moderne åpninger som sici-liansk, spansk og dronninggambit og 2) alle partier hvor nordmenn spiller i minst en av rollene (klovn eller geni).

Personlig synes jeg ikke alle eksemplene er like gode, men tvert imot av svært varierende kvalitet. Mange av de utvalgte partier er rene perler for leseren, avgjørelsen er krystallklar og kombinasjonen som fører dit logisk og "ren". Andre eksempler kan være hårfine beregninger hvor den ene part kommer ut med en bonde mer eller med posisjonen overtak.

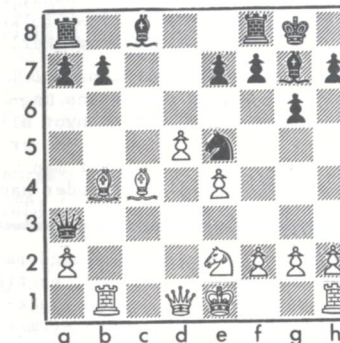
Boken kan anbefales for den lærelystne - ung eller eldre - som kjenner endel av spilllets grunnprinsipper. Den egner seg godt til hjemmestudium, nettopp

fordi eksemplene - såvel spilte partier som analyser - ikke er utførlig kommentert, men setter krav til leseren. Også ved utelukkende å spille gjennom de 100 kortpartier vil man få endel kombinasjonstemaer "inn i blodet", og forhåpentligvis merke seg endel typiske feil.

Utgiveren har valgt å bruke fullstendig notasjon, - noe som tyder på at man henvender seg til nybegynnere. Undertegnede mener boken er for vanskelig for de helt ferske, og jeg tror også kort notasjon ville passet best. Sjakk-lærer Bror Eeg sier at det er lettest å lære skoleelevne kort notasjon fra start av, - å gå veien om fullstendig notasjon fører til forvirring, sier Eeg.

Den tekniske løsning kunne vært bedre i denne boka (partitrekke og kommentarer har f.eks. samme skrifttype). Og enkelte diagrammer burde vært plassert på mer spennende steder. Her er et eksempel fra boken som IKKE er verdig et diagram:

1.d2-d4 Sg8-f6 2.c2-c4 g7-g6 3.Sb1-c3 d7-d5 4.c4xd5 Sf6xd5 5.e2-e4 Sd5xc3 6.b2xc3 c7-c5 7.Lf1-c4 Lf8-g7 8.Sg1-e2 c5xd4 9.c3xd4 Sb8-c6 10.Lc1-e3 Dd8-a5+ 11.Le3-d2 Da5-a3 12.Tal-b1 0-0 13.d4-d5 Sc6-e5 14.Ld2-b4?

Spørsmålsteget? Men er ikke dronningen fanget? Ikke helt: 14. ... Da3-f3!

Hoppmann! Dronningen kan ikke slås pga matt i to trekk. Svart står i alle tilfelle best og vinner en av bøndene på e4 eller g2.

Jostein Westberg: 100 åpningsfeller i sjakk. Gyldendal Norsk Forlag. Kr 39,-

H.W. Hermansen

"... en række ledere gør et stort og ulønnet arbejde rundt omkring på de forskellige poster i union og klubber. (...) De gør det af idealisme. De gør det gratis. Og hvis man gør dem kede af det, får man såmen nogle, der er ringere..."
(Bent Larsen, Dansk Stormester)

"Her må min målsetting nevnes: All ungdom i Finnmark skal i løpet av sin skolegang få tilbud om å lære sjakk, uansett hvor i Finnmark de går på skole."
(Karl Arthur Larsen, Ungdomskonsulent)

nsfu's ungdomskonsulenter

Et langt, rart og høytidelig ord er: UNGDOMSKONSULENT. Hva betyr det? At det har noe med barn og ungdom å gjøre skjønner alle, men k-o-n-s-u-l-e-n-t??

En konsulent er en som gir gode råd og vink, en man kan henvende seg til hvis man lurer på noe, en som er med på å bygge opp noe innen sitt område. Norges Sjakkforbunds Ungdom vil gjerne ha en slik "konsulent" i hvert fylke. Han eller hun skal være NSFU's kontaktledd.

NSFU er til for at alle skole- og ungdomssjakkspillere skal ha en organisasjon. NSFU vil gjerne hjelpe til med utviklingen av sjakkinteressen blant unge, med lærebøker, turneringer, kurs, medlemsblad og mye annet. Men hvis vi skal ha mulighet til å hjelpe alle (skole)sjakk-lærere og elevene hans, må vi jo først finne ut hvor disse folkene er, og hva slags hjelp de ønsker!

Her kommer ungdomskonsulentene inn. I samarbeid med styret i kretsens ungdomsutvalg skal han finne ut hvor alle sjakkklubber er, hvor i fylket det er ungdoms- og skolesjakk og hvor man vil begynne med sjakkspill. Så sender han inn rapporter til NSFU og ber om hjelp til arbeidet.

Her kommer en liste med alle ungdomskonsulentene. Noen av dem gjør en fin jobb og skaper kontakt mellom sjakkspillere i hele landet. Andre er mer anonyme. Tenk om alle en dag ble like flinke! Da ville sjakkspillet blitt en virkelig folkesport i Norge!

Ny ungdomskonsulent 1

TORE ERLING GULSTAD

Jeg ble født i Tromsø 11.4.1957, og jeg holder fremdeles til her. Sjakk lærte jeg å spille av min far og bror som begge var med i Tromsø Sjakkklubb. Da var jeg ca. 14 år.

Litt senere meldte jeg meg inn i klubben i Tromsø hvor jeg fremdeles er medlem.

For tiden går jeg 3. året på Tromsø Handelsskole, regnskaps/økonomi-linjen, hvor jeg regner(!) med å bestå eksamen i mai.

Som ungdomskonsulent i Troms sjakk-krets håper jeg å kunne gi distriktene mest mulig støtte og hjelp. Dette i form av å reise ut til forskjellige skoler, hvor vi f.eks. kan få i stand en turnering over en helg. Men dette kommer vi mye sterkere tilbake til når skolene har startet opp til høsten. Min adresse er: Tore E. Gulstad, Malmveien 108, 9022 Krokeldal. Tlf.: 083 30082. Jeg håper å høre fra mange sjakkinteresserte i Troms fremover!

SISTE:

Idet bladet går i trykken, får vi en ny endring i lista over ungdomskonsulenter i NSFU. Øystein Sande har

Ny ungdomskonsulent 2

IVAR BERRI

Det er med blandede følelser jeg overtar som ungdomskonsulent for Nord-Trøndelag. Kretsen er inne i en oppbyggingsfase og det ligger flere oppgaver foran. En av de viktigste blir å få kartlagt sjakkaktiviteten blant skole-elever i fylket.

Jeg er 30 år og lærer ved Stokkan ungdomsskole i Stjørdal. Mitt første møte med sjakkbrikkene skjedde for ca 20 år siden i forbindelse med en radiosjakk-landskamp. Mystiske beskjeder som "svart springer slår hvit løper på h5 sjakk" fanget min interesse, og ved hjelp av lek-sikon ble brikkenes bevegelser undersøkt. At løperen og springeren hadde byttet plass og stod feil spilte ingen særlig rolle den første tiden.

Mangelen på motstandere var det største problemet dengang. Det var svært uvanlig at 10-12 åringer kjente sjakk-reglene. Her har det heldigvis skjedd en forandring! Senere ble det studier i Trondheim, og veien til Trondhjems Schakkklub var ikke lang. Så ble det Stjørdal SK, der det har blitt mest undervisning og organisering for de yngre. Det ser virkelig ut til at sjakk som fritidstilbud har slått an blant ungdom de siste årene. Vi får håpe utviklingen fortsetter!

Adressen min er: Ivar Berri, Ydstines, 7500 Stjørdal. 076 91612 (p)

Eventyrlig elektronikk fra romforskningen:

En ønskemotstander,
som ALLTID har tid når DU har tid!

Det utrolige ved disse elektroniske sjakk-computere er at de passer like godt for nybegynnere som for sjakkspillere med lang erfaring. De har innebygget over 40 millioner sjakk-trekk, og behersker alle finesser som rokade, en passant og bondeforfremmelse. Sjakk-computeren kan også programmeres til hvilken som helst oppstilling av brikkene, slik at De kan starte spillet midt i et parti. De kan også velge om computeren skal spille sort eller hvit, og den godtar ikke ulovlige trekk! Sjakk-maskinen løser også f.eks. "Matt i 2 trekk"-oppgaver. "Boris" og "Chess Challenger 10" er verdens suverent beste sjakk-computere, og de er omtrent like i spillestyrke.

"CHESS CHALLENGER 10"

Her kan det velges mellom 10 vanskelighetsnivåer, og svartiden er fra 5 sekund til 11 minutter pr. trekk. I tillegg har den også eget nivå for korrespondanse-sjakk. Brettet er utstyrt med magnetiske brikker, og den leveres med en pen og solid koffert. **Kr. 1950.-**

"BORIS"

Boris leveres som en separat sjakk-computer, og det medfølger Brett og brikker. Vanskelighetsnivået til Boris bestemmes av hvor lang "tenketid" den får. Den kan programmeres til å ha en svartid på fra 1 sekund til 100 timer pr. trekk.

En spesiell egenskap ved Boris er dessuten at den kommenterer spillet underveis!

En rekke andre finesser, som f.eks. at den kan spille mot seg selv, gjør Boris til en usedvanlig hyggelig sjakk-partner. **Kr. 2490.-**

"CHESS CHALLENGER 3"

Denne sjakk-computeren har 3 vanskelighetsnivåer, og er ypperlig både for nybegynnere og spillere med litt erfaring. Tenketiden til den kommer med sitt mottrekk er henholdsvis 5, 15 og 35 sekund på vanskelighetsnivåene 1, 2 og 3.

Kr. 990.-

10 dagers bytterett
2 års reklamasjonsrett
ifølge kjøpsloven.

TV SENTRALEN
Tlf. 047/21 771

Niels Skorpensgt. 3, 5500 Haugesund

Jeg bestiller herved pr. postoppkrav:

CHESS 3.....stk. CHESS 10.....stk. BORIS.....stk.

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr.: ..... Sted: .....

KLARER
DU
DENNE?

Her kommer en litt vrien oppgave: Hva er det kongen, bonden, tårnet, løperen og springeren kan, - men som dronningen IKKE kan?? Et fiffig spørsmål. Klarer du å finne løsningen kan du være fornøyd. Ja, for det er et korrekt svar, ikke noe lureri! Svar nederst på siden, men ikke gi deg....

TENK
GODT
ETTER

Nytt fra BUSKERUD

På bildet til høyre ser du de nybakte Buskerudmesterne i lagsjakk for barneskoler. Det er Brandengen skoles lag, fra venstre: Børre Nålby, Svein Erik Aspebakken, Terje Kristoffersen, Aleks Kopperud, lagleder Hans Vestby, Snorre Andersen og Erik Skreosen.

Fotografiet er tatt av Anders Hauge, ungdomskonsulent for NSFU i Buskerud. Hauge gjør en flott innsats for skolesjakken og i april skal han stå i spissen for NM lag, ungdomsskoler og videregående skoler i Drammen. DET arrangementet er nok i de beste hender!

Tilbake til Buskerudmesterskapet: Nærmest Brandengen fulgte 2.Aronsløkka 3.Hokksund 4.Åskollen 5.Konnerud 6.Øren 7.Åssiden. Men hvor blir det av lagene fra Kongsberg og Hønefoss??? Nå må sko-

lesjakkforkjemperne i disse byene skjerpe seg! Hokksund barneskole var med for første gang og gjorde det overraskende godt. Neste år går de kanskje helt til topps, når de får mer erfaring.

I ungdomsskoleklassen var Fjellheim helt overlegne. Laget fikk 19 poeng av 20 mulige!! Buskerud stiller store forhåpninger til Fjellheim-laget på hjemmebane i NM.

1.Fjellheim 2.Strømsø 3.Børresen 4.Kjøsterud 5.Galterud 6.Konnerud.

Bildet til venstre viser Buskeruds hóp - laget fra Fjellheim skole. Fra v.: Roar Skálin, Geir I. Henriksen, Jon Rørvik og Ulf V. Henriksen. Lagleder Einar Hamre var ikke til stede da bildet ble tatt.

Svaret på oppgaven er: Alle brikkene, bortsett fra dronningen, er i stand til å åpne for andre brikkers angrep mot kongen. Fikst, hva? Hvis noen har funnet bliløsning på denne oppgaven, gi lyd fra dere. Og alle som har lignende, snedige problemer på lager - send dem til Førsteraden!

sjakktegner'n fra skien

La du merke til forsida på Førsteraden denne gangen? Tegningen er laget av Morten Tefre, 14 år fra Skien. De fleste lesere av bladet vårt kjenner vel Morten etterhvert. Han har sendt oss mange flotte tegninger, og en del av dem har vi allerede brukt i Førsteraden. Flere kommer etter hvert.

Morten går i 8. klasse på Skogmo ungdomsskole i Skien. Og det var på skolen vi traff ham, selv om vi kom til Skien nokså sent på dagen. Morten var nemlig i full gang med å tegne på veggen i et rom på skolen. Ja, du leste riktig! Men det var ikke noe vanlig klasserom, selvsagt. Nede i kjelleren holdt de nemlig på å innrede et hobbyrom for elevene, og der måtte de ha noen friske bilder malt på veggen. På den måten blir rommet mer hyggelig å være i. Morten Tefre håpet det ville bli sjakkspilling også på hobbyrommet. - Jeg gikk på Kongerød barneskole, og der lærte jeg sjakk av Fritz Bra-

Vi traff Morten ivrig opptatt med å smykke ut veggene på Skogmo skole.

stein. Men her på Skogmo er det ingen sjakk-kurs, og nesten ingen av elevene kan reglene, sier Morten. - Men hvis det kommer noen brett og brikker her blir det kanskje flere spillere også.

- Hvordan gikk det til at du sendte inn tegninger til Førsteraden?
- Jo, jeg var på sjakk-kurs og laget en liten vitsetegning om sjakk. Så kom læreren (Brastein) og så den, og spurte om jeg kunne lage flere. Det gjorde jeg, og sendte dem inn da jeg så konkurransen som het Sjakkstreken.
- Har du tegnet lenge?
- Jeg begynte å tegne i 5-års alderen. Selv om faren min lærte meg sjakk et par år senere, laget jeg ikke noen sjakktegninger før i det siste. Men jeg har laget et par tegneseriehefter om andre ting.
- Hvor får du alle ideene fra til sjakk-vitsene dine?
- De kommer helt av seg selv. Noen ganger sitter jeg bare og ser på brikene. Plutselig blir de liksom leven-

Morten Tefre 14/78

de, og så "skjer" det et eller annet som jeg tegner. Andre ganger, når jeg spiller et parti, kan det også oppstå situasjoner som gir grunnlag for en tegning. Ideene kommer enda klarere fram mens jeg holder på å tegne.

Førsteraden sier takk til Morten for en hyggelig samtale. Og vi har hele NSFU med oss når vi ønsker mange fler tegninger av Morten i bladet!

SKOLESJAKK-SPILLERE INN I KLUBBEN

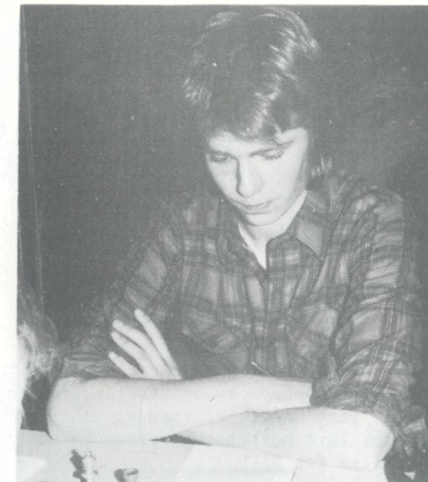
Erverdige Oslo Schakselskap har åpnet sine dører for skolesjakkspillere. Det er formannen i OSS Ungdom, Tormod Fyri, som har satt igang skole-turnering i klubbens regi. Elever fra flere Oslo-skoler er med, og ungene spiller før de voksne medlemmene kommer, fra ca. kl. 16.00 og et par timer utover. Et kjempefint tiltak av Fyri og OSS!

Jon Backer fra Ullevål skole synes det er gøy å spille i en "ordentlig" sjakk-klubb. Men Førsteraden hadde han ikke fått på lenge. Hva sier de ansvarlige distributører (Disch, Puth)

Østfold

10. og 11. mars ble Kretsmesterskapet for lag spilt i Rakkestad. Der deltok 10 lag i barneskolen, 7 i ungdomsskolen og 2 i videregående. Turneringsleder var Freddy Aamodt, og arr-

Morten Aspestrand, Kirkeparken v.g.

angementet tok ungguttene Geir Afdal og Erik Høidahl seg av. I barneskolen var Norgesmestrene fra 1978 helt suverene med 22 poeng av 24 mulige!!!
BARNESKOLEN

1.Bergenhus, Rakkestad (Terje Høidahl, Øyvind Johansen, Tore Afdal og Jan Roger Nøkleby) 2.Trosvik, Fredrikstad 3.Nøkleby, Fr.stad 4.Rød, Kråkerøy 5.Reier, Moss 6.Asak, Halden 7. Kambo, Moss 8.Bergenhus II 9.Tomter 10.Solhøy, Son

UNGDOMSSKOLEN

1.Bytårnet, Moss (Knut Erik Johansen, Kjetil Johansen, Karl-Erik Nordling, Richard Reinbakk og Espen Andersen) 2.Hoppert, Moss 3.Såner 4.Løken, Askim 5.Rakkestad 6.Cicignon, Fr.stad 7. Sandbakken, Sarpsborg

VIDEREGAENDE

1.Kirkeparken, Moss (Geir M. Olsen, Erik Ødegaard, Morten Aspestrand og Rolf Enger) 2.Christianslund, Fr.stad

POKALKAMP

Den årlige pokalkamp Moss-Veitvet endte med en seier til hver av skolene. I barneskolen vant Veitvet 3½-2½, laget fra Reier skole representerte Moss. Bytårnet vant i u.skolen med de samme sifre 3½-2½.

Disse årlige kamper er med på å høyne nivået både sjakklig og kameratslig. Vi gleder oss allerede til neste år! Bror Eeg hadde med en sjakkmaskin som han demonstrerte, noe som var mektig populært.

Erik Lind Pedersen

Teknikkmerket

Fin måte å lære på

Har du klart bronsespringeren? Kan hende du ikke en gang vet hva det er? Her kommer forklaringen: Teknikkmerket er en prøve som kan avlegges av alle sjakkspillere, uansett alder. Det er tre prøver: Bronse-Sølv- og Gullspringeren. Hver prøve består av et lite hefte, der du finner 12 sjakkoppgaver. Når du har klart å løse alle oppgavene, og vist løsningen til læreren/klubbformannen e.l., har du klart merket. Og merket kan bestilles fra NSFU. Mange skolesjakkspillere klarer bronsemerket, noen få klarer sølv og omtrent ingen klarer gull. Sjakk er nok ikke så lett som mange tror. I det siste har vi fått bestilling fra de følgende på

BRONSESPRINGEREN

Sevland skule, Karmøy, Rogaland:
Petter Simonsen, Trygve Tønnesen

Hoberg skole, Ottestad, Hedmark:
Bjørnar Sleppe, Gudmund Kvisselien,
Øystein Akre, Trond Johannessen, Odd
Arild Fjeld Jacobsen, Christin Sleppe,
Bård Jarle Landaas, Gjermund
Olsen, Geir Byberg, Tore Rem, Jørn
Tilley Jacobsen

Løken u-skole, Askim, Østfold:
Øivind Nikolaisen, Øivind Johnsen,
Knut Erik Skjolden, Jan Erik Martin-

Frydenlund skole,
Elverum, Hedmark:
Jan Harald Nordseth

sen, Ian-Einar Eriksen

Refsnes skole, Moss, Østfold:
Espen Berger, Agnete Carlsen, Cath-
rine Wessmann, Steinar Carlsen, Hen-
riette Hall, Helge Klock, Tord-Rune
Larsen

Reier skole, Moss, Østfold:
Terje H. Larsen, Roald C. Grant

Strusshamn skole, Bergen, Hordaland:
Ronny Rasmussen, Frode Rasmussen

Kleppestø skole, Bergen, Hordaland:
Svein Johnny Johansen, Stig Trygve
Andersen, Arild Næss, Trond Eikeland,
Terje Rasmussen, Ole Magne Opsal,
Geir Roger Bjørnsen, Øystein Sivertsen

Skjold skole, Hordaland:
Jostein Kjærefjord, Magne Nordås

Sandnes skole, Hordaland:
Trude Birkestrand, Odd H. Birkestrand,
Frode Haugsvær, Karstein Haugsvær

Landås skole, Hordaland:
Erik Gullaksen, Magne Fivelstad

SØLVSPRINGEREN

Disse fire har klart sølvspringeren:
Frode Rasmussen og Ronny Rasmussen,
begge Strusshamn skole, Terje Ras-
mussen og Trond Eikeland begge Klep-
pestø skole og alle er fra Hordaland.

Til høyre ser du en fin GAFFEL. Alle vet vel hva det er for noe

Jenter, spill sjakk

Hvorfor er det nesten ingen jenter som spiller sjakk? I mange andre land - for eksempel Sverige - blir sjakk mer og mer populært blant jentene. Og av de nordiske landene er det bare Norge som ikke kan stable på beina et dame-landslag.

Hvorfor?

På skolesjakken er det en god del jenter, og de er minst like flinke og ivrige som gutta. Men så går det en stund og så blir de borte. Ei jente jeg kjenner, som går på skolesjakk, sier at guttene ikke vil spille med henne. Kanskje de er redde for å tape? Den som synes det er flaut å tape mot jenter må tenke seg om en gang til!

I skole-NM i Verdal var bare 2 av 114 deltagere jenter. Det burde vært mange fler, kanskje halvparten. Men de jentene som er med i uttagningen, blir ofte slått ut. Kanskje noe av "skylden" ligger hos sjakklererne også? Hvis det er 16 gutter og 2 jenter på skolesjakken, skjer det ofte at jentene spiller mot hverandre hele tiden, mens guttene skifter mot-

På bildet ser du Nina Lostad (t.v.), 8 år fra Moss og Ann Fagerland, 13½ år fra Karmøy. Disse to var de eneste jentene i skolesjakk-NM i Verdal. Hvorfor er ikke like mange jenter som gutter med i sjakken? Skriv til Førsteraden om du har noen mening om dette viktige spørsmålet!

standere. Det er klart at alle som må spille mot samme motstander hele tiden blir lei. Sjakklereren må sørge for at jentene blir likestilt med guttene.

Kanskje sjakken blir drevet for hardt, at det er for mange konkurranser og for lite hygge - både i skolesjakken og i klubbene. Sjakk er gøy, det er ikke bare det å vinne som betyr noe. Hvordan skal vi få med flere jenter? Alle som har gode forslag MÅ sende det inn til Førsteraden så snart som mulig.

Vi hører gjerne fra jenter og gutter som spiller (skole)sjakk, fra sjakklerere, klubbformenn, ungdomskonsulenter og andre.

3. Kortslutning i åpningen

Alle vet at vitsen med åpningen er å få brikkene ut på brettet slik at kampen kan begynne for alvor. Men noen ganger går det ikke helt etter denne "oppskrifta". Den ene av spillerne blir "tatt på senga", lurt opp i stry av motstanderen, før han i det hele tatt har mobilisert troppene sine!

Slikt er ergelig, synes du ikke? - i alle fall når det er du selv som blir lurt! Men mist ikke motet av den grunn! Husk at ALLE sjakkspillere (også de beste) en eller annen gang i sin karriere er blitt lurt i åpningen. Husk også på at alle spillere, uansett spillestyrke ellers, etter en viss øvelse kan lære seg å komme gjennom åpningsfasen noenlunde helskinnet, og få vist hva de virkelig duger til gjennom midtspillet og sluttspillet.

Vi skal nå se noen eksempler på slike "kortslutninger" i åpningen, slik at du ihvertfall kan lære å unngå disse (og forhåpentligvis andre og liknende tilfeller)!

ne f2 (hos hvit) og f7 (hos svart). Ett eksempel er dette:

1.e4 e5 2.Lc4 Sc6 3.Dh5 Sf6?? 4.Dxf7 matt!

Men de fleste former for kortslutning fører ikke til matt, men til større eller mindre materielt tap for den uheldige. Et forholdsvis alvorlig eksempel er dette:

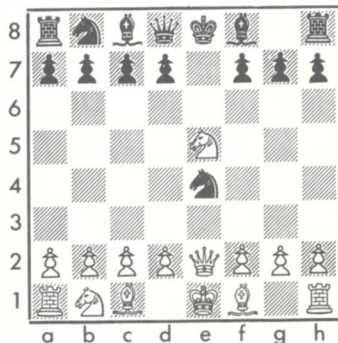
RUSSISK

1.e4 e5 2.Sf3 Sf6

Russisk åpning, som er en fullstendig spillbar åpning, bare man kjenner de små finessene som nå følger.

3.Sxe5 Sxe4(?)

En feil, men langt fra så grov som den i neste trekk. Best er 3. - d6! 4.Sf3 og så Sxe4. 5.De2 De7! 4.De2!

4. - Sf6??

Først nå kommer den virkelige fadese. Svart kan redde seg med tap av en enslig bonde om han spiller 4. - De7! 5.Dxe4 d6 6.d4 osv. 5.Sc6! og svart mister madammen!

forts. neste side

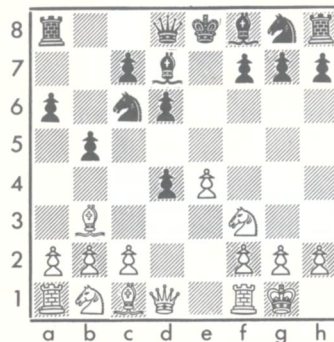
SPANSK

I spansk åpning

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5

finnes det 2 nokså vanlige kortslutninger, den ene for hvit, den andre for svart. For hvit kan kortslutningen skje på denne måten:

3. - a6 4.La4 d6 5.0-0 Ld7 6.d4 b5 7. Lb3 exd4

8.Sxd4??

Et trekk som sikkert mange skolesjakkspillere ville gjøre uten å blunke! Best var 8.c3 dxc3 9.Sxc3 og hvit har et godt utviklingsforsprang for bonden. 8. - Sxd4 9.Dxd4 c5! 10.Dd5

Truer "narrematt", men den gleden blir nokså kortvarig....

10. - c4

og fella klapper igjen for løperen på b3!

Den tilsvarende kortslutning for svart i spansk åpning, er at han i et ubevoktet øyeblikk blir "frastjålet" bonden på e5. Det kan f.eks. skje slik: 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4

Legg merke til at hvit ikke på dette tidspunkt kan "tjene" noen bonde på e5: 4.Lxc6 dxc6 5.Sxe5 Dd4! og svart vinner bonden tilbake med god stilling. 4. - Sf6 5.0-0 Le7

Fremdeles kan ikke hvit tjene noen bonde på e5, fordi hans egen bonde på e4 er ugardert. 6.Te1 0-0?

Med sitt siste trekk dekket hvit sin utsatte bonde på e4, men svart tok ingen notis av det. Riktig var 6. - d6 eller 6. - b5.

7.Lxc6! dxc6 8.Sxe5

og hvit har vunnet en bonde, uten at svart har noen kompensasjon. Nå trenger ikke dette medføre at hvit nødvendigvis vinner partiet, men ved riktig spill fra hvits side skal en slik merbonde i det lange løp være nok til å vinne.

Denne gedigne tegningen har vi fått fra EINAR GAUSEL, 12 år, Oslo. Einar kan nok vente seg en liten "Sjakkstrek-premie" i posten med tid og stunder.

Har du denne?

Billig og fin lærebok

Kr 9,- pr. stk. Kr 140 for 20 stk.

Bestill fra NSFU

NARREMATTEN

er du sikkert allerede fortrolig med? Den kan oppstå på flere måter, men dreier seg alltid om de svake punkte-

Bergsprekken setter på plass Sjakk-computer

Menneskelig svikt! sier Felgen.

● Interessen for sjakk-computere har også grepet om seg i vår bevegelse. Et av de mest dramatiske partier som har vært registrert her i landet, ble i går utkjempet på den syenske Mysil Bergsprek- kens hybel i Bjerregaardsgate 14, der Bergsprekken med sportsjournalist Melvind Snerken som observator og Reodor Felgen som teknisk konsulent, utfordret sjakk-computeren «Boris» m/skjø- teledning.

Mysil Bergsprekken, Bjerregaardsgatens svar på Alexander Karpov, gikk etter en Spansk åpning meget aggressivt ut, men fikk trøbbel med computeren i 14. trekk, da denne nektet å godkjenne

Mysil Bergsprekkens tre- trekkkombinasjon på kongeføløyen. Den syenske Mysil Bergsprekken holdt bestemt på sitt, da han hevdet å ha «sett» tre trekk fremover, den såkalte «Mysil-varianten». Da påstand sto mot påstand, foreslo sportsjournalist Melvind Snerken at sykkelrepa- rator Reodor Felgen som nøytral observator og teknisk oppmann, skulle undersøke saken.

Etter å ha skrudd compu- teren fra hverandre og analy- sert 22 482 178 trekk-kombi- nasjoner, fastslo sykkelrepa- ratoren at sjakk-computeren «Boris» hadde rett.

Den syenske Mysil Berg- sprekken falt først til ro da vertinnen ved 4.15-tiden natt til fredag, med henvisning til Arbeidsmiljølovens paragraf 722, 4de avsnitt punkt c, ba hybelboeren dempe seg. ■

Frimands leder:

Menneskelig svikt!

● Det er med bekymring vi har mottatt sportsjournalist Melvind Snerkens muntlige beskrivelse av den «syenske» Mysil Bergsprekkens usports- lige og ubehøvlede munn- bruk da han natt til fredag tapte for sjakk-computeren «Boris» i Bjerregaardsgate 14, 2. etasje.

Ifølge Melvind ble compu- teren utskjelt etter noter med uttrykk som: trykknapp- tulling, koblingspyroman (?), condensatorgangster og dase- mikkell!

Personlig har vi i mange år tatt Mysil Bergsprekkens

Forsinket ROKADE

IL-telegram fra Kjell Aukrust

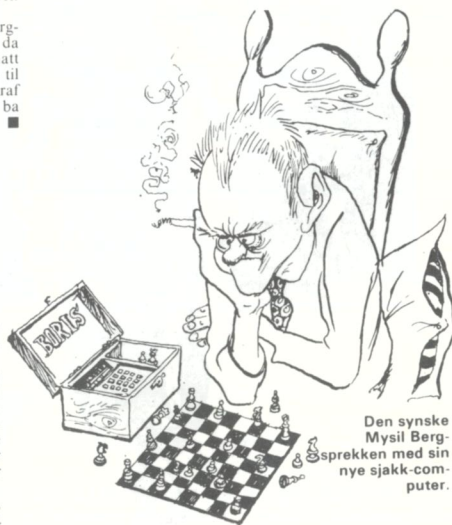

Hobbyjurist Sindre Piltingsrud blader i sitt lovverk i søken etter den forl- sende paragraf. Bak skimtes tårn- tyven, værelseskamerat Myrullbråten.

(Ringebu, mandag)

Herr Myrullbråten - hobbyjurist Sindre Piltingsruds værelseskamerat på Krokryggen gamle hjem - fjernet i går et hvitt tårn fra hobbyjuristens sjakkbrett.

Da Myrullbråten nektet å utlevere sjakkbri- ken, har hobbyjuristen i et brev til gamlehjem- mets styre bedt formannen om øyeblikkelig å gripe inn, slik at tårnet kommer på plass, da hobbyjuristen i et sjakkparti med seg selv har tenkt å rokere i neste trekk.

Den syenske Mysil Berg- sprekken med sin nye sjakk-com- puter.

MOBLER-TEPPER-GARDINER-ELEKTRISK BELYSNING-INNREDNING

DOMUS INTERIØR

Hillewigsvn. 70 Telefon 88 565

HOS OSS VIL DE FINNE DET DE
TRENGER TIL
INNREDNING OG BO-MILJØ:

- Møbler
- Belysning
- Elektriske artikler
- Tepper
- Gardiner

Åpningstider: Hver dag fra: 10.00 - 19.00 Lørdager: 09.00 - 13.00

DET ER VERD ET BESØK!

Konkurranselov- gitt åpningstid 10.00-19.00 hverdag 11

3.500m² salgsareal
ALT PÅ ETT PLAN

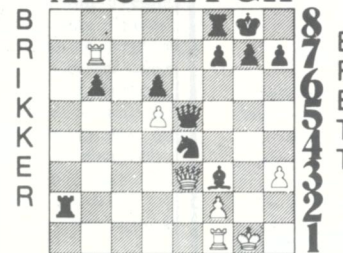
PARKERINGSPLASS
FOR OVER 100 BILER

nils s. HAUFF's efft.

BOK- OG PAPIRHANDEL
Tlf. 33 34 49 — 33 00 11

ABCDEFGHI

SJAKK-UR
ALLTID STORT UTVALG

Shell

Vi ønsker på denne måte å hilse/støtte alle sjakkinteresserte og andre som har sunne fritids-sysler.

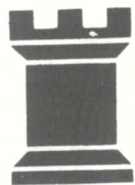
Hilsen
A/S Norske Shell

ENTREPRENØR

TORBJØRN
NYEN

VOLLEN I ASKER
TELEFON (02) 79 10 42

Norgesmester 1977
ØYSTEIN SANDE

Etter at NM-turneringen for 1977 sluttet med poenglikhet mellom Jan Svenneby, Egersund og Øystein Sande, Volda (tabell i NSb 4/78), har de to avgjort mesterskapet i velspilt stikkamp over 4 partier. Svenneby ville bli mester i tilfelle 2-2 (fleest kvalitetspoeng i ryggen), så sjakk-Norge trodde nok det var duket igjen for mesteren fra -68, da hans hei dundrende seier i det først avsluttede (1.) partiet ble publisert i Bergens Tidende og Dagbladet. I virkeligheten var det en ikke lite optimistisk Sande som serverte tappartiet i pressen; alle de tre andre partiene utviklet seg imens til hans fordel.

Stikkampen er nå endelig avsluttet. Sande gjennomførte sterkt og vant 3-1. Bemerkelsesverdig er det at svart vant tre partier, hvit ett, og ingen endte remis!

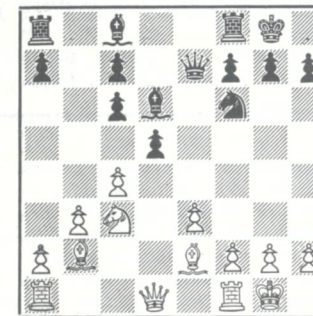
Vi er helt enig i vår medarbeiders vurdering at alle de fire partiene i grunnen egner seg for offentliggjørelse. De er like hendelsesrike som velspilte, og kan med stor glede serveres med mesterens kjente, pedagogiske betraktninger og analyser. Fram med brett og brikker (om de ikke allerede står klare):

Parti I

Hvit: Øystein Sande
Svart: Jan Svenneby

ENGELSK

1 c4 e5 2 Sc3 Sf6 3 Sf3 Sc6 4 e3 Le7
4 - Lb4 er i dag den store motevarianten. Teksttrekket anses for å være litt passivt, men kanskje med urette!
5 d4 exd4 6 Sxd4 Mulig er også 6 exd4 d5 7 cxd5 Sxd5 8 Lb5. 6 - 0-0 7 Le2 d5 8 Sxc6 på 8 cxd5 følger Sb4! 9 e4?
Sxe4! 10 Sxe4 Dxd5 med dobbelttrussel mot springerne på d4 og e4! 8 - bxc6 9 0-0 Ld6 10 b3 10 cxd5 cxd5 11 Lf3 kommer i betraktning. 11 Sxd5?? går naturligvis ikke pga. 11 - Sxd5. 10 - De7 11 Lb2

I denne stillingen angir "Teorien" fortsettelsen 11 - Td8 12 cxd5 cxd5 13 Sb5 La6. Noen teoretikere mener stillingen er lik, mens Taimanov mener at hvit står litt bedre pga. svarts hengende bønder på c og d. Svenneby lar imidlertid teori være teori, tar seg vel en ukes betenkningstid, og finner det langt sterkere 11 - dxc4! Dette var det ingen som hadde tenkt på! Svart påtar seg riktignok en ugunstig bondeforrasjon med tanke på sluttspillet. Men, som det ganske riktig er

Fakta om mesteren

Vår spillende medarbeider Øystein Sande (35) har mer enn de fleste satt sitt preg på norsk sjakk de siste 10-15 årene. Han er født 17/7-43 på Randaberg utenfor Stavanger, ble medlem i Stavanger Sjakklubb i 1956 og klubbmester i 1963. Deretter fulgte studier i Oslo (sosiologi) og medlemskap i Oslo Schaksel- skap og Akademisk Sjakklubb. NM- debuten kom først i 1966, med 5. plass i Mester reserve. I 1968 vant han Mester reserve, gruppe 2 og rykket opp i øverste klasse - Mester elite, der han har hatt følgende resultater: 1969: nr.8, 1970: nr.10, 1974: nr.4 (da han satte den nærmest uslåelige rekorden å bli premiært over 9 runder etter å ha samlet 1½ poeng på de 6 første!), 1975: nr.8, 1976: nr.4 og 1978: nr.3. To gjesteopp- tredener i Mester kandidat har gitt 2.premie i 1971 og 3.premie i 1973. I '71 erholdt han skjøn- nhetsprisen "Allersklokken" for sitt parti mot Knut Bøckman. Hvilket skulle bevise at posi- sjonsspilleren har sansen for det vakre. Sande viste seg fra sin beste si- de også i Kringsjåtturneringen '74

med 3.plass i fint selskap og bl.a. en knusende seier over se- nere stormester Heikki Westeri- nen. Fra 1972 har Sande - bare avbrutt av sitt ekstra studieår i Bergen 1978 - representert Volda Sjak- klubb, noe som henger sammen med lektorjobben ved Distriktsnøysko- len. For Møre og Romsdals sjakk- liv har han naturligvis vært et stort aktivum - på sitt "verste" både klubb-, kretsformann og ung- domskonsulent samtidig. Sportslig sett har han i stor grad dominert kretsen: 5 lagmesterskap, 3 i lynsjakk og 1 åpent KM individu- elt - faktisk like mange som han har stilt opp i! For NSFU og skolesjakken har han gjort sin aller viktigste jobb ved å forfatte den ypperlige læ- reboka "Lær å sette sjakk matt".

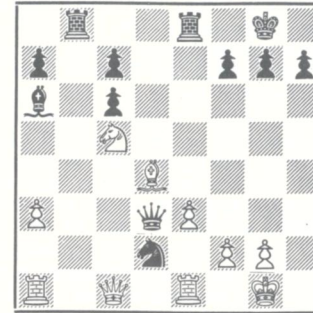
Eksiloppholdet i Bergen førte til fortjent avlastning og dermed bedre mulighet til å gå inn for POSTSJAKKEN, hvor han allerede har høstet store triumfer: Nr.2 i NM 1974 (etter Øgaard), nr.5 i NM 75 og altså norgesmester 1977. Vinner av semifinalegruppe i VM med 10 av 12 (og halv IM-tittel - krav 9 p.). Spiller 4.bord i OL-finalen og 1. bord i landskamper mot Jugoslavia og Island. Vel blåst så langt!

blitt sagt: Før sluttspillet kommer midtspillet! Svarts dronning og lette offiserer er gunstig plassert til en aksjon mot den hvite kongestillingen, og hvit har nå et dilemma m.h.t. hva han skal slå igjen med. Å slå med lø- peren svekker kontrollen av feltet g4, og svart kan, om han ikke har noe bedre, fremtvinge remis med 12 - Sg4 13 g3 Sxh2 14 Kxh2 Dh4+ 15 Kgl Lxg3 16 fxc3 Dxc3+ og evig sjakk. 12 bxc4 Be- holder kontrollen over feltet g4, men gir til gjengjeld svart en åpen b-lin- je å spille på. 12 - Tb8 13 Dc1 på 13 Sa4? følger Txb2! 14 Sxb2 De5. 13 - Te8! Et "stille" trekk som forsterker trykket mot den hvite stillingen. En direkte aksjon med 13 - De5 14 g3 Lh3 virker ikke fullt så overbevisende pga. 15 Td1 Se4 16 Td4! 14 c5(?) Nær- mest i mangel på gode trekk ofrer jeg

en bonde. Ideen er å få motspill langs c-linjen. 14 - Lxc5 15 Sa4 Ld6 16 a3 Nå oppdager jeg at det planlagte 16 Ld4 ikke holder pga. 16 - Se4 med trus- selen c5! Idéen med teksttrekket er å hindre en eventuell tårnmanøver Tb8- b4-h4. 16 - Se4 17 Ld3(?) I vanskelige stillinger gjøres det lett feil. Bedre var kanskje 17 Dc2. 17 - Lxh2+ 18 Kxh2 Dd6+ 19 Kgl Dxd3 20 Ld4 Endelig fikk hvit kontroll over feltene d4 og c5, men nå er det for sent. Det viser seg snart at den hvite kongestillingen ik- ke tåler tapet av h-bonden. 20 - La6! Innledningen til en effektiv slutt- kombinasjon. 21 Te1 Sd2 22 Sc5

DIAGRAM NESTE SIDE

22 - Sf3+ På dette tidspunkt i partiet trodde jeg at svart nå ikke hadde noe bedre enn evig sjakk, men jeg kom fort

på andre tanker. 23 gxf3 Dg6+ 24 Kh2 Dh5+ 25 Kg2 Dg5+ 26 Kh2 Tbd8! så en- kelt var det altså! Tårnet skal til h6 og matte. Opprinnelig trodde jeg at 27 Tgl ville demme opp for slike trusler, men da følger bare 27 - Dh5+ 28 Kg2 Le2! Derfor er tårntrekket til d8 sterkere enn 26 - Tb5, hvoretter hvit redder seg på et vis med 27 Tgl Dh6+ 28 Kg2 Txc5 29 Dxc5 Te6 30 De5! Bedre er ikke 28 - Te6 pga. 29 Sxa6 Tg5+ 30 Kf1 Txgl+ 31 Kxgl Dh3 32 Dbl! 27 e4 Dh5+ 28 Kg3 På 28 Kg2 avgjør Dg6+ 29 Kh2 Txd4 30 Sxa6 Te5! 28 - Td6 0-1 På 29 e5 blir det en pen matt med Tg6+ 30 Kf4 Dg5+ 31 Ke4 f5#.

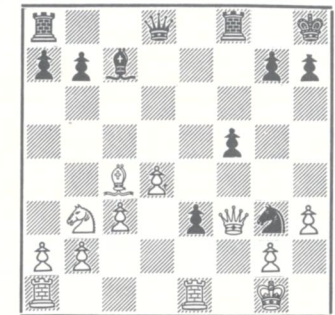
Parti II

Hvit: Svenneby
Svart: Sande

KONGEGAMBIT

1 e4 e5 2 f4?! Prinsipielt mener jeg det er tvilsomt å flytte f-bonden så tidlig i spillet, og dette partiet be- krefter min skepsis. 2 - exf4 3 Sf3 d5 4 exd5 Sf6 5 Lb5+ En skarp variant. Normalfortsettelsen er 5 c4 c6 6 d4 Lb4+ 7 Sc3 cxd5 osv. 5 - c6 6 dxc6 Sxc6(!) Av en eller annen grunn regnes her 6 - bxc6 som hovedvariant, men jeg syntes det var mest konsekvent å ut- vikle en ny offiser. 7 d4 Ld6 8 0-0 Naturligvis ikke 8 d5? Sxd5! 8 - 0-0 9 Sbd2 Lc7! Igjen et konsekvent trekk som åpner d-linjen for svarts dron- ning. Svenneby, som er en gammel venn av kongegambiten, fortalte etterpå at han ikke kunne finne dette trekket i noen av sine bøker om kongegambit - og mister helt tråden i de følgende trek- kene. Hvit bør vel nå spille 10 Lxc6 eller straks 10 Sb3. 10 c3(?) Sg4! Igjen et konsekvent trekk. Svart må søke angrep mot hvits kongefløy, el- lers blir han i lengden overmannet av

hvits 4 mot 2 bønder på motsatt fløy! 11 Sb3 Se7 Svart truer nå med å sette en springer fast på e3. 12 h3(?) Svek- ker de svarte feltene rundt kongen, særlig g3, ganske fatalt, men kunne han gjøre noe bedre? 12 - Se3 13 Lxe3 fxe3 14 Se5 Sperrer den fatale diago- nalen b8/h2, men får springeren stå i fred her? 14 - f6 Nei! 15 Lc4+ Kh8 16 Df3 16 Sf7+ Txf7 17 Lxf7 Dd6 fører rett i katastrofen! 16 - Sf5 17 Sg4 Nå kom 17 Sf7+ mer i betraktning, men et- ter 17 - Txf7 18 Lxf7 Dd6 19 g3 e2! har svart utmerkede sjanser. 17 - Sg3 18 Tfel(?) Nå blir svarts angrep u- imotståelig. Litt bedre, men neppe tilstrekkelig, var kvalitetsofferet 18 Sxe3 Sxfl 19 Sxfl. 18 - Lxg4 19 Dxc4 f5 20 Df3

20 - Se4! Svenneby hadde bare regnet med 20 - f4 21 Sc5 med uklart spill. Svart ofrer rolig bonden på e3, da an- grepet i diagonalen b8/h2 blir helt avgjørende. 21 Txe3 Dd6 22 Tae1 Dh2+ 23 Kf1 Lf4 Dermed vinner svart kvali- tet, da 24 Td3 Lg3 25 Td1 Tae8! avgjør raskt. 24 Ke2 Lxe3 25 Kxe3 Sg5 26 Df1 f4+ 27 Kd3 Dg3+ 28 Kc2 f3! Den hvite stillingen er helt kaputt, resten er bare krampetrekninger. 29 Te3 Dxc2+ 30 Sd2 Tae8 31 Dxc2 fxc2 32 Tg3 Tf2 Her kunne hvit trygt ha gitt opp. 33 Txc2 Te1 34 b4 g1d 35 Txl Txl 36 Ld5 Te1 37 Lxb7 Tee2 38 a4 Txd2+ 39 Kb3 Kg8 40 a5 Kf8 41 Kc4 Ke7 42 Kb5 Td3 0-1

Parti III

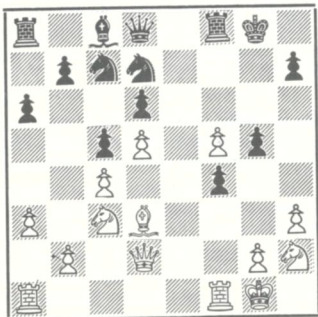
Hvit: Sande
Svart: Svenneby

BENONI

1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 e5 Svenneby velger en "klassisk Benoni", som gir ham en trang men solid stilling. 4 Sc3 d6 5 e4 Le7 6 h3(!) Et nyttig trekk av flere grunner. Det tar feltet g4 fra

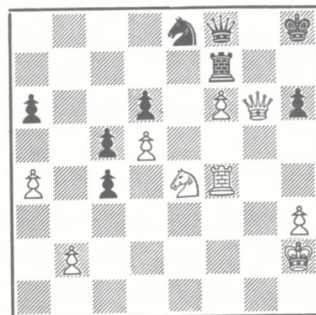

svarts offiserer, forbereder et eventuelt g2-g4, og sist, men ikke minst, gir kongespringeren et godt felt på h2! 6 - 0-0 7 Ld3 Se8 8 Sf3 a6 9 a3 Sd7 Svarts hodepine er at han gjerne vil spille g6, men ikke tør gjøre det før hvit har rokert kort, ellers risikerer han et "Sämisch-angrep" med g4! osv. 10 Le3 Sc7(?) Her blir springeren stående dårlig. Bedre var antagelig Tb8. 11 0-0 g6 Endelig, men nå har ikke svart noen springer å sette på g7! I betraktning kom fortsatt 11 - Tb8 med ideen 12 De2 g6!?, da hvits dronning nå blir opptatt med å hindre b7-b5. 12 Lh6 Te8 13 Dd2 Lf8 14 Lxf8(!) Et paradoksalt trekk, men meningen vil vise seg om et par trekk. På det nærliggende 14 Sh2 følger 14 - Lxh6 15 Dxx6 Df6! med omtrent jevnt spill. 14 - Txf8 15 Sh2 f5? Et meget nærliggende trekk, men ikke desto mindre en instruktiv strategisk feil! Svart er for dårlig utviklet til å kunne åpne spillet, og burde derfor forholdt seg avventende, f. eks. med Se8-g7 og så eventuelt f5. Hvit kan da ikke uten videre spille f4, uten å gi svart et herlig felt på e5. 16 f4! Hvit er godt utviklet, og har derfor all mulig fordel av å åpne spillet! 16 - exf4 17 exf5! Å slå igjen på f4 gir ikke mer en likt spill! 17 - g5 Ser godt ut da hvits bonde på f5 er isolert, mens den svarte på f4 er dekket.

18 g3! Denne beskjedne bonden går nå en lysende framtid i møte. På 18 - fxxg3 følger nemlig 19 Sg4 med den meget ubehagelige trusel 20 f6. 18 - Se5 19 gxxf4 Sxxd3 20 Dxxd3 Lxxf5 Mister bonden på g5, men etter 20 - Txf5 21 fxxg5 blir det farlig åpent foran den svarte kongen. 21 Dg3 Dd7 22 Tf3 b5 23 fxxg5 bxxc4 24 Taf1 Ld3 25 Sg4! Denne springeren er mer enn den svarte kongestil-

lingen nå kan tåle. 25 - Lxf1 Andre trekk er neppe bedre. 26 Sf6+ Txf6 27 gxxf6+ Denne framskutte bonden avgjør nå partiet! 27 - Kh8 28 Kxf1 Tf8(?) Passivt forsvar fører til den sikre undergang. Bedre "svindelmuligheter" bød det mer aktive 28 - Tg8! 29 Df4 Df7 30 Dxxd6 (Mulig er også 30 Df5!?) Dg6! med farlige motsjanser, men hvit bør beholde fordelene med 31 Dh2 Dh5 32 Tf2 Sxxd5 33 f7 Tf8 34 Dd6! 29 Df4 Tf7 30 Kg2(!) Svart er dømt til passivitet, og hvit kan rolig forbedre sin kongestilling før han setter inn det avgjørende angrepet. På 30 - Sb5 følger naturligvis 31 Se4! 30 - Dd8 31 Kh2 Df8 32 a4 på 32 Df5 straks kan svart med fordel spille 32 - Sb5! 32 - Dd8 33 Df5 Df8 34 Se4 Avgjørelsen nærmer seg. Det truer 35 Sg5. 34 - h6 Hva ellers? 35 Tf4 Se8 36 Dg6 Dermed er svart så godt som i trekkvang. Han kan ikke røre noen offiser, og bondetrekke på dronningfløyen tar raskt slutt.

36 - Dg8 37 Dxxh6+ Th7 Eller 37 - Dh7 38 Sg5! 38 Th4! 1-0

Parti IV

Hvit: Svenneby
Svart: Sande

WIENERPARTI

1 e4 e5 2 Sc3 Heller ikke i dette partiet velger Svenneby det mer "normale" 2 Sf3, og hans originale åpningsvalg fører til nederlag i begge de hvite partiene - et noe uvanlig resultat! 2 - Sf6 3 Lc4 Sc6(!) Svenneby inviterte utvilsomt til forviklingene etter 3 - Sxe4 4 Dh5 osv., noe jeg ikke var særlig interessert i. Etter 4 Sf3 er imidlertid 4 - Sxe4 bedre, så han velger: 4 d3 Lb4 5 Sge2 d5 Dermed har svart allerede utlignet. 6 exd5 Sxd5

EKHOLT MATSENTER

MOSS

PELLYGATA MATSENTER

SARPSBORG

MOSS BLOMSTERSENTER/ ØRE GARTNERI A/s

Ryggeveien 46 - Telefon 54 748 - 57 380

SAASTADS EFTF.

Rammeforretning - Eget rammeverksted
Kongensgt. 20 - Moss (vis à vis Lindmann Sport) - Tlf. 52 189

R. FRISENFELDT

Dronningens gate 10 - Tlf. 51 290
MOSS

Kitten Wennersten

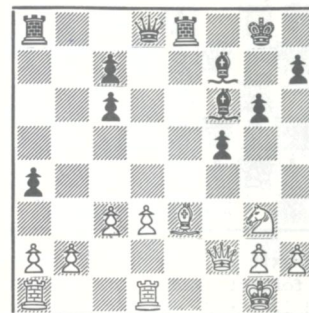
Ur - Gull - Optikk - Foto
Tlf. (031) 54859 - MOSS - Dronningensgt. 14
fag garanterte kvalitetsvarer

MOSS HOTELL
TELEFON
55 080

SEFA UTSALGET A/S
— MOSS —
RADIO · T.V. · ELEKTRO · BELYSNING
Th. Petersons gate 5, 1500 Moss — Telefon 032/51 621

Der det alltid skjer noe -
mehren
FREDRIKSTAD
SARPSBORG
HALDEN

7 0-0 Le6 8 Lb5(?) Etter min oppfatning en dårlig ide. Bent Larsen foreslår 8 Lxd5 Lxd5 9 f4 som en interessant mulighet. 8 - 0-0 9 Lxc6 Har man sagt b(5), må man vel også si c(6)! 9 - bxc6 Svart har svake bønder på dronningfløyen, noe som kan bli en svakhet i sluttspillet, men som det så viselig er blitt sagt: Før sluttspillet kommer midtspillet! Svart har løperparet og et aktivt offiserspill. I parti 1 var det Svenneby som hadde slike bønder på dronningfløyen, og det partiet vant han jo med glans! 10 Se4 Le7 11 f4 Tilsynelatende aktivt, men det blir svart som har fordel av å åpne spillet. 11 - f5 12 S4g3 exf4 13 Sxf4 Sxf4 14 Lxf4 Lf6 15 c3 g6 16 Le3 Te8 17 Dd2 Lf7 18 Tfd1 Hvit har vanskelig for å finne noen god spilleplan, mens svart i ro og mak bygger opp en god stilling. 18 - a5! Kommer som et prosjektil og truer med å sprengre hvits damefløy! 19 Df2 a4

20 d4? Etter min mening en "posisjonell bukk"! Hvit lukker inne løperen sin, mens svarts hvitfelta løper går en lysende fremtid i møte! I betraktning kom 20 a3. På 20 Lc5 kommer derimot 20 - a3!? sterkt på tale. 20 - Tb8 Sterkere enn 20 - a3 21 b3. Bonden på b2 tas under oppsikt. 21 Sfl Lc4 22 a3 Dd5 Svarts overtak blir stadig mer markert. 23 Td2 g5! Dette går som rett ut av Nimzovitsch lærebok! Hvits dronningfløy er blokkert, nå skal også hans kongefløy innsnevres! 24 Dg3 Dd6 25 Df3 f4 26 Lf2 Dd5 27 Dg4 De6 28 Dh5 Hvit vil naturlig nok ikke bytte sin eneste aktive offiser. 28 - Kg7 29 Dd1 Det truet 29 - Le2 og 29 Tel? gikk naturligvis ikke pga. 29 - Dxe1 30 Lxel Txel 31 Tf2 Txb2! 29 - Ld5 30 h3 De4 31 Le1 Sørgelig nødvendig! 31 - Lb3 32 Dh5 Dg6 33 Dxc6+ Hvit tør ikke lenger

unngå bytte, da han risikerer et farlig kongeangrep. 33 - Kxc6 34 Lf2 h5 35 Sh2 Kf5 36 g3 Ellers blir han levende begravet, hvis svart får spilt g4. 36 - Ld5 37 Tel Tg8! Hvit står trangt, derfor er det riktig av svart å unngå avbytte. Nå må hvit også ta hensyn til muligheten g4 med farlig angrep. 38 Tc2 Tb3 Fratar hvit lysten til å spille c4, og forbereder doubling i b-linjen. 39 g4+ hxg4 40 hxg4+ på 40 Sxg4 blir 40 - Th8! meget ubehagelig. 40 - Kg6 41 c4(?) Letter svarts oppgave, men stillingen stod vel neppe til å redde i noe fall. 41 - Lf7 42 Kg2 Tgb8 43 Tee2 Kg7! Den "fryktelige løper" finner en ny diagonal! Nå rakner den hvite stillingen fullstendig. 44 Sf3 Lg6 45 Tcd2 Ld3 46 Te6 Lxc4 Bedre enn 46 - Kf7 47 Se5+ osv. Denne gode løperen skal sannelig få være med på å avslutte partiet! 47 Txc6 Ld5 48 Txc7+ Kg6 49 Tc3 Txc3 50 bxc3 Tb3 51 Tc2 Txa3 1-0
Også i dette partiet havnet Svenneby i en trekkvangsituasjon (som i parti 3):

Norgesmester 1978

TERJE WIBE

Ikke uventet har brettsjakk-IM Terje Wibe (31) sikret seg NM-tittelen i sin postsjakkdebut. 10 poeng av 11 var det ingen som kunne true, ikke engang hans lagkamerat fra Lugano-olympiaden i 1968, Paul Svedenborg. Svedenborg var som kjent også norgesmester i 1966 og 67, men har pga. en øyensykdome dessverre måttet trappe ned sin meget lovende sjakkkarriere over brettet.

Foruten mot Wibe (NSb 6/78) har Svedenborg tapt mot den gamle ringreven Per Lindblom, men er likevel med og sloss om 2.plassen i feltet. Tre partier gjenstår før mesterskapet kan avrundes med krysstabell, så foreløpig bare stillingen i beste halvdel: T.Wibe 10, Øyvind Kvamme 8, P.Svedenborg 6½(2), Ole Eivind Haugseth 6½, Bjarne Blikeng 6, P.Lindblom 6(1).

Og hva med 1979?

NM for 1979 startet opp tidlig i høst. En mengde trekk er produsert, men for få partier avsluttet til å gi oss noe særlig innblikk i kampen om mesterskapet. Best poenghøst har hittil: Ole Eivind Haugseth 3½/4, Torger Strand og Per Lindblom 3/4, Alf Øverås og Trond Nilsen 2/3.

Spillere som Øystein Sande og Dag Orseth har ennå ikke avsluttet ett eneste parti, men er likevel, såvidt vi forstår, å regne med. (De har da heller ikke avgitt poeng hittil!)

I klasse Mester B, gruppe 1 har Vidar Taksrud, Tranby gått ut som en kanonkule og leder med 6 strake poeng.

OL-finalen:

Aarseth mot IM-tittel?

En stund har det resultatmessig gått heller dårlig med Norge i OL-finalen i postsjakk. Totalscoren er for øyeblikket nede i 14 poeng av 40, eller 35%. Vår lagleder Roald Berthelsen konstaterer imidlertid overfor NSb at alt tegner til at utviklingen heretter går i riktig retning - oppover! Han håper og tror faktisk på et resultat opp mot 44%, og det er i såfall hederlig.

De norske spillerne har for øyeblikket følgende registrerte poeng:

1 Edvard Sterud 2/6 2 Sverre Aarseth 2½/6 3 Karl Vidar Michelsen 3½/8 4 Øystein Sande 3/7 5 Ferenc Seres 1½/6 6 Odd K. Lie 1½/7.

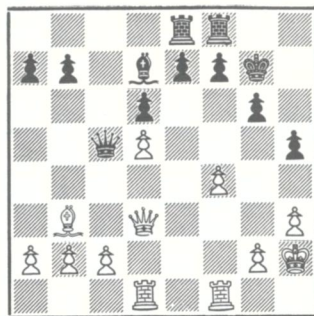
Til tross for dette regner vår 2.bordspiller, dr. Sverre Aarseth, med å ha realistiske muligheter til å hente seg den internasjonale mestertittelen. Han trenger riktignok 7½ poeng av 12, men regner selv med at han på de 6 siste partiene ligger an til å ta de nødven-

dige 5 poengene. Javel, vi krysser fingrene og venter!

En rask og effektiv seier vant Aarseth over sin østtyske motstander:

Hvit: Sverre Aarseth
Svart: W. Klein, DDR

SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 g6 5 Sc3 Lg7 6 Le3 Sf6 7 Lc4 Da5 8 0-0 0-0 9 Lb3 d6 10 h3 Ld7 11 f4 Sxd4 12 Lxd4 Lc6 13 Sd5 (!) I Informator nr. 17 angis det 13 Dd3 Tad8 14 Tad1 Sd7 med likt spill. Teksttrekket gir hvit en liten fordel pga. muligheter for press i e-linja. 13 - Tae8 14 Df3 Sxd5 15 Lxg7 Kxg7 16 exd5 Ld7 17 Kh2 Dc7 18 Tad1 h5 (?) En svekkelse av kongestillingen som i visse situasjoner kan bli fatal. 19 Dd3 Dc5

20 f5! Lxf5 21 Txf5 gxf5 22 Dg3+ Kh6? Taper forsert. Bedre forsvarsmuligheter bød 22 - Kh7. Aarseth angir da følgende mulige variant: 23 Dg5 Th8 24 Dxf5+ Kg7 25 Tfl f6 26 Tf3 Th6 27 Tc3! Db6 28 La4 Tb8 29 Dd7 Dd8 30 Dxd8 Txd8 31 Tc7 Tb8 32 Txe7+ Kf8 33 Td7 f5, "og jeg mener at hvit har gode vinstmuligheter". 23 Df4+ Kg6 24 Td3 Tg8 25 Tg3+ Kf6 26 Dh4+ Ke5 27 Tf3! Tgx2+ Desperasjon. Østtyskeren ser nå at det planlagte 27 - e6 strander på 28 Tfl! 28 Kxg2 Tg8+ 29 Tg3 Tgx3+ 30 Dxg3+ Kf6 31 h4 1-0
Kommentarer delvis etter Aarseth.

♙ NPSF's dyktige turneringsleder Sven Nordal er utnevnt til Internasjonal dommer i ICCF.

♙ Vidar Taksrud har vunnet finalen i en nordisk tematurnering i lettisk gambit, med 10½ poeng av 12. Vi vet ikke noe om hvilken farge han avga poeng med.

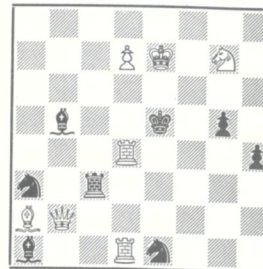
Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Årsturneringer for 2- og 3-trekkere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

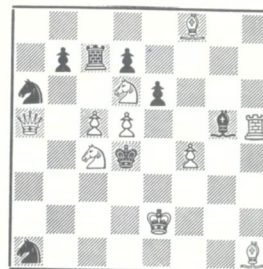

3037 Per-Arne Rindalsholt, Oslo

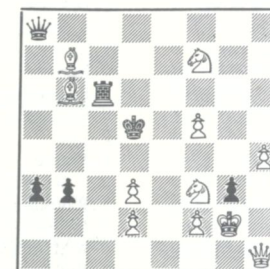
Matt i 2 trekk

3040 H. Ahues, v.Tyskland

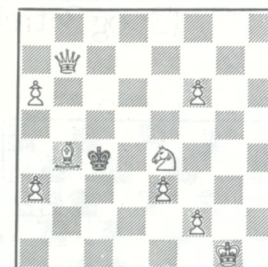
Matt i 2 trekk

3038 György Bakcsi, Ungarn

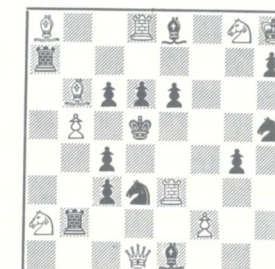
Matt i 2 trekk

3041 Gunnar Holmboe, Oslo

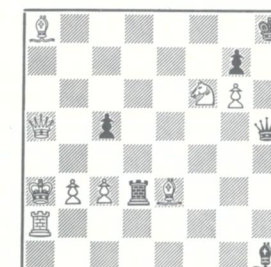
Matt i 3 trekk

3039 Bjarne Blikeng, Kr.sund

Matt i 2 trekk

3042 Per Manne, Bergen

Matt i 3 trekk

LØSNINGER (6. 7-8/78 og 1/79)

3019 Holmboe. 1 Sc8! Gode forsøk: 1 Lg1/Dg7? DxL! 1 Sb5? Kb7!
3020 Petrov. 1 La6! Her "snublet" en del løsere.
3021 Bunka. 1 Db1. Artig nøkkel.
3022 Hermanson. 1 Lh7. Foschini-tema- et.
3023 Akselglæde. 1 Dd1. Mattending etter 1 - Be3/Bxf4. Gode forsøk er 1 Lh8/Le5/Dg4/Td1?
3024 Juozenas. 1 De8. Truer 2 Df7/Dh5+/Lh4+. De viktigste variantene er: 1 - Bd5/Bf3/Sc5 2 Dh5+/Lg5+/Lf8+ som ender i bøhmiske mattbilder. Sammenlign med 3025!
3026 Ruchlis. 1 Th5! Med 1 Tb5/Tc5/Tf5/Tg5? går hvit i veien for sine egne brikker etter Lb7/Bd3/Sf4/Se3!
3027 Rindalsholt. 1 Dd5! Gjensidige B/L-avskjæringer kalles for Pickabish

(Grimshaw = T/L-avskjæringer). Artige forsøk er 1 Db3/Df3?
3028 Petrov. 1 Sc5, men biløsning 1 TbxL+!
3029 Blikeng. 1 Dh5! Sammen med forsøkene 1 Da4/Dxe5? får vi 3-faset mattforandring (=Zagorujko-tema) etter 1 - Kc1/Kel.
3030 Blikeng. 1 Sc5 tr./Bd5 2 Se4/Se6. Mattbilder, men få varianter.
3032 Wurzburg. 1 Lb1 KxL/Kb3/Bg3 2 Lc3/Sc2/Lc2! Eminent materialbeherskelse.
3033 Blikeng. 1 Dg3. Bindinger og frigjøring av svarte brikker.
3034 Petrov. 1 S2a4. Mye skrik og lite ull. Dessuten totalhavarett med biløsningene: 1 Dxc5/Bxc5/KxS/LxS!
3035 Petrov. 1 Sc4. Mattendinger etter 1 - Tc5/Bd5/Ld4/Ld3, men Lg8 brukes ikke i løsningen. B.Blikeng etterlyser dessuten Bb5's misjon.

3036 Kuligin. 1 Se7 KxT/LxT 2 Sg6/Sc6+ med mattbilder.

OPPGAVENE IDAG

Bidragene ligger i kø for publikasjon, så ha tålmodighet! 3037 viser det kjente 4-foldige Gamagetema-komplekset i glimrende konstruksjon. I 3038 må Da8 temmes! Hovedretten i 3039 er 2 T/L-avskjæringer. De hvite linjene spiller en hovedrolle i 3040. 3041 har en fin-fin nøkkel. Manne gir en oppvisning i Novotny-spill.

LØSERLISTEN

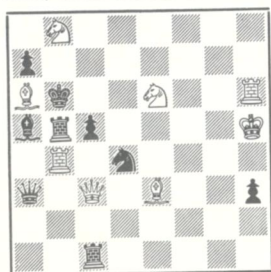
Det har vært spennende å se alle løsningene jeg fikk inn. Mange er uhyre skarpe! Og mange kommentarer viser god problem- og temaforståelse. Noen har (midlertidig?) falt fra. Heng på! Og velkommen til nye. Nedenfor følger

poeng-oversikten for de løsninger jeg hittil fikk inn.

Blad nr:	5/78	6/78	7-8/78	1/79
Maks. poeng:	8	13	13	20
H.Aure	7	12	11	
B.Blikeng	8	13	11	16
E.J.Blikeng	8			
J.Børner	8	13	11	
J.H.Fylling	6	8		
T.Hammervoll		4		
O.Hanssen		13	11	
H.Helgesen	8	12	11	
H.Karlsen		4		
P.Lea	8	13	11	
P.Manne	8			
H.W.Nilsen	8	13	9	
T.Rasmussen	8	11		
T.Rasten				18
P-A.Rindalsholt	8	11	9	
B-M.Simonsen	8			
E.Stokkeland	8	13	11	14
I.M.Sørhus				12

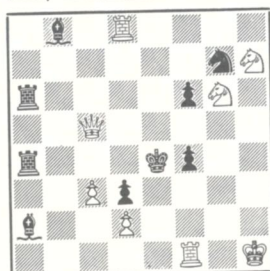
DOMBERETNING 1977 (2- og 3-trekkere)

1.pr. H.Hermanson
2960, Problemisten 1977

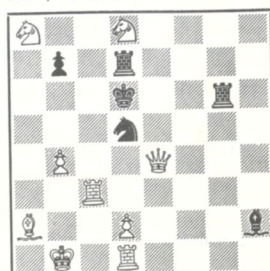
Matt i 2 trekk 1 Lg5

2.pr. H.Ahues
2993, Problemisten 1977

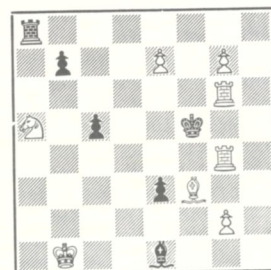
Matt i 2 trekk 1 Db5

3.pr. H.Hermanson
2981, Problemisten 1977

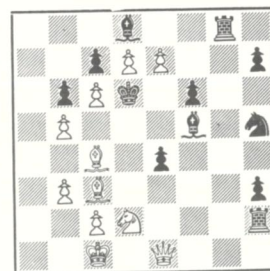
Matt i 2 trekk 1 Te3

1.pr. R.Davidenko
2954, Problemisten 1977

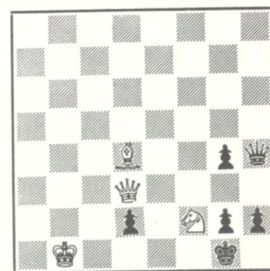
Matt i 3 trekk 1 Ld5

2.pr. L.Lindner
2951, Problemisten 1977

Matt i 3 trekk 1 Kb2

3.pr. V.Syshev
2959, Problemisten 1977

Matt i 3 trekk 1 Kal

34 2-trekkere deltok. Kun få hadde brukbar kvalitet, og her følger dommen:

1.pr.(2960) H.Hermanson. Absolutt best, med tydelig forspill som nødvendig ønskes forstyrret, hvilket likevel skjer.

2.pr.(2993) H.Ahues. Novotny-forsøk (1 Td6? 1 Bc4?) mislykkes. Likevel tvinges svart til spill på disse feltene. Har vært vist før, men grei konstruksjon.

3.pr.(2981) H.Hermanson. S-hjul, hvorav 7 ganger fortsattforsvar i tilfredsstillende drakt.

Rosende omtale (uten gradering): Lars Akselglæde (2965) Kombinasjoner av hvit/svart linjeåpning/lukking.

Bjarne Blikeng (2998) Mattforandringer etter svekkelser av lett blandet karakter.

H.Hermanson (2961) Batteri-spill etter 1 Sxf3? og nøkkeltrekket. God sammen-

heng.

31 3-trekkere deltok. Det bøhmiske innslag var påfallende stort. Her er dommen:

1.pr.(2954) R.Davidenko. Lettfattelig og grei bukett echo-lignende mattbilder.

2.pr.(2951) L.Lindner. Bastant konstruksjon, men meget innholdsrikt.

3.pr.(2959) V.Syshev. Behagelig konstruksjon med 3 mattbilder.

Rosende omtale (uten gradering): N.V.Anatolshevich (2957) Pussige B-mattbilder.

H.Frøberg (3001) Rand-spill i kjent stil, men innholdsrikt.

J.Grande (2950) Typisk Bøhmer, her med 4 mattbilder.

Poul Hage (2948) Sympatisk liten sak med 4 mattbilder.

Bergen, 8/4-79
Nils G G van Dijk

Sekundstrid på Lillehammer

Det var dramatisk til siste sekund da Lillehammer-sjakkens 1979 ble avviklet på Victoria Hotel 9-11/3. Den tidligere norgesmester Erling Kristiansen fra Oslo Schakselskap og Elverums 16-årige storspiller Michael Wiedenkeller kjempet om første napp i Victoriapokalen. I siste runde måtte Wiedenkeller be-seire Stein Sollid for å kunne dele 1. plassen. Det klarte han ikke. Det manglet 7 sekunder på at Sollid hadde tapt på tid, da Wiedenkeller ble satt matt. I fordelaktig stilling hadde Wiedenkeller avslått Sollids remistilbud og to ganger unngått å fremtvinge evig sjakk. Resultatet ble at Sollid, som var i desperat tidsnød, rensket den svarte stillingen for brikker og klarte å matte før klaffen falt. Virkelig et parti for galleriet.

Av Lillehammers egne spillere sto 15-åringene Knut Lennart Tangen og Morten Wangen for de beste prestasjonene med 2. og 3.plass i den sterkt besatte B-klassen.

Arrangementet var prikkfritt, og turneringen ble dyktig ledet av Bjørn Wangen og Arne Lien. Lillehammersjakkens er blitt en populær årlig begivenhet.

Knut Espelund

Mester: 1 Erling Kristiansen, OSS 6 2 Michael Wiedenkeller, Elverum 5 3 Stein Sollid, OSS 4 4 Johan Andreasen, Stjernen 3½

Klasse A: 1 Ole Lepperød, Stjernen 5½ 2 Roar Elseth, Hamar 5½ 3 Jan Svenske, OSS 4½ 4 Arne Melby, OSS 4½ 5 Olav Øye, Nordstrand 4½

Klasse B: 1 Odd Fryndendal, Hamar 5 2 Knut L Tangen, Lillehammer 5 3 Morten Wangen, Lillehammer 4½ 4 Josef Tempel, Strømmen 4½ 5 Harald Moen, Sørumsund 4

Klasse C: 1 Jan Harald Alnes, Elverum 5½ 2 Tarald Andresen, Hamar 5 3 Tevje Ulsbøl, Tempo 5 4 Gert Lindberget, Sørumsund 5 5 Raymond Boger, 1911 5 6 Carl E Amundsen, Elverum 4½

Lynsjakkfinalen ble vunnet av Erling Kristiansen foran Odd Ristesund.

Knutt Jøran Helmers og Ragnar Hoen representerer Norge i soneturneringen i Luzern, Sveits 19. mai til 2. juni, eventuelt 9. juni om noen av dem skulle klare å gå videre til finale-rundene. Av stormestere deltar Hübner, Pachman, Liberzon, Sigurjonsson og Westerinen.

Årets VM for spillere under 17 år skal spilles i Belfort, Frankrike 8-20. juli. Hvem kommer fra Norge?

norges grand prix 1978/79

Teoretisk sjanse for Fred Ellingsen

Leif Øgaard har kommet i samme situasjon som Ingemar Stenmark var i den alpine World Cup. OSS-spilleren har stort sett feiet ned all motstand overalt han har stilt opp, og kan idag ikke oppnå flere poeng enn de 88 han har. Bare ans fem beste Elo-turneringer teller, og Øgaard har ingen hurtigsjakkresultater (utforrenn) å vise til.

Dette medfører at Fred Ellingsen, Moss med sine 10 hurtigsjakkpoeng fremdeles har en teoretisk sjanse til å knipe seieren. Det står nå bare tre turneringer tilbake - Sogndal GP, ASKO's pinseturnering og Gjøvik GP, som alle er Elo-turneringer.

Ellingsen vil med en 1. og en 2 plass gå forbi Øgaard sammenlagt - da blir han stående med 91 poeng. Klarer han en 1. og en 3.plass, kommer han å po-

eng og vinner pga. flere førsteplasser. Reglementet må forstås slik at hurtigsjakkseire teller på lik linje med seire i elo-turneringer.

Ellingsen har en svært vanskelig oppgave med bare tre muligheter tilbake. Lenger bak har både Hauge og Hovde bare fire tellende Elo-resultater og gode muligheter til å kjempe om 3.plassen og 1.500 kroner. Men her er det svært jevnt og flere som har muligheten med en god innspurt.

I kampen om å bli beste junior leder Wiedenkeller (26) foran Myreng (17). Man merker seg at Frank Hovde fyller 20 år 29. juni og dermed faller ut etter NSF's nye juniorgrense (ikke fylt 20 pr. 31. august i kalenderåret).

Med siden forrige oversikt (nr.1):
Graneturneringen
Grenaderen GP
Det åpne Tromsmesterskapet
Trondhjems GP
Moss GP
Thorleif Lukassens minneturnering
Det åpne NM

DHS

Sammenlagt pr. 1/5-79

1	Leif Øgaard, OSS	88	(20-17-17-17-17)
2	Fred Ellingsen, Moss	72	(17-17-17-8-3+5-5)
3	Tor Arne Hauge, Brugata	51	(17-13-10-10+1)
4	Petter Haugli, Moss	49	(17-13-10-6-3)
5	Frank Hovde, Steinkjer	44	(17-13-8-6)
6	Paul Johansen, Moss	44	(13-13-10-6-2)

7 Stein Jensen, Harstad 38 8 Tor Kristiansen, ASKO 36 9 Lars Karlsson, Sverige 35x 10 Svein Rishovd, Moss 33 11 Bjørn Heggheim, OSS 30 12 Lars-Åke Schneider, Sverige 29x 13 Michael Wiedenkeller, Elverum 26 14 Gudmundur Sigurjonsson, Island 25xx 15 Harry Schüssler, Sverige 25x 16 Christer Niklasson, Sverige 25x 17 Jahn Hanssen, Moss 23 18 Rolf H Kvasheim, Ski 23 19 Yrjö Rantanen, Finland 22x 20 Steinar Lindblom, OSS 21

Minimum for å telle i sammendraget er som kjent å ha deltatt i tre turneringer. Spillere som ennå ikke oppfyller dette kravet, er merket med x. I praksis betyr dette at ingen utlendinger er med i sammenlagt bildet, hvis de ikke skulle finne på å delta i noen av de siste turneringene.

Resultater og mere til fra Det åpne NM på Gausdal 1979 kommer i neste nummer. Vi nevner her at Lars Karlsson, Sverige vant på kvalitet foran Leif Øgaard, OSS og Einar Hatle-

bakk, ASKO. Alle tok 7½ poeng av 9. På de neste plassene fulgte Lars-Åke Schneider, Magnus Wahlbom og Felix Nordström, Sverige og på en pen 7. plass Hamars evigunge Daan de Lange.

GRANETURNERINGEN

1	Christer Niklasson	Sverige	2385	+9	+21	+11	+4	+10	=2	=3	6	24,0
2	Stein Jensen	Harstad	2221	+16	=10	+14	+11	+4	=1	+7	6	22,0
3	Johan Berg	Namsos	2087	+26	-11	+21	+13	+12	+10	=1	5½	20,0
4	Frank Hovde	Steinkjer	1925	+5	+13	+7	-1	-2	+12	+10	5	24,0
5	Dick Dønnesen	Mo	1777	-4	+22	+15	=20	-7	+8	+14	4½	20,0
6	Kristen Kjenstad	Storforshei	1720	-10	+27	+16	-12	=22	+17	+13	4½	17,5
7	Brynjar Høgsnes	Steinkjer	1827	+8	+23	-4	-10	+5	+20	-2	4	23,0
8	Oskar Elstad	Mosjøen	1661	-7	+25	-12	+15	+23	-5	+20	4	18,5
9	Roar Hollås	Steinkjer	1739	-1	=18	-22	+26	+25	+23	=12	4	18,0
10	Johannes Høie	Tromsø	1975	+6	=2	+24	+7	-1	-3	-4	3½	27,0

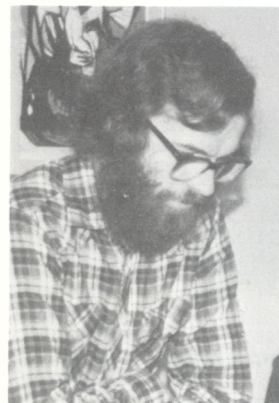
11 J.Christensen Mo 3½ 12 E.Haustreis Grane 3½ 13 I.B.Lie Grane 3½ 14 Å.Eivindsen Grane 3½ 15 N.Haustreis Grane 3½ 16 H.Angell Bodø 3½ 17 J.Berthelsen Mosjøen 3½ 18 S.Arnhø Mosjøen 3½ 19 A.Larsen Bodø 3½ 20 L.Lillevold Bodø 3 21 J.Eivindsen Grane 2½ 22 E.Holm Bodø 2½ 23 E.Paulsen Grane 2½ 24 Ø.Valberg Grane 2 25 E.Kalkenberg Mo 1½ 26 M.Kolberg Grane ½ 27 B.Haustreis Grane 0/2

GRENADEREN GRAND PRIX

16-18/2

1	Tor Arne Hauge	Brugata	2110	+6	+30	+5	=2	+3	+10	5½	21,0	
2	Paul Johansen	Moss	1946	+20	+29	+11	=1	+10	=4	5	20,0	
3	Petter Haugli	Moss	2197	+14	=19	+8	+7	-1	+6	4½	21,0	
4	Kurt Hetland	Sandnes	1864	=24	+22	+29	+11	=5	=2	4½	18,0	
5	Svein Rishovd	Moss	1957	+33	+9	-1	+24	=4	=8	4	20,5	
6	Alf Gudbrandsen	Eiker	1803	-1	+38	+23	+28	+20	-3	4	18,0	
7	Svein Michelsen	Hinna	2126	+26	+15	=10	-3	=19	+20	4	17,5	
8	Ragnar Edvardsen	Konnerud	1904	+32	=12	-3	+25	+21	=5	4	17,5	
9	Stein Wold	Østerhus	Evje	1784	+28	-5	+30	=21	=13	+19	4	15,5
10	Jahn Hanssen	Moss	1963	+17	+21	=7	+19	-2	-1	3½	21,0	

11 G.Gudbrandsen Eiker 3½ 12 K.Ørtoft Kristiansand 3½ 13 O.Østerhus Ganddal 3½ 14 D.Nøding Stjernen 3½ 15 S.Haugjord Drammen 3½ 16 Ø.Aadneleik Kristiansand 3½ 17 O.B.Rekdal Grimstad 3½ 18 L.Bjornes Kristiansand 3½ 19 F.Ellingsen Moss 3 20 J.Vik Kristiansand 3 21 T.E.Førland ASKO 3 22 J.Laugaland Sandnes 3 23 A.Haugjord Kristiansand 3 24 L.Jacobsen Kristiansand 2½ 25 H.Hannaas Evje 2½ 26 J.Torkelsen Kristiansand 2½ 27 H.Hageland Evje 2½ 28 H.Opsahl Hinna 2 29 K.Bjerkeng Evje 2 30 S.Hauge Kristiansand 2 31 G.Kirkjesola Kristiansand 2 32 O.Birkeland Kristiansand 2 33 O.Åsland Evje 2 34 S.E.Nielsen Kristiansand 2 35 G.Stavrum Kristiansand 1½ 36 J.Jacobsen Kristiansand 1½ 37 R.Hauge Kristiansand 1 38 E.Torgersen Evje 0

Grenaderen motell på Evje tok vel imot tilreisende med rom og mat. Spillelokalet ble ved velvillig utskifting til sterkere lyspærer, brakt fra dunkelt disko-miljø til behagelig spillebelysning. Lørdag kveld sluttet et inspirert sluttspill Johansen-Hauge remis. Søndag morgen bød på maratonparti Hetland-Rishovd. Det varte og rakk uten det avgjørende trekk. Oppsett av siste runde bortsett fra de fire første bordene var dog klart, og spillet startet. Dermed oppsto den pussige bemerkning at enkelte spillere mente å ha slått sine konkurranter med over en runde. Turneringsledelse av Gunnar Østerhus og Tor Arne Hauge.

TAH

Bildet forestiller vår utsjikanerte medarbeider, som for anledningen tok vel vare på sjansene. Bl.a. sørget han alene for Brugata - Moss 3½-½!

DET ÅPNE TROMSMESTERSKAPET

16-18/2

1	Gunnar Johnsen	Tromsø	2242	+34	+21	+6	+15	+14	=2	5½	19,5
2	Johannes Høie	Tromsø	1975	+31	+33	+15	+3	=5	=1	5	21,0
3	Jan-S Berglund	Setermoen	1847	+23	+45	+17	-2	+8	+5	5	20,0
4	Arnold Andreassen	Tromsø	1842	+41	-8	+39	+18	+21	+9	5	16,5
5	Ernst Lockertsen	Narvik		+22	+19	+16	+8	=2	-3	4½	21,0
6	Tor K Schølseth	Kirkenes	1865	+10	+12	-1	=16	+32	+14	4½	20,5
7	Jarl Kvikstad	Tromsø	1835	+9	+39	-8	=14	+16	+13	4½	19,0
8	Roy Evensen	Harstad	1858	+40	+4	+7	-5	-3	+21	4	22,0
9	Wiggo H Eilertsen	Tromsø	1905	-7	+38	+20	+10	+11	-4	4	21,0
10	Petur Bjarnason	Tromsø	1327	-6	+47	+40	-9	+30	+23	4	16,0

11 A.Sivertsen Tromsø 4 12 N.M.As laksen Alta 4 13 Ø.Boland Alta 4 14 B.Eriksen Kirkenes 3½ 15 E.Teger Alta 3½ 16 A.O.Berglund Hammerfest 3½ 17 A.Ernstsen Tromsø 3½ 18 T.Briskelid Øksfjord 3½ 19 P.Risvaag Hammerfest 3½ 20 O.Andersen Skjervøy 3½ 21 K.Johannessen Hammerfest 3 22 K.Jacobsen Tromsø 3 23 T.Ånstad Tromsø 3 24 K.Nygaard Tromsø 3 25 M.Sigerset Tromsø 3 26 R.Bergersen Tromsø 3 27 J.I.Sørensen Harstad 3 28 G.Olsen Lyngshesten 3 29 K-P.Jernberg Tromsø 3 30 K.M.Karlstad Hammerfest 2½ 31 B.R.Albrigtsen Hammerfest 2½ 32 T.Tveiten Tromsø 2½ 33 V.Nilsen 2½ 34 T.Eriksen Narvik 2½ 35 T.Gulstad Tromsø 2½ 36 E.Holt Tromsø 2½ 37 R.Storslett Tromsø 2½ 38 J.R.Sjonøy Tromsø 2½ 39 M.Barge Tromsø 2 40 B.Skogstad Lyngshesten 2 41 A.K.Veien Hammerfest 2 42 M.Andresen Tromsø 2 43 K.Olsen Tromsø 2 44 O.Holt Tromsø 2 45 I.Liland Tromsø 1½ 46 N.Grotnes Tromsø 1½ 47 J.Heggelund Hammerfest 1 48 A.Blix Tromsø 1 49 T.Bjerck Tromsø 1

Tydeligvis et vellykket initiativ fra en nyorganisert sjakkrets, med formann Ivbjørn Nimki i spissen. 49 spillere møttes på Saga hotell i Tromsø, hvorav de aller fleste fra våre to nordligste fylker. Som turneringsleder ble Nimki assistert av en spillende Wiggo H. Eilertsen. På den sportslige siden var Gunnar Johnsen likevel ikke til å true.

Ekklusivt møte under Det åpne Tromsmesterskapet. Tannlege Kjell Johannessen, Hammerfest (til v.) mot turneringsvinneren Gunnar Johnsen, Tromsø (tidligere bl.a. Hammerfest). "Bakpillere" er Johannes Høie og Ivbjørn Nimki, begge Tromsø. Sistnevnte er kretsformann og initiativtaker til turneringen.

TROMDHJEMS GRAND PRIX

2-4/3

1	Fred Ellingsen	Moss	2026	+10	=3	+13	+12	+2	+5	5½	19,5
2	Frank Hovde	Steinkjer	1925	+4	+5	+21	=6	-1	+3	4½	22,5
3	Tor Arne Hauge	Brugata	2110	+28	=1	+7	+9	+6	-2	4½	21,5
4	Svein Rishovd	Moss	1957	-2	+26	+17	=16	+15	+11	4½	18,0
5	Paul Johansen	Moss	1946	+26	-2	+18	+22	+13	-1	4	18,5
6	Kjell A Karlson	Arbeidernes		+25	+23	=12	=2	-3	+13	4	17,5
7	Lars Hafskjær	Trondhjems		+29	=9	-3	=14	+25	+12	4	16,0
8	Trond Olsen Lid	Trondhjems	1656	+11	-13	-16	+17	+19	+14	4	15,0
9	Stig Orvall	Trondhjems	1566	+15	=7	+14	-3	-16	+21	3½	17,0
10	Trygve Iversen	Steinkjer	1999	-1	+28	=15	-18	+27	+22	3½	16,0

11 F.A.Larsen Arbeidernes 3½ 12 R.Hollås Steinkjer 3 13 B.Bårdsen Trondhjems 3 14 A.O.Trana Steinkjer 3 15 J.A.Björgvik Moss 3 16 B.Aas Trondhjems 3 17 B.Høgsnes Steinkjer 3 18 M.Løken Trondhjems 3 19 O.Nevestveit Trondhjems 3 20 J.Moe Trondhjems 3 21 T.H.Løvaas Arbeidernes 2½ 22 Y.Robertsen Trondhjems 2½ 23 B.Steinkjer Trondhjems 2½ 24 Ø.Farbu Arbeidernes 2½ 25 K.Hugås Arbeidernes 2 26 I.B.Lie Grane 2 27 A.Dikici Trondhjems 2 28 I.Olsen Arbeidernes 1½ 29 O.Johansen Arbeidernes 1½ 30 C.Lerfald Verdal 1½ 31 S.Lillesand Verdal 1 32 J.R.Robertsen Bodø 1

Helga 2-4/3 ble Trondhjems G.P. spilt på Gildevangen hotell i Trondheim. Det deltok 32 spillere fra Fauske i nord til Moss i sør. Mesteparten av spillerne kom naturlig nok fra Trøndelagsdistriktet, men de som kom utenfra, visste virkelig å markere seg. Trøndelagsspillerne besto av juniorer og en del seniorer fra det midtre rating-skiktet. De trondheimske "stjernespillere" glimret som vanlig med sitt fravær.

Turneringa ble greit avviklet under Tibor Sterns ledelse. Favorittseierne

gikk inn på rekke og rad. Suveren seierherre ble Fred Ellingsen, Moss med 5½ poeng av 6 mulige. Ellingsen var i realiteten bare truet i 3. runde, da han møtte arrangørens egen Bård Bårdsen og virkelig fikk kjørt seg. I et forrykende tidspøddrama var Ellingsen i ferd med å foreta en taktisk tilbaketrekning til "nullteraden", men holdt hodet kaldt, og motstanderens klaff falt to trekk før tidskontrollen.

Yngve Robertsen

MOSS GRAND PRIX

16-18/3

1	Leif Øgaard	OSS	2428	+43	+24	+22	+10	+8	+3	6	19,0
2	Bjørn Heggheim	OSS	2100	+5	+35	+4	-8	+10	+12	5	21,5
3	Tor Arne Hauge	Brugata	2110	+39	+36	+11	+42	+9	-1	5	19,0
4	Fred Ellingsen	Moss	2026	+53	+27	-2	+23	+22	+8	5	18,0
5	Per Omtvedt	Sarpsborg	2050	-2	+53	+32	+25	=6	+16	4½	19,0
6	Erik Høidahl	Sarpsborg	1828	-8	+44	+13	+43	=5	+17	4½	18,0
7	Ragnar Edvardsen	Konnerud	1904	=48	+33	-44	+24	+35	+20	4½	14,0
8	Petter Haugli	Moss	2197	+6	+13	+42	+2	-1	-4	4	24,5
9	Jahn Hanssen	Moss	1963	+31	=18	+16	+11	-3	=14	4	20,5
10	Øyvinn Jensen	Moss	1873	+30	+37	+23	-1	-2	+22	4	20,5

11 B.Nordby Fredrikstad 4 12 P.Stigar Stjernen 4 13 M.Bjørkheim Halden 4 14 G.Lindgard Ski 4 15 S.Simonsen Ski 4 16 S.Svendsen Stjernen 3½ 17 K.E.Johansen Moss 3½ 18 F.Aamodt Sarpsborg 3½ 19 M.Lilleøren 3½ 20 S.Kumle Sarpsborg 3½ 21 J.A.Björgvik Moss 3½ 22 F.Melleby Halden 3 23 G.M.Olsen Moss 3 24 D.Nøding Stjernen 3 25 B.Kraft Moss 3 26 O.Nordheim Moss 3 27 G.Afdal Sarpsborg 3 28 L.Czilling Moss 3 29 H.Aukrust Ski 3 30 B.Larsen Fredrikstad 3 31 P.Sommernes Moss 3 32 Ø.Rognerudengen Fredrikstad 3 33 K.Bendixen Moss 3 34 D.Gundersen Sarpsborg 3 35 T.Ulsbøl Tempo 2½ 36 O.Andersen Ski 2½ 37 H.Rangøy Ski 2½ 38 J.Thorstensen Ski 2½ 39 A.Aasum Halden 2½ 40 S.Hauge Kristiansand 2½ 41 R.Hauge Kristiansand 2½ 42 B.Olsson Brugata 2 43 P.Johansen Moss 2/5 44 D.Bendixen Moss 2 45 T.Afdal Sarpsborg 2 46 G.Sverrison Island 2 47 F.Johansen Halden 2 48 Ø.Johansen Sarps-

borg 2 49 S.Rishovd Moss 1½/4 50 S.A.Kumle Sarpsborg 1½ 51 H.Kongevold Moss 1½/4 52 R.Günther Moss 1½ 53 E.Andersen Moss 1 54 P.Høkeli Fredrikstad 1 55 W.Schjødt Kongsberg 1

Moss Grand Prix ble spilt på Rygge hotell like utenfor Moss. Arrangørene hadde funnet frem til lyse og rommelige lokaler, og en del av bordene var til og med utstyrt med tverrbjelker som vanskeliggjorde spark på motstanderens legg og denslags tricks. Den utmerkede turneringslederen Arne Andersen fikk da heller ingen problemer med spillernes oppførsel.

THORLEIF LUKASSENS MINNETURNERING

Thorleif Lukassen, som døde i 1971, var en av Hedmark Sjakkrets' to æresmedlemmer, og hadde vært formann i både klubb og krets. En turnering til hans minne fortjente absolutt stor deltagelse, men som i så mange NGP-turneringer kom det færre enn man hadde ventet.

At pengepremiene derfor måtte kuttes ned, var greit nok, men denne gang gikk det overdrevent brutalt utover mesterspillerne. En plett på det ellers trivelige arrangement var det også at man i en åpen turnering opererte med "bundet" premiering (slik at f.ek eks. en klasse 2-spiller ikke ville få mer enn sin klasses førstepremie, om han så vant hele turneringen). Man bør muligens få en fast praksis i slike spørsmål i fremtiden.

Ellers utmerket turneringen seg med et

Øgaard sørget for at den store spenningen uteble, selv om også Tor Arne Hauge hadde fullt hus etter fem runder.

På kvalitet foran Hauge og Fred Ellingsen sikret Bjørn Heggheim OSS dobbeltseier og dermed en slags reversj for 3-3 nederlaget mot Moss i NM for klubbtag!

PeSt

24-25/3

spennende forløp, og et resultat som pustet nytt liv i årets sammenlagtoppgjør.

SGM

Mester: 1 Fred Ellingsen, Moss 6 2 Daan de Lange, Hamar 5½/24½ 3 Tor Arne Hauge, Brugata 5½/23 4 Svein G. Myr- eng, Stjernen 5/26½ 5 Michael Wieden- keller, Elverum 5/23

Kl. 1: 1 Per M. Svingen, Løten 4½/21½ 2 Carl H. Amundsen, Elverum 4/22½ 3 Ragnar Hoel, Fnatt 4/20

Kl. 2: 1 Tor Hoff, Hamar 4½/20 2 Terje Hoff, Dokka 4/21½ 3 Knut Baadshaug, Eidsvoll 4/21½ 4 Bjørn Edvardsen, Eidsvoll 4/17½

Junior: 1 Roar Elseth, Hamar 5½/25½ 2 Tarald Andresen, Hamar 4½/22½ 3 Carl E. Amundsen, Elverum 4½/18½ 4 Harald Smestad, Lillehammer 4/23½

HANS M. SOLBERG in memoriam

Etter nesten 20 års sykdom har Hans M. Solberg gått bort - 77 år gammel. Solberg var en fargerik spiller og en fremragende tillitsmann gjennom mange år. I sin klubb "Odin" var han formann i 15 års tid og senere æresmedlem. Han var styremedlem i Norsk Sjakkforbund, formann i Oslo og Omegn Sjakkrets og redigerte kretsens jubileumsberetning 1925-50.

Selv om administrativ innsats nok hindret sjakklig utvikling, var han i 30-åra av norsk toppklasse, bl.a. Oslo-mester i 1934 og 39.

ØB

Kongen

Sjakk -
du utgrunnelige.
Størst
blant konger -
edlest.

Intet over,
intet ved siden,
intet i nærheten,
der du glitrer -
Store Majestet!

Heiman Ch. Klein

Da tyskerne ble Bergtatt...

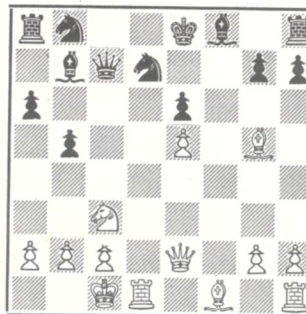
Som fortalt i forrige nummer, gjorde Johan Berg, Namsos en flott innsats i Det internasjonale tyske juniormesterskapet i Keltern-Elmendingen. Johan B. kom inn til en udelte 3.plass blant 16 utvalgte spillere fra 10 nasjoner.

Vi siterte i nr.1 at tyske og sveitsiske tidsskrifter var imponert over nordmannens friske og modige spill. Her kommer noe av det de må ha tenkt på, og vi overlater ordet til Johan B. selv:

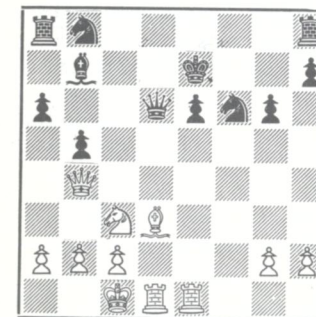
Mitt beste parti kom i 3. runde mot den 15 år gamle tyskeren Jurgen Graf. Mine dårlige teorikunnskaper ble her tydelig demonstrert. I det 12. trekket ofret jeg som hvit i siciliansk en springer på e6 og står dermed til tap ifølge Encyklopediaen. Dette er dog noe tvilsomt. Analyser jeg har foretatt etter partiet, viser at hvit har gode vinstsjanser; svart har i høyden remis!

Hvit: Johan Berg
Svart: Jurgen Graf, Vest-Tyskland
SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Lg5 e6 7 f4 b5!?! Muligens den skarpeste varianten i Najdorf og en ny erfaring for meg. 8 e5 dxe5 9 fxe5 Dc7 10 De2 Eller 10 exf6 De5+ 11 Le2 Dxc5 12 Dd3 Dxf6. 10 - Sfd7 11 0-0-0 Lb7 På 11 - Dxe5??? følger 12 Dxe5 Sxe5 13 Sdxb5 og hvit vinner. 12 Sxe6!?! fxe6

13 Dh5+!! Dronningsjakken, som ikke er nevnt i Encyklopediaen, tvinger fram en svekkelse av de svarte feltene f6, g7 og h6, noe som viser seg å være av stor betydning. 13 - g6 14 Dg4 Dxe5 15 Ld3! Ikke 15 Lxb5? axb5 16 Thel h5! og 17 - Dxc5+. 15 - Le7! A: 15 - Sc5? 16 Lxb5+ axb5 17 Td8+ Kf7 18 Tf1+ Kg7 19 Dh4 +- B: 15 - Sf6? 16 Dh4 Sd5 (16 - Le7, Lg7, Sbd7 17 Thel +-) 17 Sxd5 Dxd5 18 Lf6! (18 Lxg6+??) +- C: 15 - Ld5? 16 Sxd5 Dxd5 17 Lxg6+ hxg6 18 Txd5 exd5 19 De6+ +- 16 Lxe7 Kxe7 17 Thel Sf6? A: 17 - Dc7? 18 Dxe6+ Kd8 19 Lxb5! +- B: 17 - Df6 18 Le4! (18 Db4+!?) 1) 18 - Lxe4? 19 Dxe4 Dg5+ 20 Kbl Ta7 21 Dxe6+ Kd8 22 Db6+ +- 2) 18 - Se5 19 Lxb7! Sxg4 20 Sd5+ Kf7 21 Sxf6 Ta7 22 Se4 med fordel til hvit. 3) 18 - Sc6! 19 Lxc6 Lxc6 20 Db4+ Kd8 21 Dd6 Tc8 (21 - Ld5 22 Sxd5 exd5 23 Dxd5 Ta7 24 Tf1 +-; 21 - Dg5+ 22 Kbl Ld5 23 Sxd5 exd5 24 Txd5 +-) 22 Se4! De7 23 De5 (med bonden på g7 ville ikke hvit kunne vunnet noe tempo her) 23 - Tf8 24 Sc5 Ld5 25 Sxd7 (25 Txd5 Txc5) 25 - Dxd7 26 Txd5! Dxd5 (26 - exd5 27 Dg5+ Kc7 28 Te7 - fordelaktig sluttspill for hvit.) 27 Tdl og hvit står best pga. svarts bønder. 18 Db4+ Dd6

19 Txe6+! Svarts neste trekk er forser- te. 19 - Kxe6 20 Lf5+ 20 Lc4+? Ld5. 20 - Kxf5 21 Dxd6 Sbd7 22 Tf1+ Kg5 23 Df4+ Kh5 24 g4+ Sxg4 25 Tg1 Sdf6 26 h3 g5 27 hxg4+ 1-0
Kommentarer: Johan Berg.

nytt i grannelanda

Denmark som sjakknasjon imponerer stort for tida. Etter fjorårets knusende landskampseiere mot Norge og Sverige og 7.plass i OL, har også 1979 fått flyving start. I AS-04's jubileumsturnering i København i januar ble det tre danske IM-normer, hvorav én tittel. 17-25. mars var det klart for ny tittelsjanse - "Multitabsturneringen" i Gladsaxe. Ny suksess. Lars-Åke Schneider, Sverige gikk til topps, men Jens Kristiansen tok sin tredje (og avgjørende) IM-norm og unge Carsten Høi sin andre. Endatil vant Jens Ove Fries Nielsen - tredjemann i junior-VM og sikkert en av favorittene i Skien - sine fem første partier, men hadde tydeligvis større ambisjoner. Han avslø to remistilbud, tapte og fikk et halvt poeng for lite til IM-napp!
1 IM L-Å.Schneider 6½/9 2 J.Kristiansen og C.Høi 6 4 J.O.Fries Nielsen og FM Jon L Arnason 5½ 6 IM Tom Wedberg 5

7 Erling Mortensen og IM Christer Niklasson 3½ 9 Flemming Fuglsang 2½ 10 IM Konstanty Kaiszauri 1!?

Og hva skjedde samtidig med denne turneringen, annet enn at England ble be-seiret 8½-7½ i en landskamp i Ribe?! Resultater: IM S.Hamann - IM W.Hartston 0-1/1-0, IM O.Jakobsen - IM J.Speelman 1-0/½-½, J.Sloth - IM J.Mestel 1-0/0-1, (IM)G.Iskov - IM S.Taulbut 0-1/1-0, U.Rath - P.Littlewood 0-1/1-0, B.Brinck-Claussen - N.Povah 0-1/1-0, J.Øst Hansen - A.Law ½-½/½-½, E.Pedersen - Mc Pherson 0-1/1-0

På toppen av det hele har man Bent Larsen i bakhånd. Han har ikke deltatt på noen av de seierrike lagene i år og i fjor!

"Tidligere vinnere mot nykomlingar, norr mot söder, huvudstad mot "lands-ort" - bättre förutsättningar för en nervpirrande slutrond hade inte kunnat skapats. Och värdigare avrundning på den allsvenska pyramiden hade man inte kunnat tänka sig! Vår allsvenska är en succé på alla nivåer, måtte den utvecklas vidare! I år var 239 lag med. Visst kan det bli än fler - trots

Forts. s.58

SJAKKUTSALGET

Vi har i lager: BRIKKER, "Gøteborgs-modellen", "Hong Kong Staunton"(plastikk), "Spanske Staunton Luksus" og "Rajah Staunton".
BRETT, rull- og sammenleggbare i plast, huntonittbrett i hel plate.
KLOKKER, "Tornuret" og "BHB".

Noteringsskjema og Monrad-kort.

I premier kan vi nu skaffe, pokaler og beger i tinn, foruten diplomer med NSF's emblem. I sjakkliteratur kan vi skaffe noe nær alt, utenom norske hvor vi henviser til nærmeste bokhandel. Sjakkbøker, er jo som regel, en velkommen premie.

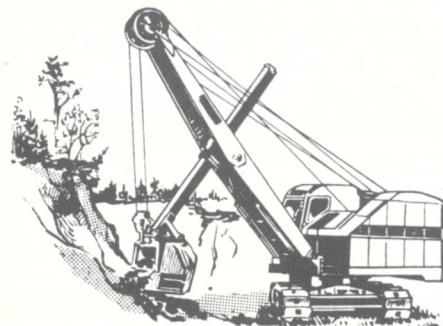
NB! I lager i Trondhjem: "INFORMATOR" NR. 26, kr. 72,-. NB!
BE OM VÅR NYE PRISLISTE pr. 1. APRIL.

SJAKKFILATELI

Vi har inngått avtale med I.K.Svensson, Huvudskärsvägen 40, S-121 54 Johanneshov, Sverige, som kan skaffe samtlige sjakkfrimerker, ustemplede og stemplede komplette serier. Sjakkstempler - Norden og hele verden. Komplette frimerkesamlinger. Gavepakker. Be om prisliste ved direkte henvendelse til I.K.Svensson.

"SJAKKUTSALGET", P.O.Box 795, 7001 Trondhjem, telefon 075/26 154.

VÅR MASKINPARK til Deres tjeneste!

Trygbe Benjaminsen

Maskinentreprenør

Tlf. (032) 57 123
Moss

NÅR DE BESØKER MOSS
VELKOMMEN PÅ

møllhausen

Dronningensgt. 1

I BYENS GÅGATE

ÅPNINGSTIDER: HVERDAGER 09.00-22.30
SØNDAGER 13.00-22.30

PERGINOL

det suverene plastbelegg for gulv og vegg i "våte rom".

AUT. FORHANDLER

Boligservice a.s.

Telefon (032) 55 308 - 57 079
Postboks 146 - 1501 Moss

mosjoner...
hele året
hele livet

RING FOR PROVETIME

VELKOMMEN!

ROLF GUSTAVSEN TRENINGSSENTER EBBE LUND

Tlf 53 771 - Mossehallen

**DOVRE
FRUKT- OG CIGARFORRETNING
MOSS**
VIS A VIS DOMUS

STOFFER OG GARN
i byens spesialforretning

Dronningensgt. 17, 1500 Moss – Telefon 57 457

Günther's Efff.
A. HOLM

Plate- og Blikkenslagerverksted
RUSTFRITT STÅL - BESLAG

Tlf. 52 049 – Rabekktgt. 21, Moss - Tlf. 52 049

Rikt utvalg i spisebestikk

Odd M. Kjeldsen

GULLSMED
MOSS
Storgaten 4 - Telefon 53 113

Wienerpølser
i beste kvalitet

REIDAR EVENSEN
Alt i kjøttvarer –

Helgerødgaten 7, 1500 Moss – Telefon 53 162

GULLSMED
Pellygt. 57 – Sarpsborg – Tlf. (31) 54 242

Saksespalten

Her kommer spalten
for sjakk-klipp:
Interessante, aktu-
elle, kuriøse eller
morsomme. Det skri-
ves mye om sjakk.
Send inn!

Sjakk

18. januar 1979

KORCHNOIS FAMILIE UT AV SOVJET

Med fare for igjen å pådra oss vreden fra Kremis proselytter i Norge må vi med dette få sitere fra en melding fra Svetits om at en representant for den sovjetiske ambassaden i Bern har meddelt at den sovjetrussiske avhopperen Viktor Korchnois 47-årige hustru Bela og deres 19-årige sønn Igor vil få tilførelse til å forlate Sovjetunionen. Den sovjetiske ambassadørrepresentanten kunne imidlertid ikke si noe om når og hvor foreningen av Korchnois familie vil finne sted. Fru Korchnoi og sønn har som bekjent flere ganger blitt nektet visa av de sovjetrussiske myndigheter med henblikk på utreise.

Den sovjetrussiske representanten meddelte dette i forbindelse med en melding om at Korchnoi var blitt fratatt sitt sovjetisk borgerskap. Dette var en avgjørelse tatt av Det øverste Sovjet under ledelse av selveste Bresjnev, som samtidig troilig har gitt grønt lys for nevnte utreisefatelse.

Denne meldingen tyder på at var antagelse i høst om at Korchnoi og de sovjetrussiske myndigheter var blitt enige om en deal, gående ut på at Korchnoi frivillig skulle «legge seg på ryggen» for verdensmesteren Anatoli Karpov, er riktig. Korchnoi, som hele tiden var den forende i VM-matchen, skulle normalt ikke la seg slå av en vaktende verdensmester. Karpovs svake spill kan på den annen side forklares ved at en slik avtale var en realitet. En slik avtale ville selvsagt ikke være særlig inspirerende for en kar av hans klasse.

Dersom fru Korchnoi med sønn nå kommer ut, ser vi dette som en bekreftelse på at den melding vi i sin tid fikk fra Moskva var riktig, og at Karpovs VM-tittel må betraktes som verdiløs.

Thor Støre.

Dagbladet - alltid foran

MORGENBLADET

SIJAKK

Wed Knut Bøckman

**Rolig
landsråd
på Hamar**

NORGES SJAKKFORBUNDS Landsråd holdt møte på Hamar siste weekend og behandlet den vanskelige økonomiske situasjon som Forbundet er kommet opp i.

Forbunds-presidenten, A.J. Eikrem, beklaget innledningsvis at det hadde funnet sted feildisposisjoner og feilkalkyler, og påtok seg selv ansvaret for dette.

Landsrådet tok denne erklæring til etterretning, og den videre behandling ble mer fremtidsrettet enn konsentrert om det som allerede skjedd.

INNEKTSVIKT

Det er på det rene at propagandaskriftet «Sjakk i Norge» ble rammet av den generelle økonomiske innstramning her til lands, slik at annonseinntektene sviktet. Der ligger en stor del av årsaken til de aktuelle likviditetsproblemer. Samtidig har det vært en viss regnskapsmessig uoversiktighet til stede.

Norsk Sjakkblad skal fortsatt utkomme, og Landsrådet henstilte til Sentralstyret å finne frem til en økonomisk ordning med redaktøren Øystein Brekke.

De tilløp til direkte aksjon mot presidenten personlig som fra enkelte klubber har gjort, vakte intet gehør i Landsrådet. Alle erkjenner at det er begått feil, men samtidig kan ingen bortforklare at vi president Eikrems funksjonstid har norsk sjakk har en vind i seilene som aldri før. Det må i høy grad også telle med når status gjøres opp.

Knut Jøran Helmers

OL'78
i
Buenos Aires

Olympiaden i Argentina ble, som de fleste vel vet, resultatmessig lite oppmuntrende for det norske laget. Vanskelighetene begynte rett etter den flere døgns lange reisen, da det var umulig å få værelser nok til oss. Men etter åtte-ti dager løste det problemet seg.

I Argentina var det sommer og sol, og vi var flere som benyttet sjansen til å få litt farge mellom slagene. Shopping var det også gode muligheter til, – og da spesielt skinnvarer.

Før avreisen sto det skrevet i norske aviser at en av arrangørene var kidnappet av geriljaen, og det var nok flere av de påreende som fikk kalde føtter. Men alt i alt virket det som Argentina var langt fredeligere enn det såkalte forstå-segpåere ville ha det til. Allikevel vil jeg ikke kunne sammenligne det med Norge; for eksempel var det alltid "sivilkledd menn i Ford Falcon" foran og bak bussen når vi reiste med buss til spillelokalet. Dette hindret allikevel ikke enkelte motstandere av regimet i å kontakte noen av oss, og sånn sett vil jeg jo si at vi fikk et ganske nyansert bilde av dagens situasjon i Argentina.

Spillestedet var det gigantiske Rvier Plate Stadion – også scene for VM-finalen i fotball. Forskjellen var kun at vi slapp å spille på gressmatta.

Norge startet bra, men etter hvert gikk det tungt, og at flere av nordmennene ble syke, gjorde jo heller ikke sjakken bedre. Det er hevet over tvil at det ville vært en stor fordel med en lagleder, det merket i hvertfall jeg på mitt pinefulle sykeleie.

Så alt i alt er det vanskelig for meg å finne noe positivt ved vårt spill i olympiaden, og det eneste jeg har kunnet få meg til, er å sette opp en ønskeliste for neste olympiade om at: 1) Vi får en skikkelig lagleder 2) Spillerne kan møtes 2-3 ganger før avreise 3) Og at det ikke vil gå så hardt ut over forbundets økonomi som denne gang!

Til slutt vil jeg få takke klubben for den hardt tiltrengte økonomiske støtten de ga meg!

Stjernetverdenen

medlemsblad for Sjakkklubben Stjernen

Syv timer sjakk på åpen linje

2083 sambnd is og 11 431 fblad n var knutepunktene i den syv timer lange sjakkbykampen mellom Fredrikstad og Akureyri på Island fredag kveld og natt til lørdag. Kort før klokken to natt til lørdag kunne slitne sjakkspillere i begge byer klappe minst like ut slitte telexoperatører på skuldrene og sende dem hjem etter en seig kveld med sjakkseier til Fredrikstad – den første bykamp som

– Dette ga mersmak, mente sjakkspillere både på Island og i Fredrikstad etter syv ti-

er spilt på åpen telexlinje. Sjakktrekkene lynte over telex'ene i Fredrikstad Blad og den islandske kooperasjonens industridivisjonens hovedkvarter i Akureyri. Sluttresultatet ble at Fredrikstad vant to av de fire spillene og fikk remis i begge de to andre, og vant altså en suveren seier over de teoretisk dyktigere islendingene.

ners dyst. Det skal mer til for å slite ut en sjakkspiller enn skarve syv timer. Dyp konsen-

trasjon i time etter time er en del av deres «hverdag», en del av charmen med spillet.

– Dette er sannelig den roligste landskampen jeg har vært med på, var en av kommentarene, en treffsikker karakteristikk av stemningen i Fredrikstad Blads kantine. Sjakkspillere gir ikke høylydt uttrykk for de blodige trekk som i realiteten foregår i den intense kampen på brettet.

Riktig morsomt var det også til sine tider etter hvert som de første trekk var unnagjort og spillerne hadde følt hverandre på tennene. Blant annet kom det til kjapp replikkveksling over telexen da de islandske tilskuere begynte å kommentere spillene med dikt. Og de norske var ikke snauere – blant annet presterste Ola Pedersen et «nidvers» som ble hjertelig mottatt på sagøya.

Også radioen var innom et par ganger i løpet av natten. Marianne Husvik intervjuet både spillere og telexoperatør for Østlandssendingen. Og sjakkspillerne var glade for reklamen, særlig etter at seieren var sikret.

Det gikk bra for de fire Fredrikstad-spillerne i sjakkbykampen med Akureyri. Fra venstre Bernt Nordby (remis), Ola Pedersen (remis), Olavi Koski (seier) og Svein Bjørnland (seier).

Fredriksstad Blad er litt av en "sjakk-avis", bl.a. med daglig spalte redigert av Bernt Nordby. Før jul, nærmere bestemt 8. desember, sto avisen i spissen for å arrangere en telex-kamp i sjakk mellom Fredrikstad Schakkselskap og den islandske byen Akureyri.

Som vårt utsnitt fra Fredriksstad Blads helsides oppslag viser, ble kampen på alle måter en suksess for byens sjakkkliv. Seieren på 3-1 var et fremragende resultat. Det skulle bl.a. islendingenes høye ratingtall fortelle om:

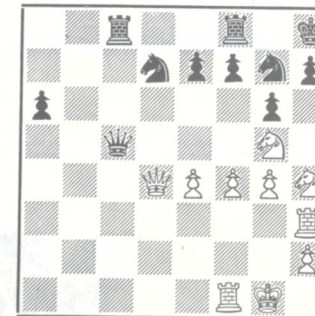
FREDRIKSTAD		AKUREYRI	
1	Bernt Nordby (2153)	-	Halldor Jonsson (2240) ½ - ½
2	Ola Pedersen (2148)	-	Gylfi Thorallsson (2100) ½ - ½
3	Olavi Koski (LASK 2203)	-	Guðmundur Buasson (2085) 1 - 0
4	Svein A Bjørnland (1892)	-	Thor Valtýsson (2070) 1 - 0

Fredriksstad Blad brakte partiene med kommentarer av spillerne selv. F.eks.:

Hvit: Halldor Jonsson
Svart: Bernt Nordby

SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6
5 Sc3 a6 6 Le2 e5 7 Sb3 Le7 8 0-0 Le6
9 f4 Dc7 10 De1 Visstnok et nytt trekk i denne stillingen. 10 - Sbd7 11 Kh1
b5 12 a3 Sb6 13 f5 Lc4 14 Ld3 0-0 15
Dg3 Kh8 16 Ld2 Tfc8 Hvit står litt ubekvemt. Mens svart har et tydelig initiativ på dronningfløyen, har hvit ikke noe skikkelig motspill. Dessuten har han litt problemer med bonden på e4 som er betraktelig svakere enn kollegaen på d6. Kanskje skulle svart forsøkt 16 - a5. 17 Tael a5 18 Sxb5 Lxb5 19 Lxb5 Dxc2 20 Lxa5 Sxe4 21 Txe4
Hvis 21 Dd3, hadde svart planlagt 21 - Dxd3 22 Lxd3 Sc5 23 Sxc5 Txa5, og hvis 21 De3, så 21 - Sc4. Det var nå blitt over midnatt, jeg hadde sittet ved brettet i rundt 5½ time og var dyktig sliten. Dessuten var jeg i voldsom tidsnød med drøyt ti minutter til de neste tyve trekkene. Jeg var meget usikker på om jeg egentlig sto godt. 21 - Dxe4 22 Lxb6 Db7 23 f6 Antagelig realistisk. På andre trekk kommer svart uten videre i materiell fordel. 23 - Lxf6 24 Txf6 gxf6 25 Df2 Tab8
Etterpå ser man varianter som 25 - Tg8 26 Lf1 Tab8 og svart vinner. (Senere har Nordby liksom oss kommet til at 27 Dxf6+ Tg7 28 Le3! Dxb3 29 Lh6 Tg8 30 Lxg7+ gir remis. Red. anm.) 26 Dxf6+ Kg8 27 Dg5+ på 27 Le3 er 27 - De4 godt nok. 27 - Kf8 28 Dh6+ Ke7 29 Dh4+ Kf8 30 Dh6+ Ke7 31 Dg5+ Kf8 ½ - ½
Kommentarer: B.Nordby i "FB".

På 4.bord ble Svein Bjørnlands dronning bundet og tenkt byttet av, men kunne likevel spille en avgjørende rolle i mattsettingen:

(Bjørnland - Valtýsson) 24 Sxg6+! fxc6
25 Txh7+ Kg8 26 Txc7+ Kh8 27 Th7+ Kg8
28 Th8#! 1 - 0

HELGE HAU

HØYANG

colorit

NY KASSEROLLESERIE
Tykk aluminium med emalje
utvendig i gulbrun og orange.
Blank innvendig.
Lokk i 18/8 rustfritt stål.

ASV Høyang Polaris a.s.
GRUPPEN POSTBOKS 2023, EKHOLT 1501 MOSS TELEFON: (032) 54 150

W Block
Watne

STRANDPROMENADEN 3, 1500 MOSS
TELEFON 51 866

JAKKEMERKER

metall eller stoff

BLAZEREMBLEM • STEVNEMEDALJER • BORDFLAGG
SLIPS • KAMPANJEMERKER • SKILT etc.

ODD SCHIØLL A.S.
(02) 11 54 55 - PARKVN. 8 - OSLO 3

Husker du julenøttene?

Spøk og alvor, premier og greier. Hvor endte nå dine analyser? I papirkurven eller i vår bunke løsninger? Lærte du noe av å sitte der i jula og knaske? Uansett lærer du kanskje noe nytt med å studere løsningene i denne spalten. Her er nemlig også de bitreste nøttene ubønnhørlig knekket.

OPPGAVE 1

Kb3,Dg7,Ta3,g8,La4,g3,Sc2,h8,Ba2,b6,
f6,f7,g6,h6,h7 - Ka8,Da1,Th3,Ld1,f8,
Sh5,Bb7,d5.

Hvit trekker og setter ikke matt i
ett trekk (spøk).

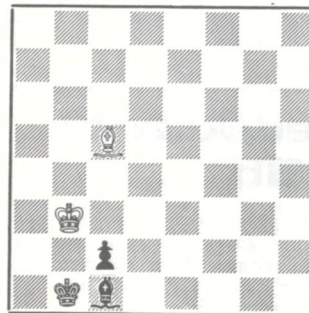
1 Le8+ Lxa3!

OPPGAVE 2

Kc6,Le7,Be6 - Ka2,Lc1,Bc2.

A.A.Troitskij 1906.
Hvit holder remis.

For å få frem problemet starter vi med
følgende diagram:

Svart vinner for eksempel slik: 1 -
Lg5 2 La3 Le7 3 Lb2 Ld6.

Av dette følger at løsningen mange har
foreslått: 1 Lc5 Lg5 2 e7 Lxe7 3 Le3
faller på 3 - La3 4 Kb5 Kb1 5 Kc4 Lc1.

Oppgavens løsning er: 1 Lb4 Lg5 2 Ld2!
Lxd2 får hvit diagonalen c1-h6 med
bonde e6 i behold, er remis en sikret.
3 e7 c1d+ 4 Kd7 med remis da svart ikke
kan hindre hvit i å få dronning, og
D+L mot D er remis.

Vi har også måttet anerkjenne en bi-
løsning bl.a. påpekt av Tormod Rangøy:
1 Kd7 Le3 2 La3! Lg5! 3 Lc1!!!
Vel så god som originalen, synes vi.

OPPGAVE 3

Grunnstilling!

Hvit og svart gjør symmetriske trekk,
og hvit setter matt i 4 trekk.

1 d4 d5 2 Dd3 Dd6 3 Dh3 eller 3 Df5
og 4 Dxc8#

1 c4 c5 2 Da4 Da5 3 Dc6! Dc3 4 Dxc8#

OPPGAVE 4

Kb1,Dg7,Td7,Ld1,Sa7,Bc3,e4 - Ka3,Dh8,
Lb7,f8,Ba6,e5,h4.

Jac. A. Brekke, Norsk Skakblad 1908!
(noen som husker den?)

Matt i 3 trekk.

1 Td5 Lxd5 2 Sb5+ axb5 3 Da7#
Lb4 2 De7
Lc5 2 Dg2

Merk at hele fire brikker rekker å
rømme unna slik at dronninga kan sette
matt på a7!!

OPPGAVE 5

Mange har nok blitt lei av denne opp-
gaven da de ikke fant forsert matt i
alle varianter, men kombinasjoner som
gir vunnet sluttspill eller overlegen
stilling er vel så viktig å beregne i
praktisk sjakk.

Talj - Tringov

Intersoneturnering Amsterdam 1964

MODERNE FORSVAR

1 e4 g6 2 d4 Lg7 3 Sc3 d6 4 Sf3 c6 5
Lg5 Db6 6 Dd2 Dxb2? Mot Talj? 7 Tbl
Da3 8 Lc4 Da5 9 0-0 e6 10 Tfe1 a6 11
Lf4 e5? Linjeåpning her blir straffet.
12 dxe5 dxe5 Og her satt altså halve
Norge og grublet.
13 Dd6!!

For å bli godkjent som riktig løsning
burde ihvertfall offisersofrene be-
grunnes med følgende minimum:

13 - exf4 14 Sd5! og

13 - Dxc3 14 Ted1 Sd7 15 Lxf7+

Partiet Talj - Tringov fortsatte 15 -
Kxf7 16 Sg5+ Ke8 17 De6+ 1-0 (17 -
Kd8 18 Sf7+ Kc7 19 Dd6#)

For å hjelpe de leserne som kom til
kort, bringer vi et utvalg varianter.
Så får vi også en begrunnelse for kom-
binasjonens korrekthet.

A. 13 - exf4 14 Sd5 (truer Sc7) cxd5
15 exd5+ Le6 16 dxe6 f6 17 Txb7 Dd8 18
e7! Eller 17 e7 Sh6 18 Tbd1!! Sc6 19

Dd8+ og 20 exd8D#. På 14 - Sd7 følger 15 Sg5 Le5 16 Sc7+ Dxc7 17 Lxf7+ Kd8 18 Se6# (O'Kelly)
 B. 13 - Dxc3 14 Ted1
 I. 14 - Sd7 (se partiet)
 II. 14 - Ld7 15 Txb7 Dxc4 16 Txb8+ Txb8 17 Dxb8+ Ke7 18 Dd6+ Ke8 19 Dxd7+ Kf8 20 Dd8#
 III. 14 - Lf6 15 Sxe5!
 IV. 14 - Da5 15 Lxf7+ Kxf7 16 Txb7+ Ke8 (Lxb7 17 Sg5+) 17 Tc7 Ld7 18 Txd7 Sxd7 19 Dxd7+ Kf8 20 Sg5

Men det er ikke nok at offervariantene holder. Et godt offer bør også gi godt resultat om det ikke blir mottatt.

C. 13 - Lf8 14 Dxe5+ Dxe5 15 Lxe5 f6 og f.eks. 16 Ld4 Lg7 17 e5 f5 18 Sa4! Forskjellen i tempi er enorm!
 D. 13 - Sd7 14 Lxf7+ med matt som i partivarianten.

E. 13 - Sh6 14 Lxh6 Lxh6 15 Sxe5 Tf8 16 Sd5! cxd5 17 exd5 Ld2 18 Sxg6+
 F. 13 - Se7 14 Lxe5 Lxe5 (14 - Tg8 15 Lxg7 Txg7 16 Df6 Kf8 17 Sg5) 15 Sxe5 Tf8 16 Df6 Dxc3 17 Lxf7+ Kd8 18 Ted1+ Sd7 19 Txd7+ Lxd7 20 Td1. Eller 16 - Sd7 17 Lxf7+ Kd8 18 Sxd7 Lxd7 19 Txb7.
 G. 13 - f6 14 Sxe5 fxe5 15 Ted1
 I. 15 - exf4 16 Txb7!
 II. 15 - Lf8 16 Dxe5+
 III. 15 - Se7 16 Lg5 Lf8 17 Df6!
 IV. 15 - Ld7 16 Txb7 Dd8 17 Le6 Sf6 18 Lxe5 Tf8 19 Lxd7+ Sbx7 20 De6+ De7 21 Dxe7+ Kxe7 22 Lxf6+
 V. 15 - Sd7 16 De6+ Se7 (16 - Kd8 17 Txb7 Sf6 18 Lg5) 17 Txb7 Tb8! 18 Lg5 Dc5 19 Tbx7 Lxd7 20 Dxd7+ Kf8 21 Dd8+

OPPGAVE 6

Kg3,La3,Bb5,d2,e4 - Ke5,Sg5,g8,Bd7.

L.I.Kubbel 1929.
 Hvit vinner.

En studie med mange fine poenger. 1 d4+ Ke6 på 1 - Kxd4 går b-bonden rett i mål. 2 d5+ Ke5 3 b6 Sxe4+ 4 Kh4!! Sd6 5 Lxd6+ Kxd6 6 Kg5! Trekk-tvang. 6 - Se7 7 b7! Kc7 8 d6+ og vinner.

Vi har fått inn forslaget 3 Lb2+ Kd6 4 b6 Sxe4+ 5 Kf4 Sc5 6 La3 osv., men 5 - Se7! 6 La3+ Kxd5 og b-bonden erobres. Et annet forslag er 2 Kf4, men da holder 2 - Sf7 (med ideen Sd8) 3 d5+ Kf6 4 e5+ Sxe5 5 Lb2 d6 6 b6 Ke7 7 Lxe5 dxe5+ 8 Kxe5 Sf6 9 d6+ Kf7 10 b7 Sd7.

PREMIEVINNERNE

1. Erling Iversland, 5071 Loddefjord.
2. Per Manne, 5032 Minde
3. Tormod Rangøy, 1740 Børgenhaugen.

Talj-kombinasjonen skiller de to bergenserne. Iversland angir 1 Dd6 Dxc3 2 Lxe5, som ihvertfall vinner kvaliteten. Mannes 1 Dd6 exf4 2 e5 er vi ikke overbevist om holder. Rangøy trekkes for feilaktig påstand i løpersluttspillet, men han har også med riktig løsning.

En 4.premie ble trukket blant de øvrige innsendte løsningsene, og tilfallet Petter Haugli, Moss. TAH

Kontorhjelp - deltid

Norges Sjakkforbund søker hjelp til kontorarbeide, i sine lokaler i Brugt. 15, Oslo, fra 1. juni til 1. september 1979, med muligheter for forlengelse.

Arbeidet vil bestå i regnskapsføring, arkivering, korrespondanse, og annet kontorarbeide.

Lønn fastsettes etter avtale. Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse NSF's Administrasjonssjef Geir Nesheim, tlf. 02/202933, mandag-torsdag 9-13. Skriftlig søknad sendes NSF, Boks 9149 Vaterland, Oslo 1, innen 26. mai.

Redaktør til NSb

Norges Sjakkforbund søker redaktør til Norsk Sjakkeblad f.o.m. andre nummer etter kongressen. Da NSb er et viktig bindeledd mellom alle grener av norsk sjakkkliv, er det viktig at redaktøren har innsikt i NSF's organisasjon, og ikke minst er det en fordel at hans kontakflate er bred. Redaktøren bør ha offsetteknisk innsikt, dog ingen betingelse.

Interessert?

I såfall, kontakt NSF ved Widar Fossum tlf.02/203822 (kontor) eller gjennom forbundets kontor.

100-KRONERSTRILLING

til inntekt for arrangementet av JUNIOR-VM i Skien

Arrangementet nærmer seg med stormskritt. Når leseren får dette blad i hende er det bare vel to måneder fram til 27. juli. Til nå er det kommet inn 12.400 kroner, og dette er en bra begynnelse. Men skal turneringen bringes i havn på en verdig måte, kreves det nok enda mer. Fremdeles er det flere av de som ble utfordret i forrige nummer som ikke har reagert, og nedenfor kommer det enda flere utfordringer. Kan du med oppreist hode se din utfordrer i øynene og si at du ikke har betalt? Å nei da! Send derfor pengene allerede i dag til: Norges Sjakkforbund, Boks 9149 Vaterland, Oslo 1, bankgiro 7050.30.60904.

jrk.

Her følger en liste over Utfordrere som har betalt: Personer som disse har utfordret. Les listen nøye, kanskje Du er blant dem som er utfordret!

Bjarne Blikeng: Ole Eivind Haugseth, Ivar Godal og Øyvind Kvamme. Ragnvald Monge. Hans F Esbensen. Arne Krogstad: Arne Finstad, Ottar Ølstad og Rasmus Langaard. William Wendel: Reidar Weierød, Petter L Andersen og Einar Kjæmperud. Erling Vatne: Sverre Hellum, K.O.Johansen og H.Pettersen. Tormod Fyri: Sven Nordal, Jan Erik Lund, Fred F Meinecke, Mary Klengen, Per Bjørn Bakke, Ivar Brøndbo, Ludvik Edseth, Pål Moe, Olav Øye, Frode Klokkernes, Roar Lindblom, Erik Lind Pedersen, Jan A Bjørgvik, Verdal Sjakklag og Sarpsborg Sjakklubb. Einar Enger: Jonny Fossum og Per Sondresen. Otto Ibenfeldt: Helge Rangøy og Gaute Lindgard. Magnar Ljøse: Paul Svedenborg. Odd Rennemo. Einar Hatlebakk. Trond Robertsen. Henry Hansen: Fridtjof Linder. Arne Vinje Gulbrandsen. Risto Jovic. I. Jørgensen: E.Holden, B.Paudal og H.Kjetilsen. Kristen Jensen: Jonny Fossum og Sverre Haug. John Kr. Johnsen: Odd Habberstad, Odd Ristesund og Leif B Iversen. Jan P Varner. Sverre Hellum: Håkon Mathisen, Einar Berntsen og Åge Mella. Mary Klengen: Ole Lepperød og Arne S B Krogdahl. Harry Pettersen: Petko Napetov, Tom Bothner og Stein Solli. Bjarte Sindre: Finn Erik Solum. Arne Finstad: Arne Melby og Øystein Olsen. Rasmus Langaard. Thor Johansen: Leif Skjold, Håkon Eiken og Stein Nygaard. John H Jensen: Sigurd Stene og Richard Wicklund-Hansen. Bjørn Kr. Bjørnsen. Arne Buvik Møbelforretning. Østfold SK Ungdom: Oslo SK Ungdom og Vestfold Skolesjakkutvalg. Odd Habberstad: Arne Stavelin. Sigurd Wærstad: Arne Mannerud og Otto Bøe. Kjetil Vollan: Egil Eikseth, Ivar Berri og Bård Bårdsen. Leif Skjold: Karl H Lund, Vidar Taksrud og Torbjørn Nyen. Haakon Opsahl: Hiell Krosby og Finn Møller. Håkon Mathisen: Kristian Larsen, Klaus Smedtorp og Steinar Posaasen. Arne Mannerud: Erik Tenold, Odd Martin Kvile og Ralph H Harris. Omar Østerhus. Øystein Johnsen: Henning Wadd Hermansen og Henrik L Walther. Petter L Andresen: Odd Bergan og Eugen Kurth. Ivar Berri: Øystein Skar, Olaf Brendhaug og Ragnvald Krogh. Molde Foto. Arne Underland. Sigurd Thune: Odd Gunnarsen, Hans Furnevik og Alf Lund. Vestfold SK Ungdom: Sør-Trøndelag SK Ungdom og Telemark SK Ungdom. Odd Bergan. Hiell Krosby: Per Tore Lie. Magnus Aanstad. Kristian Larsen: Birger Sparby, Birger Ower og Kristian Sagen. Richard Bjerke: Bjarte Sindre, Jan Berglund og Hans P Bie. Kåre O Johansen: Finn Marcussen. Fred Ellingsen: Kjell O Kristensen. Odd Ristesund. Nord-Trøndelag SK. Verdal Sjakklag. Ragnar Edvardsen: Helmer Nilsen og Karl Andersen. Leif Bjarne Iversen: Tibor Stern, Knut Blystad og Vidar Eidem. SK Jarl. Wenche Eikrem: Hans Chr. Siebke. Kaj Snorre Eikrem: Hugo Lind. Esther Eikrem. Kirsten Solli. Bjørn Paudal: Harald Ketilsson. Birger Ower: Einar Berntsen. Bo Olsson: Yngve Robertsen, Oslo Schakskaps Ungdom og Akershus SK Ungdom.

Pr. 10. mai har 15 nasjoner til sagt sin deltagelse, deriblant Danmark med Jens Ove Fries Nielsen (2415) og Sverige med Bengt Svensson (2336). Ungarn sender Attila Grószpéter (2375) og Skottland verdensmeste-

ren under 17, Paul Motwani. Sovjet kommer med Jusupov (juniorverdensmester 1977!) og sannsynligvis den nye stjernen Gari Kasparov. Fett nok. Liten tvil om at det blir 13 store sjakkdager i Ibsenhuset, Skien!

279, 18-19/8. 7r Monrad, 45
spiller pr. parti. Ev. NPG
p: kr. 800/500/300 + rating-
og premier for damer og jr.
100.

2 Nordlandsmesterskapet, Narvik
7r Monrad, 50tr./2t deretter
Dmin. Ev. NPG 79/80. Høye penge-
samt ratingpremier. PI: Olav
en, Ekorneveien 4, 8500 Narvik,
2/41040.

2 Svedenborgs Minneturnering,
27/8-4/9. 10-manns tittelturn-

2 neringen er flyttet til Sju-
jellstue. 31/8-2/9. Klassedelt
jakk. SA: kr.80. Helpensjon:
. PI: Kaare Olsen, H.Håkonsons-
2600 Lillehammer, tlf. 062/

OSKE TURNERINGER:

2 pen, Philadelphia, 30/6-4/7,
er Sveitser.

2 lphia International Open, 9-
0 runder Sveitser. PI for begge
inental Chess Association, 450
t Ave., Mt Vernon, NY 10553.

2 achfestival, Sveits. 21/7-
ormesterturnering og mange åp-
ringer. Informasjon: NSF.

Fra s.48

2 ens geografiska problem."
verdt å merke seg Gunnar Jo-
s jubelrop i Tidskrift för
239 8-mannslag i 4 divisjoner.
0 spillere i aksjon i hver av
ierunder! Kan vi lære litt om
kens betydning?

2 i Allsvenskan ble spilt 6-8.
ellom de to beste lagene i l.
n "Norra" og "Sødra": 1 Solna
2 Jönköpings SS 14 3 Åstorps SS
Rockaden 8½

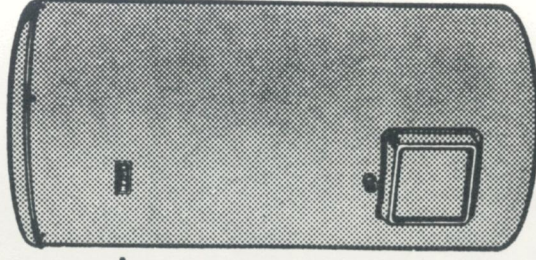
2 in invitasjon lyktes det ikke å
t noen norsk toppspiller til
sjonal turnering i Helsingki i
. Men det ødela heldigvis ikke
angørene. Stormester Hört (Elo
teppet inn som "reserve".
Szabo, Ungarn, GM Hört, Tsjek-
kia og GM Westerinen 6/9 4 IM
n 5½ 5-6 IM Sznepik, Polen og
7-8 IM Ornstein, Sverige og
4 9 Raaste 3½ 10 Kivipelto 0

IVERMELAND

HØIAX

TRYKKBEREDER

gir varmt vann i rikelige mengder

Forbruks-
magasin av rust-
fritt stål forlenger
levetiden.
Størrelser fra 60
til 280 liter.
Spør etter
HØIAX produk-
tene - da får De
mere igjen for
pengene!

PI Bjørn dick andersen a/s
Aut. Forleggerneier
52498 - Moss - 52033